דבר

יום ראשון, י"א באייר תשמ"ז, 10 במאי 1987 ● גליון 19113

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- כל הפגישות עם חוסיין / מאת דן רביב ויוסי מלמן, מיוחד ל„אובזרוור" ו„דבר"
- הפיסגה הסורית־עיראקית / דן אבידן
- משפטו של ברנרד גץ / מרים פוקס
- ענן בחירות על חזית השכר / חיים ביאור
- ספורט מורחב; כל העולמות; מדע ורפואה; בידור

מזג האויר

מעונן חלקית עם טמפרטורות נמוכות מהרגיל בעונה. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 9–18, תל־אביב: 15–20, חיפה: 15–20, רמת־הגולן: 10–19, צפת: 9–17, טבריה: 14–24, נצרת: 10–18, עפולה: 11–18, שומרון: 10–18, לוד: 12–21, יריחו: 14–27, עזה: 15–20, באר־שבע: 13–21, אילת: 17–28.

לקראת הדיון המדיני שייערך מחר בקבינט – מעריכים בשתי המפלגות:

המשבר יידחה עד שובו של פרס מארה"ב

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ההכרעה על המשך קיומה של ממשלת האחדות הלאומית תידחה למועד בשבועיים – כך מעריכים שרים בממשלה משתי המפלגות לקראת הדיון מחר בקבינט בנושא הוועידה הבין־לאומית. ההערכה היא, כי מחר לא יתקבלו החלטות בדיון, וההכרעה תיפול רק אחרי שובו של שר החוץ שמעון פרס מביקורו בארה"ב. פרס ייצא לארה"ב ביום ד' וייפגש עם שר החוץ ג'ורג' שולץ.

גם מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון אמור לצאת היום לביקור בוואשינגטון, ובמהלכו הוא מקווה להיפגש גם עם שר החוץ ג'ורג' שולץ.

גם אחרי שפרס יחזור עדיין לא ברור כיצד אפשר יהיה להכריע אם המבוי הסתום המדיני יימשך, משום שבמקרה כזה עוד אין למפלגת העבודה רוב בכנסת להקדמת הבחירות. רוב הסיעות הקטנות הודיעו, כי לא יתמכו בממשלה צרה בראשות אחת משתי המפלגות הגדולות והן מתנגדות גם להקדמת הבחירות.

אשר לכוונתו של ראש הממשלה יצחק שמיר להגיש מחר לקבינט תוכנית שלום משלו, אין מתייחסים לכך ברצינות במעדך. „זה לא רציני", הגיב פקיד בלשכתו של שר החוץ על כוונת שמיר. עד כה לא היו כל מגעים בין ראש הממשלה והליכוד לבין מבלא"משמו ומפלגת העבודה כדי לגבש ולהגיע לנוסחה מוסכמת בקשר לתהליך השלום עם ירדן ורעיון הוועידה הבין־לאומית.

מלשכתו של שמעון פרס נמסר ל„דבר", כי „בגלל החרפת ההתבטאויות של שרי הליכוד והתחפרותם בעמדות הוחלט שלא לנסות אפילו לשכנע אותם".

עוזריו של יצחק שמיר אמרו כי הוא יגיש מחר לקבינט תוכנית נגדית, שתקרא לירדן לפתוח לאלתר במשא־ומתן ישיר עם ישראל על בסיס הסכמי קמפ־דייויד. „לא רק שזה לא רציני, אלא שראש הממשלה משחק שחמט עם עצמו", הגיבו בלשכתו של שר החוץ על כוונה זו.

שרידיו העשנים של מטוס הנוסעים ביער מדרום לוורשה. (צילום: א.פ.)

183 נספו באסון האווירי החמור ביותר בתולדות התעופה בפולין

וארשה (עיר ועיינ). – מטוס „איליושין 26" של חברת התעופה הפולנית „לוט" התרסק אתמול זמן קצר לאחר שהמריא בדרכו מוורשה לניו־יורק, וכל 183 הנוסעים ואנשי צוותו מתו בהתרסקות – מסר רדיו וארשה.

לדברי סוכנות הידיעות הפולנית הרשמית, אירע האסון זמן קצר כלבר לאחר המראתו של המטוס.

בשני מנועיו של המטוס פרצו דליקה, הטייס ניסה להחזיר את המטוס לנמל התעופה של וארשה. הוא לא הצליח, והמטוס התרסק ביער קבאטי שמדרום לעיר.

להתרסקות המטוס היו עדים רבים מקרב תושבי האיזור. אשה אחת סיפרה, כי עמדה בגינת ביתה כאשר שמעה את המטוס המתקרב. כאשר הביטה לעבר הקול היא ראתה כיצד הוא מתרסק ביער, במרחק כמה מאות מטרים ממנה. כשדמעות בעיניה היא סיפרה: „שמעתי חבטה חזקה מאוד כאשר המטוס פגע בקרקע... ראיתי גופה אחת תלויה על עץ".

עדי ראייה אחרים סיפרו כי גופות הנוסעים נראו פזורות על פני שטח נרחב. כל שנותר מן המטוס היו שאריות של תא הנוסעים, של תא הטייס וסל הזנב.

רדיו וארשה מסר כי במקום ההתרסקות פרצה דליקה שהחלה להתפשט על־פני היער, אלא שהיא כובתה במהרה. היתה זו התאונה האווירית החמורה ביותר בתולדות התעופה של פולין.

דובר חברת „לוט" אמר, כי יתכן שהיו כמה זרים במטוס, אולם שאין לו לפי שעה מידע מוסמך בדבר זהותם. השלטונות בודקים עתה את רשימת הנוסעים.

משרד החוץ מכחיש טענת ראש ממשלת מאלטה על שדרים של פרס לערפאת

לשכת שמיר: ההכחשה אינה מספקת

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר" וסוכנויות הידיעות

המסתורין סביב מטרת נסיעתו של מנכ"ל משרד החוץ אברהם שמיר למאלטה לפני חודשיים גבר אמש, לאחר שמשרד ראש הממשלה מסר, כי הדיווח שהתקבל אצלו בקשר לעניין זה אינו מספק. ההודעה של לשכת יצחק שמיר עומדת בסתירה בולטת להכחשה שפרסם משרד החוץ.

משרד החוץ הכחיש אתמול בתוקף את דברי ראש ממשלת מאלטה, כרמלו מיפסוד בוניצ'י, כי העביר מסרים משמעון פרס ליו"ר אש"ף יאסר ערפאת ולמנהיג לוב מועמר קדאפי.

דובר המשרד בירושלים אהוד גול אמר, כי אין לטענה כל שחר.

יצויין כי מנכ"ל משרד החוץ ביקר לפני כחודשיים במאלטה ונועד עם ראש ממשלתה. אברהם שמיר אמר בתגובה בשיחת טלפון מסיאול שם הוא נמצא בסיור, כי אכן שוחח עם בוניצ'י על תהליך השלום באיזור המזרח התיכון, אך הכחיש כי העביר דרכו מסרים לראש אש"ף ולמנהיג לוב.

במסיבת עתונאים במאלטה בירת מאלטה אמר בוניצ'י, כי קיבל באורח אישי את השדרים מישראל במהלך החודשים האחרונים וכי העבירן לשני המנהיגים, „אלא שהתשובות של הנמענים הערבים לא היו מעודדות ביותר".

פקידים במאלטה זיהו את הישראלי, שמידיו קיבל בוניצ'י את השדרים, כמנכ"ל משרד החוץ אברהם שמיר.

בוניצ'י סיפר, כי קיים שיחה עם שר החוץ שמעון פרס בקשר להעבר שדרים לערפאת, לקדאפי ולמנהיג אלג'יריה שאדלי בן ג'דיד. הוא לא היה מוכן לגלות את תוכנם של שדרים אלה, אבל אמר, כי מדובר בתקופה שבה פעל פרס לקידום ההצעה לכינוס ועידת שלום בין־לאומית למזרח התיכון.

בוניצ'י תיאר את השימוש בשירותיה של מאלטה כמהפך בעמדותיה של ישראל, שמתחה קודם־לכן ביקורת על הקשרים ההדוקים בין מאלטה לטריפולי. עוד הוא הביע תקווה, כי גם ארה"ב תחזור בה מעמדתה השלילית כלפי מאלטה.

דניאלה וייס עדיין בראש – בישיבת חירום של ראשי „גוש אמונים". (צילום: אפי שריר)

חריש מציע לשנות החוק ולהעניק לשב"כ 'יתר חופש' בגביית הודאות

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש מציע לשנות את החוק, כך שבחקירות בטחוניות ניתן יהיה לקבל הודאה של חשוד, גם אם יש בה פגמים מסויימים, ובתנאי שלא הופעלה נגד החשוד אלימות פיזית.

הנושא נדון ביום כ' האחרון בהתייעצות שרים בכירים, והוא מעורר תדהמה בקרב משפטנים. בכך אימץ חריש את עמדת השב"כ. מטרת ההצעה היא למנוע הישנות מקרים כמו פרשת נפסו, ומתן „יתר חופש" לשירות הבטחון בגביית הודאות.

הצעה אחרת שהועלתה שוב בימים האחרונים בהתייעצות שרים היא לפנות לנשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, שימנה ועדת חקירה משפטית שתבחן את נהלי החקירה בשב"כ. הבדיקה תהיה כללית ולא תתמקד במקרה נפסו.

שתי ההצעות הנ"ל, שהועלו בהתייעצות שרים, וקיבלו את ברכתו של חריש, הן תוצאה של התייעצות ממשלתית לקראת תשובת המדינה לערעור נפסו בבית המשפט העליון. זאת לאור טענת פרקליטי נפסו, שהשב"כ הוציא את הודאתו בדרכים פסולות.

סופרת „דבר" מציינת, כי החוק היום אינו מאפשר גביית הודאות בדרכים פסולות.

צו איסור פרסום

בית המשפט הגבוה לצדק יידון הבוקר בעתירתו של עזאת נפסו ועורך דינו אריה קמר, שביקש להוציא צו על תנאי נגד הפרקליט הצבאי הראשי, בדרישה שיבטל באופן חלקי את צו איסור הפרסום על קטעים רלבנטיים שעליהם ביסס את טיעוני ערעורו בתיק.

בהרכב בית המשפט העליון יישבו נשיא ביהמ"ש העליון מאיר שמגר, והשופטים מנחם אילון ואליעזר גולדברג. הסרת צו איסור הפרסום נדרשת, לדברי עו"ד קמר, לעצור את זרם הפרסומים המסולפים, שמעבירים חוגי השב"כ על נפסו.

בעתירתו טוען קמר, כי באחרונה הובאו בפני כלי התקשורת מידע מגמתי, הבא לטייח את המעשים שבעטיים הצליחו אנשי השב"כ להטעות את שופטי הדין הצבאיים.

בתשובתה תבקש המדינה לדחות את העתירה מהטעם, שפרסום החומר ברבים עשוי לפגוע בבטחון המדינה. כן יתבעו נציגי המדינה, שהדיון בנושא ייערך בדלתיים סגורות.

קמר טוען בין השאר, כי בכלי התקשורת נתפרסם, כי נפסו העביר אמצעי לחימה לאויב. אולם לדבריו בבית הדין הצבאי הוחלט באופן חד משמעי, כי מעולם לא נמצאו אמצעי לחימה שנפסו העביר כביכול.

בבקשה לצו על תנאי מובאת ציטטה שלקוחה מדבריו של יוסי גנוסר, מי שהיה ראש צוות החקירה של השב"כ בפני בית המשפט הצבאי, ושלפיה לא היה משוכנע בסוף כי לנפסו יש מעורבות כלשהי בהעברת אמצעי לחימה.

כחודש לאחר שנסתיימה חקירת נפסו ולאחר שחתם על הודאתו והשלים את השחזור, קבע ראש הצח"מ בכתב, כי אינו משוכנע שנפסו החדיר אמל"ח לישראל, אף שנפסו הודה במעשה בחקירתו.

הרב יואל בן־נון פותח מחר שביתת־שבת בדרישה להדיח את ההנהגה ב„גוש אמונים"

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

הרב יואל בן־נון מראשי גוש אמונים פותח מחר בשביתת־שבת מול משרדי גוש אמונים בדרישה להחליף את הנהגת גוש אמונים בראשות הרב משה לוינגר.

יואל בן־נון מעפרה שימש עד לחשיפת המחתרת כחבר המזכירות המצומצמת של גוש אמונים. עם חשיפת המחתרת הוא יצא בהתקפה חריפה נגד הרב לוינגר והאשימו באחריות למחתרת. לטענת יואל בן־נון, אחריותו של הרב לוינגר למחתרת הוכחה באופן ודאי בספרו של חגי סגל „אחים יקרים".

יואל בן־נון טוען, שקבוצה קטנה בראשותו של לוינגר השתלטה על גוש אמונים וכי היא אינה מייצגת את הרוב בגוש. בעקבות התפרעותה של דניאלה וייס בקלקיליה בשבוע שעבר, הודיע יואל בן־נון לשבות־שבת מול משרדי גוש אמונים בירושלים עד להחלפת ההנהגה העכשווית.

בן־נון טוען, שדניאלה וייס היא רק שופרו של הרב לוינגר ולכן יש להדיח את לוינגר עצמו מראשות גוש אמונים כאחראי לכל ההקצנה האחרונה.

בן־נון נערך לשהות ממושכת – אפילו למשך כמה חודשים – מול משרדי הגוש, עד להחלפת ההנהגה כדרישתו.

חיל־האוויר תקף את בסיס היציאה של המחבלים שבאו לפיגוע מיקוח

כוח „גולני" הרג שניים ושבה שלושה מאנשי החוליה באיזור הבטחון

מאת טלי זלינגר ושמעון וייס, סופרי „דבר"

חיל האוויר תקף ביום ד' בצהריים בסיס מחבלים באיזור צידון, ממנו שולחו חוליות של ארגון „פתח" לביצוע פיגועים בישראל. הפצצת חיל־האוויר היתה על מספר יעדים, בהם מבנים ששימשו כמפקדות ובסיסי אימונים ויציאה לפעולות בישראל ובאיזור הבטחון.

מן הבסיס שהותקף שולחה לביצוע פיגוע חוליית המחבלים שחוסלה ליד קיבוץ מנרה וחוליית המחבלים שחלק מאנשיה נהרגו ושלושה נתפסו בידי צה"ל ביום ה' בערב. מסתבר, שחוליה זו היתה בדרכה לפיגוע באיזור נהריה.

גורמים בכירים במערכת הבטחון הבהירו במהלך סוף השבוע את המשמעות הרבה שיש לתקיפות האוויריות את בסיסי המחבלים הפלשתינים בלבנון במסגרת המלחמה בטרור והעירו, כי נסיונות שילוח חוליות לפיגועים יימשכו ועלולים לגבור עוד על רקע הסיכוי המסתמן לתוכנית השלום ותוצאות המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר.

(המשך בעמוד 2)

ילדה פלשתינית פצועה נישאת על גבי אלונקה לאחר שנפגעה במהלך התקפת מטוסי חיל־האוויר הישראלי על מחנה הפליטים עין אל־חילווה ביום ו'. לפחות עשרה בני־אדם נהרגו בהתקפה, לדברי המשטרה הלבנונית, ו־25 נפצעו. (צילום: א.פ.)

מתנחלים פרצו לקבר יוסף וחסמו התנועה בעיר שכם

פונו בכוח ע"י צה"ל ● העוצר בקלקיליה נמשך

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

אחד־עשר מתנחלים מישיבת קבר יוסף בשכם פרצו אמש בכוח לעבר הקבר וסירבו להתפנות ממנו, למרות הוראות חיילי צה"ל במקום. המתנחלים שרו ורקדו במקום ולבסוף פונו בידי החיילים לבניין המימשל הצבאי בשכם.

אמש סמוך לשעה 19.40, הגיעו 6 ממתנחלי „קבר יוסף" לרחוב פייסל במרכז שכם. הם עצרו את התנועה בשירה וריקודים וסירבו להתפנות. לאחר דין ודברים פינו אותם החיילים בכוח לבניין המימשל הצבאי והגישו תלונות נגדם על

(המשך בעמוד 2)

בהתייעצות אצל שמיר סוכם

מנכ"ל מאנשי הליכוד ימונה למש' המשפטים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בהתייעצות שהתקיימה בסוף השבוע בלשכת ראש הממשלה סוכם, כי למשרד המשפטים ימונה בקרוב מנכ"ל מאנשי הליכוד.

לסופרת „דבר" נודע, כי החלטת ראש הממשלה יצחק שמיר בעניין זה היא על דעת שר המשפטים אברהם שריר, והיא נובעת בעיקר מאווירת הקדמת הבחירות. בכך סוכם סופית על דעת שני האישים, שמנכ"ל המשרד לא יהיה איש ממשרד המשפטים.

יצויין, כי באחרונה הועלה שמו של שגריר ישראל בארה"ב מאיר רוזן כמועמד לתפקיד, אולם לאחר מגעים שנוהלו עמו הוא סירב לקבל את התפקיד, מנימוק שאינו מוכן לעבוד עם אחד העובדים „הבכירים ביותר" של המשרד.

ב„אירוויזיון 87"

אירלנד ראשונה ישראל – שמינית

הרחובות שממו בעת המשדר

מאת מירי פז, סופרת „דבר"

במקום הראשון בתחרות האירוויזיון לשנת 1987 זכה אמש שירו של האירלנדי ג'וני לוגאן, שהוא שיר של רומאנטיקה סכרינית. ישראל ב„שיר הבטלנים" של דטנר וקושניר, דורגה במקום השמיני עם 73 נקודות.

רעיון איחוד אירופה כבר מתגשם: פנים זהות, תלבושות זהות וכמובן – המנגינות.

„הבטלנים" של יזהר לסקוב בביצועם של דטנר וקושניר היה בהחלט הישג יוצא דופן במצעד השממון: משהו מרענן, פראי, פארודי. מעט חיוניות תרמה גם הופעתם הססגונית של השבדים.

סופרי „דבר" מדווחים, כי חוצות ישראל היו אמש שוממות, והורגש היטב כי אנשים רתוקים לבתים לחזות בשידור האירוויזיון.

תנועת המכוניות היתה דלילה, גם בכבישים וגם ברחובות הערים. הולכי רגל כמעט ולא נראו החל משעה עשר, תחילת השידורים של תחרות הזמר האירופית.

ממקומות בידור דווח על תפוסה נמוכה, אפילו בהשוואה לימות החול, לא כל שכן בהשוואה למוצאי שבתות אחרים.

ועדת הבירור מסכמת; ועדת אבן תמתין לפרס

מאת סופרי „דבר"

מסקנות ועדת אבן לא יפורסמו בעת העדרו של ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס מהארץ, זאת כדי לא לפגוע בשליחותו של פרס לוואשינגטון. החלטה זו הסתמנה בסוף השבוע בקרב חברי הוועדה הבודקת את פרשת פולארד.

בינתיים נודע, כי ועדת הבירור לפרשת פולארד תתחיל מחר בשלב האחרון של עבודתה, והוא ניתוח סופי של חומר העדויות ודיון במסקנות. שלב זה, כך מעריכים, יימשך כעשרה ימים.

חבר הוועדה עו"ד יהושע רוטנשטרייך חזר אתמול מחו"ל שם שהה בחופשה תוך ניצול התקופה שהיתה דרושה לפיענוח העדויות. כל העדויות הוקלטו על 82 קלטות, שהפכו עתה למאות דפים של דפי פרוטוקול.

בינתיים עסקו שני חברי הוועדה, כל אחד בנפרד, בהערכת החומר על־פי רישומיהם. מחר יתחילו צבי (צ'יזה) צור ועו"ד רוטנשטרייך בישיבות סדירות לניתוח משותף של החומר ולדיון במסקנות.

יו"ר תת־ועדת החוץ והבטחון אבא אבן דחה בסוף השבוע את פניית חברי מפלגת העבודה, שרצו לשוחח עימו על דו"ח הוועדה. אבן קיבל את גיבויו המלא של מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם, הסבור כי אין לשרבב עניין ממלכתי לקלחת המפלגתית.

מחר יקבל אבן את הסיכומים בכתב של חברי הוועדה. הסיכומים יהיו בנויים על מעין שאלון שאותו הציג אבן. בין השאר, יענו חברי תת־הוועדה על הנקודות הבאות: דרך הפעלת פולארד, התנהגות הדרג המבצעי, התנהגות הדרג המדיני, תפקוד המשרדים השונים הנוגעים בדבר, תפקוד חיל־האוויר והאחריות המיניסטריאלית הרלבנטית.

על סמך התשובות, ינסח אבן את טיוטת הדו"ח.

להט שוקל – רשימה משותפת או הצטרפות למערך בעיריית ת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

ראש עיריית תל־אביב שלמה להט מנהל בשבועות האחרונים מגעים עם ראשי מפלגת העבודה בכוונה לצאת בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות ברשימה משותפת עם המערך, או לחלופין להצטרף למפלגת העבודה.

להט התאכזב מעמדת מפלגתו, המפלגה הליברלית, שהציבה „בלוק" נגד בחירתו למועמד המפלגה לראשות העיר. הוא הודיע למקורביו, כי הוא לא יתייצב במפלגה מול ח"כ אוריאל לין, שאמור להיות מועמדה של המפלגה הליברלית לראשות העיר, אלא יכיס אותו בבחירות.

בעקבות זאת, וכדי לא־ים בפרישה מן המפלגה הליברלית, הוא החל לנהל מגעים עם ראשי המערך, כדי להגיע עימם להסכמה על ריצה לראשות העיר ביחד עם המערך, או לחלופין להצטרף למפלגת העבודה.

בעת האחרונה מביע להט תרעומת על עמדת מפלגתו ועל כפיות הטובה של ראשיה לפעלו הציבורי. הוא אף טען, כי יותר טוב אם יפנה לתחום העסקים ויפרוש מהפוליטיקה, כיוון „שיש בה מידה לא מועטה של הקרבה עם מעט כסף בצידה".

השמועות על הצטרפותו לעולם העסקים התפשטה בין פקידי העירייה, אך להט מרגיע את מקורביו. „ראש עיריית תל־אביב הוא הדבר הטוב ביותר שאירע לי ולתל־אביב".

מוסף חג"יג" במלאות 40 שנה ל„המשביר לצרכן" מצורף היום ל„דבר"

צעירות צרפתיות שומרות על מסורת ההשתזפות בחזה חשוף בחוף קאן לקראת פתיחת פסטיבל הסרטים הבין־לאומי ה־40. זה שנים רבות, שקטע חוף זה, המצוי מול אולם ההקרנות של הפסטיבל והמלונות המפורסמים שבהם מתאכסנים הכוכבים, מושך אליו יפהפיות בעלות אמביציה מכל רחבי צרפת. (צילום: א.פ.)

משרד החוץ: דיווחים מעוותים מלשכת שמיר על עמדת ברה"מ

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

משרד החוץ מאשים את משרד ראש הממשלה בהפצת דיווחים „מעוותים, מקוטעים ובלתי־נכונים" על רקע המחלוקת בקשר להועידה הבין־לאומית. פקיד בכיר במשרד החוץ טען אמש, כי בדיווח שהתקבל בירושלים מנציגות ישראל באו"ם עולה, כי בריה"מ מקבלת את עמדת ישראל שלועידה הבין־לאומית לא תהיה זכות לכפות החלטות.

הפקיד ציין, כי דיווח זה סותר את הגירסה שהופצה לטענתו בסוף השבוע על־ידי לשכת ראש הממשלה, שלפיה דורשת ברה"מ שלועידה יהיו סמכויות של ממש. הפקיד ממשרד החוץ טוען, כי הוא מסתמך על מברק מדיפלומט בכיר במשלחת ישראל באו"ם, ששמע על כך מאחד מעוזריו של מזכ"ל האו"ם, שנועד לשיחה עם ראשי המשלחות הסובייטית באו"ם.

על־פי אותו מברק, הבהירו הנציגים הסובייטיים, כי הם מקבלים את העקרון שהועידה הבין־לאומית תתפצל לתת־ועדות על בסיס גיאוגרפי, שבהן יתקיים משא ומתן ישיר.

הפקיד האשים, כי אנשי לשכתו של יצחק שמיר מפיצים דיווחים מעוותים, כדי „לזרות חול בעיני הציבור" ולקדם את התנגדות הפוליטית לוועידה הבין־לאומית. ממשרד ראש הממשלה הכחישו מכל וכל את הטענות.

צדקי: בלי אש"ף קלוש הסיכוי לכינוסה של ועידה בין־לאומית

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לעניני ערבים

ראש ממשלת מצרים עאטף צדקי אמר שלשום שאם אש"ף לא ישולב בועידה בין־לאומית קשה להעלות על הדעת שוועידה כזו תצא לפועל. בהצהרות שנתן ראש הממשלה לעתוני ירדן הוא אמר גם, שמצרים אינה מתכוונת לעודד הקמת נציגות אלטרנאטיבית לאש"ף אם ארגון זה יסרב להשתתף בועידה הבין־לאומית.

צדקי אמר את הדברים לסיכום ביקורו בירדן שנערך בסוף השבוע שעבר. בתוך כך העריך אבו־איאד, אחד מראשי אש"ף המבקר עתה בסין, כי ממשלת מצרים תחליט בתוך זמן קצר לפתוח מחדש את משרדי אש"ף שנסגרו במדינה זו.

שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד, שנלווה אל ראש הממשלה בביקורו בירדן, אמר מצידו, שעל הערבים להמתין עתה להחלטת ממשלת ישראל בעניין הוועידה הבין־לאומית. לדעתו, אם תאמץ הממשלה את רעיון כינוס הוועידה תתמוכה בכינוסה גם מדינות ערביות שעדיין מהססות מלעשות כן. יחד עם זאת אמר עבד אל־מגיד, כי הדרך לכינוס הוועידה הבין־לאומית עדיין זרועה קשיים רבים, כגון המחלוקת בין ישראל לערבים בדבר תפקיד המעצמות בוועידה ושאלת ייצוג הפלסטינים בה. שר החוץ המצרי ציין כי בעיית ייצוגם של הפלסטינים בוועידה הבין־לאומית תוכל להיפתר רק על־ידי השגת הסכמה מדינית הדדית בין חוסיין לערפאת.

הוא גם אמר, שכדי לפתור את הסתייגותו של אש"ף מהחלטה 242 יש להוסיף להחלטה זו פיסקה בדבר זכותם של הפלסטינים להגדרה עצמית. מגיד אמר, שמצרים לא תתמוך בשום משא ומתן מדיני שלא יאפשר לפלסטינים לממש זכות זאת.

בסיכום דבריו הציע שר החוץ המצרי, שהוועידה הבין־לאומית תתכנס לאלתר, ואם הצדדים הנוגעים לסכסוך לא יצליחו לגבש פתרון מדיני, יוחלט או אז מיד ה תוכלנה המעצמות להתערב במשא ומתן כדי לסייע לצדדים.

עובדי בתה"ח מפגינים היום; ההסת': עומדים בהתחייבויות

(עו). – הפגנה של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים מתוכננת היום מול בית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב.

עובדי המינהל והמשק ב־32 בתי החולים הממשלתיים מוחים נגד אי־קיום הבטחת ההסתדרות. לטענתם, הובטח להם שלא ינכו ממשכורותם את דמי השביתה, וכי הנתונים של עובדי מינהל ומשק בקופת החולים יועברו לחברי „ועדת פרה" האמורה להחליט בעניינם.

העובדים הודיעו בסוף השבוע, כי החל בהשבוע הבא ישבשו את העבודה בבתי החולים הממשלתיים, עד שתתכנס ועדת פרה ותסיים עבודתה בעניינם כמתוכנן.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אמר בתגובה, כי ההסתדרות עומדת בכל התחייבויות שניתנו בזמנו לעובדי המינהל והמשק. „מכאן" – אמר הברפלד – „אין מקום והצדקה לצעדי המחאה נגד ההסתדרות, שעליהם הודיעו נציגי העובדים".

הברפלד ציין, כי סוכם בזמנו עם הנהלת משרד־הבריאות על הסדר המקובל על העובדים, בעניין ויתור על ניכוי חלק מימי השביתה משכרם באמצעות תשלום עבור עבודה נוספת בבתי־החולים, שביצעו העובדים כדי להתגבר על הפיגורים בימי השביתה.

„כמו כן לא היתה ואין כל מניעה מלקבל את שיעור שכרם של נושאי תפקידים מקבילים בקופת־חולים, כדי להשוותם עם נושאי אותם תפקידים בבתי־החולים הממשלתיים" – אמר הברפלד.

יו"ר האגף הודיע להלן, כי „ועדת פרה" ממשיכה בעבודתה עם כינוסו של מאיר גבאי לתפקיד נציב שרות המדינה.

טמיר: סין לא זרה לי

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר, המסייר עתה במזרח הרחוק אמר בשיחת טלפון, כי „סין אינה זרה לי".

יצויין, כי טרם שהצטרף לפני שנתיים לשירות הציבורי, שימש אלוף טמיר במטה הכללי ולצידם של כמה שרי בטחון.

אברהם טמיר רמז על כך, כשנשאל אם יש בכוונתו לבקר בסין. הוא השיב, כי סין אינה נכללת במסגרת ביקורו הנוכחי, אך „כל בוקר הוא יום חדש".

הדוכס מלוקסמבורג מגיע היום לישראל

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ז'אן, הדוכס הגדול של לוקסמבורג, מגיע היום לביקור בישראל. זהו ביקור ראשון מסוגו של ריכון מלכותי ממדינות המערב בישראל.

הדוכס ז'אן יהיה אורחו של נשיא המדינה חיים הרצוג, שעמו הוא מיודד עוד מתקופת שירותם המשותף בגדוד המשמר האירי במלחמת העולם השניה. במהלך הביקור הוא יוועד גם עם ראש הממשלה ושר החוץ.

שתי המדינות מקוות להגביר את קשרי המסחר ביניהן. לוקסמבורג, החברה בשוק האירופי המשותף, נחשבת לתומכת בדרישות ישראל לקבל תנאים שווים ליצוא תוצרתה החקלאית לאלה של ספרד ופורטוגל.

היא גם היתה בין המדינות הבודדות שהצביעו נגד החלטת האו"ם המגדירה את הציונות כתנועה גזענית.

דמי השכירות בדירות מגורים יוצאו מהקפאה

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

בימים הקרובים תבוטל הקפאת דמי השכירות בדירות מגורים לאחר שבסוף השבוע חתמו ממלא מקום שר האוצר, גדעון פת ושר השיכון דוד לוי על הצו המוציא מפיקוח את שכר הדירה.

הצו ייכנס לתוקף לאחר פרסומו ברשומות, ככל הנראה בעוד שבועיים. דמי השכירות מוקפאים מאז התוכנית הכלכלית הראשונה ביולי 1985, וחוזי שכירות הנקובים בדולארים מחושבים מאז על־פי שער חליפין של 1.23 ש"ח לדולאר.

ביטול ההקפאה יביא לכך, שחוזים אלה יחושבו מעתה על פי השער היציג של הדולאר.

שכר הדירה במעונות הסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה לא יוצא לחלוטין מהפיקוח, ועל פי הצו החדש יוכלו האוניברסיטאות להעלות את דמי השכירות ב־20 אחוז בלבד.

רבין אסר לצלם את גופות המחבלים – אבל הן צולמו

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

שר הבטחון יצחק רבין הנחה לפני ימים אחדים את דובר צה"ל שלא לאפשר לצלמי עתונות וטלוויזיה לצלם גופות של מחבלים. השר רבין נימק את צעדו באימרה: „בנפול אויבך אל תשמח".

אולם מתברר, כי הנחיות לחוד וביצוע לחוד, וכבר בנסיון הראשון ליישם הנחיה זאת, נכשל דובר צה"ל ושני המחבלים שנהרגו ביום ה' בהיתקלות בדרום לבנון, צולמו על־ידי צלמי עתונות וצוותי טלוויזיה ישראליים וזרים.

חיילי צה"ל, שליוו את העתונאים והצלמים לזירת הקרב, ניסו להתווכח עמם, אך הרימו ידיים משהתברר כי הצלמים מתעקשים לצלם את הגופות, כפי שעשו עשרות פעמים בעבר. הצלמים נאותו שלא להבליט בצילומיהם את הגופות מנוקבות הכדורים.

לפיכך ראו צופי הטלוויזיה הישראלית ביומן יום שישי את גופות המחבלים וכך גם צופי רשתות הטלוויזיה ברחבי העולם.

קהילות נוספות בגרמניה נגד הצגת „הפלשתינאית"

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר" בחיפה

ראשי קהילות יהודיות נוספות בגרמניה המערבית – ביניהן בון, האמבורג ופרנקפורט – הביעו התנגדות להעלאת המחזה „הפלשתינאית", בטענה כי יש בו כדי לעוות את דמותה של מדינת ישראל ולגרום לתגובות שליליות מצד חוגים לא יהודיים.

התיאטרון העירוני של חיפה עורך בימים אלה מסע הופעות בגרמניה המערבית, הולנד ובלגיה. כזכור, נענתה מועצת המנהלים של התיאטרון לפנייתה של הקהילה היהודית בדיסלדורף שלא להעלות את המחזה בעיר זו, ובמקומה הוחלט להעלות „קולאז'" ממחזות התיאטרון.

אתמול נודע, כי מנכ"ל התיאטרון עמד לשבץ ב„קולאז'" סרט וידאו מתוך החזרות של „הפלשתינאית" וראש עיריית חיפה טילפן והודיע לו, כי יבטל את תוכניתו זו.

מחקר: אין ירידה בפריון בקרב היהודים בישראל

(עו). – מספר הנשים הישראליות, הרוצות הבאת ילד ראשון לעולם נמצא בעלייה, אך בסך הכל אין ירידה בפריון הכולל בקרב היהודים בארץ, משום שמגמת הירידה מתאזנת על־ידי לידות מרובות יותר בקרב חלקים אחרים באוכלוסיה.

ממצאים אלה כלולים במחקר המתפרסם בידיעון המרכז לדמוגרפיה במשרד העבודה והרווחה. החוקר העלה, כי אחוז הנשים שלא ילדו לאחר ארבע שנות נישואין עולה בהתמדה – מ־11 אחוז ב־1967 ל־18.5 אחוז ב־1980.

סיקורד: ישראל סיפקה לאיראן נשק רב בהרבה מזה שאישרה לה ארה"ב

מאת מרפי „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – גנראל חיל־האוויר בדימוס ריצ'ארד סיקורד אמר אתמול בדברי עדותו בפני ועדת הקונגרס האמריקאי, כי ישראל סיפקה לאיראן כמויות גדולות מאוד של נשק בנוסף למשלוחים המוגבלים שאושרו לה על־ידי ממשל רייגן בקיץ ובסתיו של שנת 1985.

לדברי סיקורד ישראל אף סיפקה לאיראן חלקי מטוסים אמריקאיים תוך הפרה של החוק האמריקאי, וארה"ב הגיבה על כך בביקורת רשמית פעמים מספר.

סיקורד אמר עוד, כי תמיכתה של ישראל באיראן נבעה מתפיסת מנהיגיה, שלפיה עיראק היא אויבת מסוכנת ביותר לישראל. „עוצמתה הצבאית של עיראק", הוא אמר, „מוסיפה לשמש מקור דאגה מרכזי לאחראים על התכנון הצבאי בישראל."

מדבריו של סיקורד השתמע, כי האינטרסים הישראליים בזירה המזרח־תיכונית אינם עולים בהכרח בקנה אחד עם אלה האמריקאים. הוא התייחס בדבריו פעמים אחדות להצהרות אמריקאיות בדבר הניטראליות האמריקאית בסכסוך העיראקי־איראני, אבל אמר יחד עם זאת, כי הוא הכיר בכך שפקידים בכירים בממשל רייגן היו נתונים להשפעה ישראלית חזקה בקבלם את ההחלטה להתיר משלוחי נשק לאיראן.

סיקורד אמר גם שהנשיא רייגן הונע במידה רבה על־ידי „הדאגה העצומה" שלו לגורל בני הערובה האמריקאים בלבנון בקבלו את ההחלטות בדבר משלוח הנשק לאיראן. לדבריו היו אלה שתי הסיבות העיקריות שהניעו את רייגן ב־17 בינואר, 1976 לאשר את התוויה שאיפשרה את המשך הסיוע לאיראן למרות התנגדות החזקה מצד פקידים בכירים בממשל ולמרות האכזבות והכשלונות הראשונים.

סיקורד סיפר, כי יועץ ראש הממשלה לשעבר לטרור עמירם ניר מונה לאיש הקשר הישראלי הראשי עם המועצה לבטחון לאומי בראשית חודש ינואר, מתוך מגמה לשכנע את ארה"ב להמשיך במבצע. בידי הישראלים עלה לשכנע את הממשל בכוח טענותיהם, הוא אמר בהתייחסו לפגישותיו של עמירם ניר בינואר עם אנשי המועצה לבטחון לאומי ג'ון פוינדקסטר ואוליבר נורת.

ניר בא, לדבריו, להוליך שני סוחרי נשק ישראלים פרטיים, אל שווימר ויעקב נמרודי, ואת מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי כאיש הקשר העיקרי של ישראל עם ואשינגטון. סיקורד, שבעצמו פעל כסוכן נשק פרטי, הובא בסוד החזית האיראנית בנובמבר 1985, לאחר שישראל נתקלה בקשיים בהטסת 80 טילי „הוק" משופרים לאיראן דרך פורטוגל. סיקורד הדגיש כי המשלוחים שאישרה ארה"ב של טילי ה„הוק" ושל טילי „תאו" נגד טנקים היו צנועים מאוד לעומת המכירות הישראליות והאירופיות. הוא אמר כי הוא למד על משלוחי הנשק הישראליים לאיראן כבר בראשית שנות ה־80 כששימש עוזר לשר ההגנה. „לא היה בכך שום סוד", הוא הטעים.

סיקורד, שנחקר אתמול על חלקה של ישראל בפרשה על־ידי הסנאטור הרפובליקאי ג'ימס מקלור, לא נשאל אם ישראל מוסיפה לספק נשק לעיראק גם היום.

מתנחלים

(המשך מעמ' 1)

התנחלות.

מתיישבי השומרון הקימו מוקד ביטחון בראשות ראש המועצה האזורית שומרון, בני קצובר. המוקד שולח כדי ערב עשרה עד עשרים מתנחלים חמושים לקלקיליה, כדי להפגין נוכחות במקום. צה"ל ביקש מהמתנחלים שלא לשלוח את סיוריהם לקלקיליה, אולם המתנחלים סירבו.

בני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון אמר ל„דבר": „הודענו לצבא על סיורינו, אך צה"ל מקבל את זה כאילו שאיננו סומכים עליו. אנחנו שומרים לעצמנו את הזכות לטייל בקלקיליה, ואם זה לא מוצא חן בעיני מישהו – זה מאוד מצער".

בתוך כך נמסר, כי כוח של צה"ל, שסייר במחנה הפליטים בלטה, נרגם באבנים והצליח ללכוד את זורק האבנים. כ־80 מתושבי מחנה הפליטים הגיעו למקום, התנפלו על החיילים ובמהלך המהומה שהתפתחה נמלט זורק האבנים מידי החיילים. החיילים פיזרו את המתקהלים בכדורי גומי וגז מדמיע.

עוצר בקלקיליה

העוצר על קלקיליה נמשך במשך כל סוף השבוע. בעקבות זריקת שני בקבוקי תבערה נוספים על כלי רכב ישראליים בעיר. לא היה נזק ולא היו נפגעים.

בליל שבת הושלך בקבוק תבערה לעבר משאית ישראלית. בליל שבת סמוך לחצות הושלך בקבוק תבערה נוסף בכפר עזון, שמונה קילומטר מזרחית לקלקיליה. הבקבוק הושלך על רכב השייך לתושב מעלה שומרון, אך לא התלקח ולא נגרם כל נזק.

כוחות בטחון מוגברים ערכו סריקות במשך כל סוף השבוע מבית לבית לאיתור משליכי בקבוקי התבערה שטרם נלכדו.

סוחרים בקלקיליה התלוננו, כי בעקבות העוצר והשלכת בקבוקי התבערה, נמנעו יהודים מלהגיע השבת לקניות בקלקיליה. הסוחרים, שביקשו לא לנקוב בשמותיהם, הביעו תקווה שמשליכי בקבוקי התבערה ייתפסו במהרה וייגזר עליהם דין מוות, כדי לא לפגוע באוכלוסיה הערבית בקלקיליה.

סקר: רמת החיים של היורדים בניו־יורק נמוכה מאשר בארץ

81 אחוז מהישראלים הגרים באיזור ניו־יורק חיים כיום ברמת־חיים גבוהה מזו שהיו רגילים לה בהיותם בארץ – זה הממצא המעניין ביותר שנתגלה בסקר מקיף שכלל 1,500 ישראלים יורדים היושבים כיום בעיר ניו־יורק. הסקר כלל רק ישראלים הנמצאים בעיר בקביעות מעל 5 שנים.

הסקר נערך לבקשת האגודה הישראלית לעצירת הירידה מן הארץ ובוצע על־ידי גוף יהודי (לא ציוני) ובמימון לא במקורות ישראליים.

הנשאלים נתבקשו להציג נתונים על רמת חייהם בניו־יורק בהשוואה לרמת החיים שלהם בארץ. השאלות כללו אינפורמציה על מספר שעות העבודה ביום, על סוגי העבודה, על משך הנסיעה היומי למקום העבודה וממנו בחזרה הביתה, השכר, רמת הדיור, ההוצאות המשפחתיות וסכום הכסף הפנוי להוצאות לפי הרצון הפרטי, שנשאר לכל משפחה.

לפי תוצאות הסקר, 81 אחוז מהישראלים הגרים בניו־יורק טוענו, כי רמת חייהם בארה"ב גבוהה מזו שהיתה להם בישראל. עוד 11 אחוז טוענו, כי רמת החיים שלהם דומה או זהה לזו שהיתה בארץ ואילו 3 אחוזים בלבד טוענו, כי רמת חייהם כיום גבוהה בצורה משמעותית יותר מאשר בזמן היותם בארץ.

צבא ארה"ב חידש החוזה על מסכות אב"כ עם „רבינטקס"

אמנון אבר, כתבי הכלכלי של „דבר" בירושלים

צבא ארה"ב החליט לחדש את עיסקת רכישת מסיכות אב"כ ממפעל „רבינטקס" בבית־שאן.

חוזה הרכישה בוטל על־ידי רשויות הצבא האמריקאי לפני כחודשיים, וראשי המפעל בארץ טענו אז, כי ביטול העיסקה נעשה על רקע פרשת פולארד.

בעקבות הודעת הביטול החלה הנציגות המסחרית של משרד התעשיה בארה"ב במגעים לבירור הנושא. מגעים אלה הביאו בסופו של דבר את רשויות הצבא האמריקאי לחדש את החוזה עם החברה הישראלית.

החברה, כי ההסכם הקודם נעשה בתיווכה של חברה אמריקאית, ואילו מפעלי „רבינטקס" שימש כקבלן־משנה בלבד. החוזה החדש, שנחתם בסוף השבוע, נותן ישירות עם החברה הישראלית, זאת על־פי דרישה מפורשת של הצבא האמריקאי.

חיל־האוויר תקף את בסיס

(המשך מעמ' 1)

בצה"ל סיכמו את פעולת כוח „גולני" שסיכל ביום ה' בסביבות השעה 7 בערב מעבר של חולית מחבלים פלסטינית, שהיתה בדרכה לפיגוע־תופת בישראל ונתקלה בכוח ליד־שאגיף אל־חרדון, בגזרה המערבית של אזור הבטחון, כ־3 ק"מ בצפון לגבול ישראל. במהלך מרדף שהתפתח נהרגו שני מחבלים ושלושה אחרים נתפסו חיים.

מתחקירים שערך צה"ל ביומיים האחרונים עולה, כי חולית המחבלים היתה בדרכה לביצוע פיגוע המוני באחד הקיבוצים ליד נהריה. אז, אולי, אף בעיר עצמה. קצין בכיר של צה"ל בצפון אמר, כי חיסול החוליה מנע אסון כבד.

חולית המחבלים יצאה ביום ה' בבוקר מצידון בדרכה לשטח ישראל דרך איזור הבטחון. בחוליה היו חמישה מחבלים, חברי „הפתח". החוליה עברה מחסום של צד"ל באזור ראס אל־ביידה בגזרה המערבית של דרום לבנון.

מערבית לכפר דיר חריפא, כארבעה ק"מ בצפון לקיבוצים חניתה ואדמית, נתגלתה החוליה על־ידי כוח של צה"ל שסרק את האזור. במקום התפתח קרב אש שנמשך כמה דקות, במהלכו נהרגו שני מחבלים ושלושה אחרים נתפסו. שניים מהמחבלים שנתפסו נפצעו במהלך הקרב, אחד באורח בינוני והשני קל. השניים הועברו לקבלת טיפול רפואי. לכוח צה"ל לא היו נפגעים בקרב.

ליד גופות שני המחבלים נתגלו 25 רימוני־יד מתוצרת ברה"מ, טילי „לאו", כלי נשקם האישי של המחבלים ותרמילים אישיים שבהם נמצאו אוכל ובגדי לבוש, המעידים כי המחבלים התכוונו לשהייה ממושכת בשטח.

ככל הנראה, ביקשו המחבלים לבצע פיגוע המוני. יחד עם זאת לא נמצאו ברשותם חומרי נפץ ושאר אמצעים של חבלה ועובדה זו, כעדים גורמים בצה"ל, מלמדת כי המחבלים התכוונו לבצע הרג לשמו, אף בבלי להתבקש. לאחר הקרב פוצץ צה"ל את כל אמצעי הלחימה והתחמושת שנתגלו ליד המחבלים.

מפקד הגזרה המערבית בגבול הצפון, שאנשיו הם שחיסלו את החוליה, אמר כי להערכתו, שלושה גורמים הם המביאים להגברת פעולות המחבלים הפלסטיניים בדרום לבנון ונגד מטרות ישראליות: מזג־האוויר הנוח, הוועידה הפלסטינית באלג'יר התעוררות התהליך המדיני באיזור, והגיבוי הסורי שמקבלים הפלסטינים בלבנון, בפרט באיזור צידון. להערכתו, צפוי קיץ חם באיזור הבטחון ולאורך גבול הצפון, והמחבלים ימשיכו בנסיונותיהם לפגוע בצה"ל וביישובים בצפון.

הקצין הבכיר ועמו אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, חלקו שבחים רבים לחיילים שהשתתפו בקרב עם המחבלים, בעיקר על רקע העובדה שהוא התנהל בשטח שבו הצמחיה סבוכה ועבותה [illegible]

50

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

עקב מחלתו של מאסטרו **לאונרד ברנשטיין** יתקיימו הקונצרטים בחודש מאי 1987 לפי הפירוט הבא:

קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה': יום חמישי, 14.5.87
(במקום ב־5 ב־12)
זובין מהטה מנצח
אורי פיאנקה כנר
זאב דורמן ברוס ומשטיין
מיכאל הרן צ'לו
אבנר נגן באסון
התכנית: ובר: הפתיחה „אוברון"
היידן: סימפוניה קונצרטנטה
צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4

קונצרט למנויים מס' 8
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום חמישי, 21.5.87
ג'יימס לוין מנצח
התכנית: מוצרט: סימפוניה מס' 31
שנברג: „ליל הוד"
דבוז'ק: סימפוניה מס' 8

קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ז': מוצ"ש, 23.5.87, 9.00 בערב
סדרה ו': יום א', 24.5.87 (במקום ב־5 14)
סדרה ח': יום ב', 25.5.87
ג'יימס לוין מנצח
התכנית כמו בסדרה א' (קונצרט מס' 8)

קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום רביעי, 27.5.87
סדרה ב': יום חמישי, 28.5.87
סדרה ד': יום שישי, 29.5.87, ב־2.00 אחה"צ
(במקום ב־5 11)
סדרה ג': מוצ"ש, 30.5.87, ב־9.00 בערב
דניאל בארנבוים מנצח וסולן
התכנית: מוצרט: קונצרטו לפסנתר ק' 595
צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4

לצערנו לא נמצא פתרון הולם למנויי סדרות ב' ו־ד' בתל־אביב (קונצרט מס' 8) ולמנויי סדרה א' בחיפה (קונצרט מס' 10). למנויים אלה אנו מציעים קונצרטים בנצוחו של לאונרד ברנשטיין בעונה הבאה
למנויי סדרה א' בחיפה ב־1.6.88
למנויי סדרה ב' בתל־אביב ב־6.6.88
למנויי סדרה ג' בתל־אביב ב־7.6.88
אנא שמרו על הכרטיסים מהעונה הנוכחית. מקומכם יישמר לכם לקונצרט בעונה הבאה.

אם לא תוכלו לקבל ההצעה, נחזיר לכם את תמורת הכרטיסים. ניתן לקבל התמורה (עד סוף חודש מאי) בתל־אביב בקופת התזמורת מדי יום בשעות 1־10. בחיפה במשרד התזמורת, בית הקרנות, בימים א', ב', ד', ה' בשעות 1־10; בימי ג' בשעות 4־6 אחה"צ ובימי ו' בשעות 12־10 לפנה"צ.

כמו־כן ניתן לקבל התמורה באמצעות הדואר: נא לשלוח הכרטיסים לקונצרט מס' 10 בחיפה למשרד התזמורת, בית הקרנות, הרצל 16 לקונצרט מס' 9 לגזברות התזמורת הפילהרמונית הישראלית ת"ד 11292 תל־אביב 61 112.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם

אתונה	5	15	מעונן
אמסטרדם	12	18	בהיר
הלסינקי	4	16	בהיר
הונג קונג	21	25	בהיר
רומא	10	20	בהיר
ז'נבה	5	17	בהיר
טוקיו	16	26	בהיר
מוסקבה	-1	19	מעונן
יוהנסבורג	12	23	מעונן
לונדון	10	23	בהיר
ליסבון	15	22	בהיר
מדריד	9	27	בהיר
מונטריאול	3	19	מעונן
ניו יורק	12	21	מעונן
סאן פאולו	22	29	מעונן
פריס	10	24	בהיר
פרנקפורט	5	19	בהיר
ציריך	2	17	מעונן
ריו דה ז'נרו	22	37	מעונן
שטוקהולם	4	13	בהיר
שיקגו	8	22	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 2, כל: 5102627
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 344655
באר־שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

שערים יציגים ליום 8.5.87

סל	1.6794
דולר ארה"ב	1.5845
מרק גרמני	0.8908
לירה סטרלינג	2.6647
פרנק צרפתי	0.2664
100 ינים יפניים	1.1387
פלורין הולנדי	0.7900
פרנק שוויצרי	1.0842
כתר שבדי	0.2544
כתר נורבגי	0.2381
כתר דני	0.2368
מרק פינלנדי	0.3656
דולר קנדי	1.1860
דולר אוסטרלי	1.1301
רנד דרום אפריקאי	0.7896
10 פרנקים בלגיים	0.4294
10 שילינגים אוסטריים	1.2658
1000 לירטות איטלקיות	1.2326
לירה אירית	2.3826
100 פזטות ספרדיות	1.2699
יחידת מטבע אירופית	1.8499
דינר ירדני	4.6901
10 לירות לבנוניות	0.1293
לירה מצרית	0.8002

בצער רב אנו מודיעים על מות יקירנו

ישראל ברינג

ההלויה תצא ביום שני, י"ב באייר תשמ"ז 11.5.87 בשעה 2.30 אחה"צ מבית המנוח רח' אילת 2 כפר מעש פ"ת לבית העלמין סגולה פתח־תקוה.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

האבלים:
אשתו: הניה ברינג
בנותיו: מלכה וגינסקי וב"ב
מיכל פרבל וב"ב
בנו: יהודה בר וב"ב

יקירנו

מרדכי (מקס) כהן

איננו

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, י"א באייר תשמ"ז 10.5.87 בשעה 1.45 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.

נפגשים על־יד השער.

יושבים שבעה בבית המנוח רחוב קהילת פרובה 19 נאות אפקה א'.

מתאבלים מרה:
אשתו: דבורה
בתו וחתנה: תלמה ויעקב המאירי
בנו וכלתו: אבי ועליזה כהן
נכדיו: נעם, שגית, רונן, טל ושירי

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו

משה דרוקר

ההלויה תתקיים ביום ראשון בשעה 17.00 בקבוצנו

המשפחה
ובית נצר סרני

לזיוה אופנהיים
ולכל המשפחה
ולקבוץ מעוז חיים
אתכם באבלכם במות

האב ז"ל

בית מלכיה

הננו מודיעים על פטירתו בשיבה טובה של

מרדכי שטולצברג

ההלויה תתקיים היום, יום א' י"א אייר תשמ"ז 10.5.87 בשעה 15.30 במעגן מיכאל

המשפחה
ובית מעגן מיכאל

אנו מודיעים בצער על פטירת חברנו

פאול לוונטל

ההלויה ביום ב', י"ב באייר תשמ"ז 11.5.87 בשעה 15.30 בגבעת ברנר

ד"ר מאיר לוונטל – בת, שוויץ
אלי זוהר ומשפחתו
ובית גבעת ברנר

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאויה קומה ג' טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

هكذا من الأصل

■ יפאן

אנטישמיות בצהוב

האם קיים קשר יהודי קפיטליסטי בין־לאומי להריסת יפאן? הרעיון, כמובן, אידיוטי. אבל זה חודשים אחדים מתפרסמים ביפאן כתריסר ספרים על הנושא. שניים מהם, בחתימת מסאמי אונו, נמכרו ב־680 אלף עותקים. התופעה ראוייה להתייחסות רצינית.

משימה זו אינה כה קלה, אם נביא בחשבון את תוכנם של הספרים. בספרו של אונו, „העולם והכנת העוצמה היהודית", מדובר על שליטתם של יהודים בחברות כגון י.ב.מ, ג'נרל־מוטורס, אקסון ו„חברת הטלפון והטלגרף של ארה"ב" (איי.טי אנד טי). היהודים האמריקאים, כותב אונו, אחראים לעליית הין (המטבע היפאני), לשערוריית־השוחד של לוקהיד — שהביאה להדחת ראש־הממשלה קאקואיי טאנאקה, למשבר הכלכלי הגדול ולעליית דרום־קוריאה ככוח כלכלי יריב ליפאן.

מסאמי אונו, החתום על הרעיונות שנוסחו כאן, אינו טיפוס של תמהוני בכתונת־משוגעים. הוא סופר ידוע ביפאן, בעל עמדה בולטת בחוגים הספרותיים. ספריו אינם מופיעים בהוצאות ספרים קיקיוניות, אלא בבית „טוקומה שוטן" מוציא לאור מן השורה הראשונה.

גם איי־יאבורו סאיטו אינו תמהוני. הוא חבר פרלמנט, מסייע ראש־הממשלה נאקאסונה, ומנהל מחלקת הכספים של המפלגה הליבראלית־דמוקרטית. הספר שלו קרוי „סודות הכוח היהודי להשתלטות על העולם". אפילו יפאנים בעלי חשיבה בין־לאומית, שאופקיהם אינם מוגבלים על ידי האוקיאנוס המקיף מדינת־איים זו, אינם רואים בנושא הספר משהו מגוחך או אבסורדי. גם דאן פוג'יטה, ראש חברת „מקדונלד" ביפאן (בבעלות שווה 50־50 עם חברת האם האמריקאית) כתב ספר. שמו — „השיטה היהודית לתקיעה בשופר המיליונרים".

היפאנים, זאת יש לומר, אינם אנטישמים. במרוצת מלחמת העולם השניה ניסו הנאצים לשכנעם להרוג את היהודים שנפלו בשבים עם כיבוש מאנצ'וריה אך היפאנים סרבו. בהירושימה יש אתר־הנצחה לקורבנות השואה. למעשה, יש להיות מופתע מעצם הדיון בשאלות יהודיות. יש בערך 200 משפחות יהודיות ביפאן (רובן זרות, בטוקיו). אם כך, מדוע השלהוב היפאני בנושא היהודי?

אפשרות אחת היא, שזה סוג של אנטי־אמריקאיות מודחקת. היהודים שבספרו של מסאמי אונו הם יהודים אמריקאים; כוחם הכלכלי הוא כוחה הכלכלי של אמריקה. ליפאנים יש מעין סיפור־אהבים עם ארה"ב, שנולד מתוך הטראגדיה המשותפת — המלחמה. שלושת הנושאים — המלחמה, ארה"ב היהודים — מופיעים זה בצד זה ברבי־המכר הללו, באשר המחברים דנים במלחמה תוך שימוש במונחים זהים לאלה של הימין הקנאי. אונו מסביר שהיפאנים נדחקו לפינה ונאלצו לתקוף את פרל הארבור — בשל „תוכנית הכיתור" הידועה. ובהמשך הספר: האסטראטגיה היהודית הבתר־מלחמתית כוונה להדחת השלטון הקיסרי כדי להחליש את רוח הפטריוטיות היפאנית הנועזת.

מכל מקום, אם ספרים אלה הם תעמולה אנטי־אמריקאית מוסווית, הם עלולים להיות מוחלפים במהרה על ידי מופע גלוי של רגש אנטי־אמריקאי זה. מופע זה, שזכה לעלות למדפי חנויות הספרים המכובדות, הוא ספרו של הידאו איטוקאווא, „יפן בסכנה". הספר פורסם ב־10 באפריל ונמכר, עוד לפני סוף אפריל, ב־140,000 עותקים. איטוקאווא טוען, שיפאן היא שעיר לעזאזל למכאוביה הכלכליים של ארה"ב, וכי אמריקה סובלת בהתמכרות בשיטפון המוצרים היפאניים הזולים.

אמירה אחרונה זו, לפחות, אינה כה אידיוטית.

מלכות היופי של הונג קונג ושל פינלנד מובילות את שיירת היפהפיות המתחרות על התואר „מיס עולם", בטיולן באחד מאיי מאלזיה (צילום א.פ.)

■ אינדונזיה

נצחונו החמקמק של גנרל סוהארטו

אם יכול נצחון בבחירות להעניק לממשלה את הבטחון הדרוש כדי לרפא כלכלה חולה, אזי אינדונזיה צופה עכשיו אל עתיד שפיר יותר. ב־23 באפריל זכתה מפלגת גולקאר השלטת ב־299 מתוך 400 המושבים הנמנים בפרלמנט (הצבא ממנה עוד 100 חברי פרלמנט). המפלגה זכתה ב־73% מן הקולות מתוך שיעור מצביעים של 91%, ולראשונה השיגה שליטה בכל 27 הפרובינציות של המדינה. מגיע לסוהארטו רגע של איחולים עצמיים. אם ינהג בתבונה, הוא ישתמש במנדט של מפלגתו כדי להעביר כמה רפורמות נחוצות למדינה שכלכלתה, תרבותה ואפילו הגיאוגרפיה שלה הן בלתי־מאוזנות במיוחד. אינדונזיה, על 165 מיליון תושביה, היא המדינה החמישית בעולם במספר אוכלוסיה. הם מפוזרים, למרבה אי־הנוחות, על פני כ־13,600 איים, עם רמות התפתחות תרבותית הנעות מן המודרנית ביותר ועד לא הרבה מעבר לתקופת האבן. הבחירות במדינה רבת פנים זו היו שקטות יחסית. שמונה אנשים נספו במסע הבחירות, בהשוואה ליותר מ־60 הרוגים בבחירות של 1982.

מפלגת גולקאר הגדילה את חלקה בקולות המצביעים מ־64% ב־1982 והדהימה את הספקנים בעברה בקלות את יעד 70 האחוזים. יותר מזו, שיעור מצביעיה של „מפלגת הפיתוח המאוחדת", הנתמכת על־ידי המוסלמים, ירד מ־28% ל־16% ואף איבדה את שליטתה במאחז המוסלמי אצה, הנמצא הרחק בקצה המערבי של סומטרה. יהיה זה נכון לומר כי במדינה המוסלמית הגדולה בעולם סולקו רוחות הרפאים של הפונדמנטליזם. יש בכך הקלה לשלטונות, המנהלים את הגירת האוכלוסין מג'אווה הצפופה אל הפרובינציות המרוחקות כ־Irian jaya, שם זכו התנועות הבדלניות לתמיכתם של לא־מוסלמים החוששים מן הפונדמנטליזם האיסלאמי. סוהארטו, הנשיא בן ה־65, ניחן רק במעט מן הנוכחות המרשימה של קודמו גנרל סוקארנו, אבל הוא הרבה יותר מיומן מכפי שהיה סוקארנו בהתמודדות — בכוח, אם הוא חושב זאת להכרחי — עם המתחים המאיימים לשסע את אינדונזיה. אחד מאותם מתחים, הרודף עדיין את הממשלה, הוא האיום של מהפכה קומוניסטית. אין סכנה כזאת כרגע. אבל המפלגה הקומוניסטית של אינדונזיה כמעט תפסה את השלטון בנסיון הפיכה עקוב מדם שנתמך על־ידי סין ב־1965. לו הצליחה, היתה ההפיכה עשויה להטות את דרום־מזרח אסיה ללא תקנה אל עבר המרקסיזם. האם היו מאלזיה, סינגפור ותאילנד יכולות לעמוד בפני הגאות שהיתה מתקדמת לעברם מווייטנאם ואינדונזיה גם עכשיו, לאחר 20 שנה, ממשלתה של אינדונזיה עדיין עוינת את סין ומתייחסת בחשדנות אל המיעוט הסיני החי במדינה. בגלל כל אלה, אין אינדונזיה — בחירות או לא בחירות — מנהלת את ענייניה הפוליטיים כפי שעושה זאת דמוקרטיה מערבית. כל אחת מן המפלגות הפוליטיות חייבת לחתום על חמשת יסודות ה„פאנקסילה": האמונה באל אחד; לאומיות; הומאניטריות; ממשלה ייצוגית; צדק חברתי. מטרות אלה נראות בלתי מזיקות למדי, אבל הן תוחמות את הויכוחים המדיניים בגבולות צרים. הפרלמנט, שעל כיבוש מושביו נלחמות ביניהן המפלגות, מעולם לא יזם חקיקה. והמפלגה השלטת אינה בוחלת בהכוונה־למעשה של תוצאות הבחירות במקומות רגישים. במושבה הפורטוגזית לשעבר של מזרח טימור, שסופחה על־ידי אינדונזיה ב־1976, הצליחו איכשהו יותר מ־100% מן המצביעים הרשומים להצביע בקלפי בבחירות האחרונות. במדינה שבה נאלצים פוליטיקאים־אזרחים להיכנע לפוליטיקאים של הצבא, שבה מעולם לא היה ספק בנצחונה של המפלגה השלטת, אפילו סימנים קלים של התנגדות־למשטר ראויים לציון. בזמן מערכת הבחירות הופיעו סיסמאות בעד גנרל סוקארנו המנוח, שסולק מן השלטון בידי גנרל סוהארטו ב־1966 ומת מזמן. מפלגתו הדמוקרטית של סוקארנו, בעזרת נאומיה של אחת מבנותיו, הגדילה את חלקה בבחירות מ־8% ב־1982 ל־11%. למרות ההגבלות, נצחונו של הנשיא היה משכנע. ואם כך, לעבודה — ולעבודה זקוקה יותר מכל הכלכלה השבירה. אי־יעילותה והשחיתות הפושה בה (המגיעה אפילו, כך אומרים, עד משפחת סוהארטו) החמירו את הנזק שנגרם על־ידי מחיריהם הנמוכים של מוצרי היצוא של אינדונזיה. בעבר היו הנפט והגאז, שנמכרו בעיקר ליפן, אחראים ל־70% מהכנסות מטבע החוץ וליותר ממחצית הכנסותיה של הממשלה ממסים. לא קשה איפוא לתאר מה קרה עם קיצוץ מחירי הנפט בחצי בשנתיים האחרונות ועם התמוטטות מחיריהם של מוצרי יצוא אחרים של אינדונזיה, כגון בדיל, גומי. ההכנסות מנפט ירדו בשנה שעברה ל־6.5 מיליארד דולר מ־12.2 מיליארד ב־1985; הגרעון בחשבון השוטף גדל מ־1.8 מיליארד דולר ב־1985 ליותר מ־5 מיליארד. ואת הרופיה מוכרחים היו לפחת בשנה שעברה ב־31% לעומת הדולר האמריקאי ובכך העלו את המחיר המקומי של כל מוצרי היבוא. החוב החיצון של אינדונזיה הוא עכשיו כ־35 מיליארד דולר, וכדי לטפל בחוב דרושים כמעט 30% של הרווחים מן היצוא השנתי. לצרה כזאת אין פתרון מהיר. אבל קיימות בכל זאת תרופות איטיות. הנשיא סוהארטו להוט להעביר את נכסי המדינה לידיים פרטיות, לצמצם את ההגנה על תעשיות הבית ולהעיר מתרדמתם את אנשי העסקים הרדומים. רבים מהם זקוקים לדרבון. מטעי הגומי של אינדונזיה, למשל, נהנים מתנאים פיסיים אידיאליים. אבל הפריון שלהם נמוך ב־40% מפריון המטעים של מאלזיה, שלא בורכו בתנאי טבע טובים כל כך. השאלה היא אם קיים הרצון הפוליטי כדי ליישם תרופות אלה. נצחונה של מפלגת גולקאר בא אחרי תקציב צנע, מכאן משתמע שהאינדונזים מוכנים לסבול למען מטרה ראויה. זה יכול לספק חומר למחשבה לסוהארטו, כשיתייצב ללא מתנגדים בשנה הבאה לעוד כהונה של חמש שנות נשיאות. האם ינצל את ההזדמנות?

■ סין

מעתה שני ילדים לזוג

בצד החששות שהמהומה בצמרת המפלגה הקומוניסטית הסינית תאט את הרפורמות הכלכליות הסיניות, אחד האיומים הכבדים ביותר על שגשוגה של הארץ הוא גידול הילודה. ב־1948 היו 540 מיליון סינים. היום — יותר מפי שניים — כמעט 1.1 מיליארד.

שיעור הילודה האט. אחת הסיבות היא הלחץ שהופעל על ההורים להוליד רק צאצא אחד, והשנייה — שני־שלישים מן הנשים הסיניות משתמשות באמצעי מניעה. סין הצליחה להגיע להישג מרשים — 14 מיליון לידות פחות מכפי שחזתה תוכנית החומש 1980—1985. אבל ספק אם תעמוד ב„תקרות" האוכלוסין שנקבעו לעתיד — 1.13 מיליארד ב־1990, 1.2 מיליארד בשנת 2000. ההתנגדות למדיניות „זוג אחד — ילד אחד", והגעתם של ילדי „התפוצצות־התינוקות של המהפכה התרבותית" לגיל נישואים, נראים כאלמנטים הסודדים את תיקוותיהם של מחברי תוכנית־החומש ממפקד האוכלוסין הבא.

ההסתמכות על ילד יחיד כמשענת לעת זיקנה עדיין אינה גישתם של רוב הסינים — במיוחד אם היילוד הוא ילדה. תשדירי השירות בטלוויזיה, המראים את בתי הזקנים הממלכתיים, מגושמים ולא־יעילים. סין עדיין רחוקה ביותר ממציאות של מערכות סעד וגימלאות ממלכתיות ומקיפות. ההימור הטוב ביותר לשם השגת חיים נוחים לעת זיקנה הוא, עדיין, הרבה ילדים.

ב־1983, האכיפה הפשוטה של מדיניות „הילד היחיד" הובילה, באיזורים מסויימים של סין, לעלייה במספר מעשי הרצח של תינוקות ממין נקבה, ואפילו לרצח נשים שילדו בנות. בעיר הגדולה שונגקינג, היו כ־2800 מקרים כאלה בחקירה משטרתית. כמה פקידי ממשל, בעיקר בסין הדרומית, היו נלהבים מדי לעמוד במטלות מטעם הפיקוח על הילודה. הם הכריחו הורים לעבור ניתוחי עיקור אחרי לידת הילד הראשון, ועמדו על ביצוע הפלות מלאכותיות לנשים בהריון שני — גם בשלבי־הריון מתקדמים. מן המשפחות שבכל זאת הצליחו להביא לעולם יותר ילדים, נשללה זכאות למנות מזון, וכן הזכאות לחינוך ממלכתי לילדים העודפים.

ההתנגדות למדיניות „הילד היחיד" הביאה את הממשלה לנקיטת קו רך יותר ב־1984. בשנה זו החלו השלטונות המרכזיים לדחוק בפקידים המקומיים ליישם את המדיניות באורח גמיש יותר. כפר שהצליח להגיע להישגים בתחום דחיית גיל הנישואים, ועמד בהצלחה במשימות מדיניות הפיקוח על הילודה, זכה להיות לכפר של „שני ילדים לזוג". גם החלטת ארה"ב משנת 1985, לחדול מתרומתה בת עשרות מיליוני הדולרים לקרן הפעילות בתחום הילודה של האו"ם, לא שמה קץ לפעילות הקרן בסין, אבל גרמה לממשלת סין להיווכח כי סכנה רבה טמונה ביישום נוקשה מדי של מדיניותה.

הרפורמות בחקלאות אשר במהלך תשע השנים האחרונות הפקידו בידי משפחות האיכרים את האחריות ליבולן והרשו להן להותיר בידיהן את מיטב הרווחים, גם הן פעלו נגד מדיניות „הילד היחיד". פרנסתם של רוב החקלאים תלוייה כעת בשוק, לא בפקידות המקומית. השפעתן של צורות הענישה הכלכליות — במקרה של ילד שני או שלישי — על המשפחות שראו פירות יפים בעמלן, היא השפעה קטנה מכדי להיות מכרעת. יתר על כן, רוב המשפחות הללו יוכלו לחשב בקלות את התועלת הכלכלית הצפונה בילד נוסף ובעבודתו בשדה, ולראות כי הפסדן — הקנסות ושאר העונשים — יצא בשכרן.

הרגיעה במדיניות „הילד היחיד" — אשר, לאמיתו של דבר, מעולם לא נאכפה בקרב המיעוטים הלאומיים בסין — התרחשה בעת ובעונה אחת עם אבחון הגידול במספרים של זוגות המתכננים להקים משפחה. זוגות רבים רסנו בעבר את רצונן להקים משפחה — אם משום הלחץ הממשלתי לדחיית מועד הנישואים, אם משום שלא יכלו „להרשות זאת לעצמם". מתברר שלא היתה זו אלא דחייה. כמו בני גילם הצעירים העירוניים הקאריירסיטים באמריקה — גם הם חובקים כעת את הצאצא שזה מקרוב נולד.

נשיא מוזאמביק חואקין צ'יסאנו מתגמד ליד מסדר הכבוד של אנשי המשמר המלכותי הגבוהים בלונדון (צילום א.פ.)

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | ראשון ב דבר בבוקר

דירות למכירה
עסקים
הצעות עבודה
מכוניות
רוצים לקנות
הלוואות
מכונות תפירה
ריפוי והרזיה
פוליש ונקיון
נרשמו לנישואין
שונות
הכרזות
ירושלים
ריפוי והרזיה

קונצרן בינלאומי
למוצרי הלבשה
מחפש
מתאם פעילות עסקית
לאזור המזרח ודרום אירופה
נתונים:
★ רקע ניהולי בכיר ביותר בשטח ייצור ושיווק מוצרי הלבשה עליונה.
★ בעל דרכון זר.
★ שליטה באנגלית וצרפתית.
הצעה בצירוף קורות חיים נא לשלוח
לת.ד. 50007 תל־אביב 68012
סודיות מובטחת

صكدا من الاجل

אם יימשך סכסוך 'מקורות' צפוי שיבוש באספקת המים

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

אם יימשך הסכסוך בין עובדי חברת „מקורות" לבין הנהלת החברה בדבר התוכנית לארגון־מחדש של החברה, שלטענת העובדים הופעלה באורח חד־צדדי על ידי הנהלת החברה, קיים חשש לשיבושים באספקת המים של החברה לצרכניה השונים.

עובדי „מקורות" טוענים, כי הנהלת החברה מנסה להפעיל תכניות הקשורות בעתיד עובדי החברה מבלי להידבר אתם ולהגיע להסכם עימם.

ביום ו' כינס מנכ"ל „מקורות" יחזקאל זכאי זמן ישיבה של ההנהלה המחודשת של החברה, אולם עשרות עובדי „מקורות" נכנסו לחדר הישיבות והתפתחו חילופי דברים חריפים בינם לבין ההנהלה. בסופו של דבר, בוטלה הישיבה.

היום יתכנסו 1,000 מעובדי „מקורות" מאיזור הדרום המרכזי לאסיפה שבה יסבירו חברי ועד העובדים את עמדתם בנושא הסכסוך. אסיפה זו היא השלישית במספר שמקיים הוועד במסגרת שעות העבודה.

נציגי עובדי „מקורות" שמואל קלם וישראל טהיאס מזהירים מפני שיבושים צפויים בתפקוד החברה. לנוכח אי־יכולתו של זכאי להידבר איתם, תובעים העובדים את פיטורי מנכ"ל „מקורות".

יחזקאל זכאי אמר לסופר „דבר", כי „מקורות" פועלת במבנה הנוכחי מזה 20 שנה, ומאז חלו שינויים רבים, ויש להתאים את החברה לשנות האלפיים.

זכאי אמר, כי הוא פנה למזכיר הסתדרות הפקידים בוועד הפועל של ההסתדרות משה בית־דגן בבקשה לזמן את הצדדים להמשך הדיון בנושא זה בוועד הפועל של ההסתדרות.

לראשונה בארץ מומש בהצלחה רעיון מהפכני:

מפעל „מתכות לתעשייה" הועבר לניהול לעובדים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בדרום

לראשונה בישראל, הועבר מפעל בשלמות לידי העובדים, המנהלים אותו ומשלמים לבעליו דמי שכירות ואחוזים שנתיים, בעבור הציוד והמוניטין שצבר לזכותו.

שיטה מהפכנית זאת מיושמת מזה כחודשיים במפעל „מתכות לתעשייה" בבאר שבע, המייצר מוצרי מתכת, כגון קונסטרוקציות, מערכות שינוע וקונטיינרים, בעיקר בשביל התעשייה הכימית בנגב ובשביל מערכת הבטחון.

על רקע המשבר הקשה הפוקד באחרונה את ענף המתכת, נקלע המפעל לקשיים כספיים ובעליו, אילן כהן, החליט לסגור אותו ואף שיגר מכתבי פיטורים ל־20 עובדיו.

לאחר שכבר נשלחו הודעות הפיטורים, העלה כהן לפני העובדים הצעה מעניינת: המפעל יועבר לידי מנהל העבודה במפעל רוחמים בראום וקבלן־המשנה יעקב הג'ג', אשר ינהלו את המפעל בפועל.

הרעיון פשוט בתכלית: העובדים מנהלים את המפעל בעצמם, כשהם משלמים לבעלים דמי שכירות שנתיים בעד המבנה, בעד הציוד וכן אחוזים בעד המוניטין.

ההצעה התקבלה בו במקום, וההסדר הזה פועל – בהצלחה בלתי־מבוטלת – מזה כחודשיים.

„מסתבר, שהשיטה הזאת הוכיחה את עצמה כנכונה ויעילה", אמר אתמול אילן כהן בן ה־38 לסופר „דבר". „הראיה: בתקופה הקצרה שהמפעל עובד במתכונתו הנוכחית, עלה פריונו בכ־15 אחוזים.

„ויש גם הסבר פסיכולוגי לתופעה. מתברר, שברגע שהפועל עובד בשביל עצמו, המוטיבאציה שלו עולה, בהכרח. זהו מודל חדשני, המתאים בעיקר למפעלים קטנים, בגודל של 10 עד 50 עובדים ולדעתי ניתן ליישם את השיטה גם במפעלים של חברת העובדים, הנתונים בקשיי נזילות", אמר הבעלים לשעבר אילן כהן.

הוועד להגנה על המקומות הקדושים למוסלמים:

יושב מוזיאון הנגב בב"ש לתפקודו המקורי – כמסגד

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

הוועד להגנה על המקומות הקדושים למוסלמים בישראל פנה לראש הממשלה יצחק שמיר בדרישה לאפשר לאזרחים המוסלמים המתגוררים באיזור באר־שבע לקיים תפילות במבנה המשמש כיום כמוזיאון הנגב, אשר נבנה בשנת 1901 כמסגד למוסלמים.

לפני כשבועיים, הגיעה למוזיאון משלחת של מוסלמים, שבראשה עמד המופתי הירושלמי השייח' סעד אלדין אל־עלמי והשייח' אכרמה סברי, מנהל הדרשות הראשי של מסגד אל־אקצה ובגדה המערבית וביקשו לערוך תפילה במקום.

להפתעתם, נרשמה על שער הכניסה הודעה, כי המקום נסגר, לרגל שיפוצים. בצעד של מחאה, פרשו חברי המשלחת שטיחים ספגנגיים בקרבת המוזיאון וערכו במקום תפילה מאולתרת.

במכתב ששיגר בימים אלה נציג הוועד להגנה על המקומות הקדושים למוסלמים בישראל חאג' עבד בראווי כבוב לראש עיריית באר שבע משה זילברמן, הוא מציין, כי טענתו של האוצר ש„המוזיאון אינו מסגד" בטעות יסודה.

לטענת כבוב, המבנה הוקם על ידי התורכים, לצורכי הבדווים, ושימש כמסגד והוא מכיל את כל המרכיבים הדרושים לצורכיהם הדתיים של המוסלמים באיזור.

על כן, פונה הוועד לעיריית באר שבע בבקשה לערוך את כל הסידורים הדרושים לזה שמסגד באר שבע המרכזי ישוב לפעול כבית תפילה למוסלמים, ויימסר לידי בעליו החוקיים.

כבוב מטעים במכתבו, כי אם לא תאפשר עיריית באר שבע למוסלמים להתפלל במקום, הם ינקטו את כל האמצעים הציבוריים הנתונים בידיהם לשם מימוש דרישתם.

(ע). – יאיר שולמן, בן 13, נרעץ שעבד במכון „וולקני" לחקר החקלאות, נמצא ביום ו' ללא רוח חיים, תלוי במקלט ליד ביתו ברחובות.

שכנים סיפרו, שד"ר שולמן נעצר ביום ה' במשטרת ראשון לציון, יחד עם עוד עובדים במכון, כחשוד שזייף את חשבון הוצאות האש"ל שהגיש למוסד.

ביום ו' בבוקר מצאה אותו אשתו ללא רוח חיים במקלט ביתם, והחוקרים סבורים, כי הוא שקע בדיכאון והחליט לשים קץ לחייו.

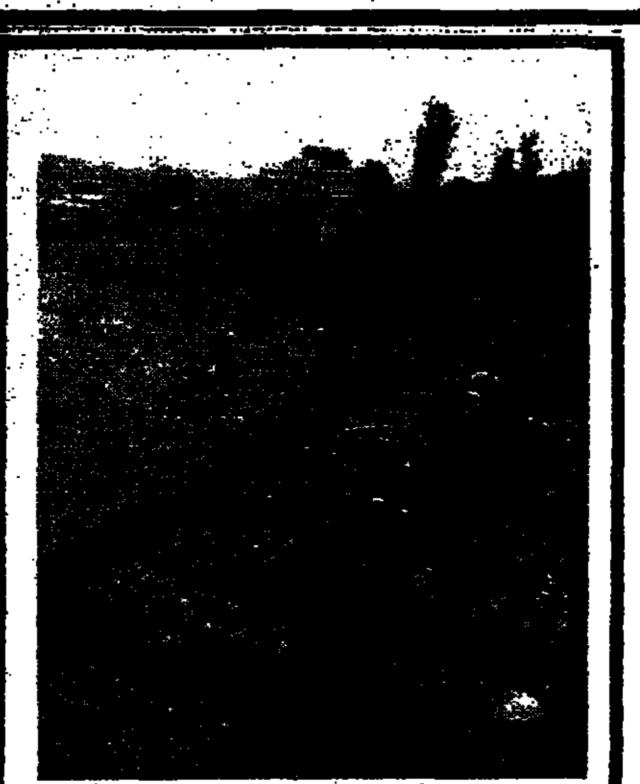

רכבת העמק ז"ל באמת – תושביו הוותיקים של עמק יזרעאל, ש"רכבת העמק" המפורסמת, שסביבה נרקמו ברבות השנים אגדות רבות, שרתה אותם נאמנה, איבדו בימים אלה אחת ולתמיד את תקוותם שהרכבת תחדש ימיה כקדם. מע"צ החלה לפרק זה לא מכבר את מסילת הברזל ההיסטורית באיזור צומת העמקים, כדי לנצל את התוואי במקום להרחבת כבישים. עם זאת, חלק מאנשי עמק יזרעאל מאמינים, כי אם יבוא שלום עם הירדנים, תיתכן בכל־זאת "רכבת עמק" חדשה (צילום: "ישראל סאף")

ווטו על עצי זית יוטל ביבנה – בגלל אלרגיות

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

ראש עיריית יבנה יהודה ברוס יזום תקיקה שתאסור נטיעת עצי זית למטרות נוי, לאחר שהסתבר שאילן אצילי זה גורם סבל לסובלים ממחלות בכלי הנשימה.

ביבנה נטועים לאורך רחובות במקומות שונים כ־400 עצי זית, ובעקבות סבלם של תושבים בתקופת פריחת עצי הזית (אפריל־מאי), נוצר קשר עם קבוצת רופאים העוסקים בחקר מחלות אלרגיה ואז התברר הקשר בין הזית למחלה.

המקומון „כאן דרום", המוסר על כך, מסביר שגרגרי אבקת עצי הזית העירוניים הם כה קטנים, עד כי הם נישאים ברוח למרחקים של קילומטרים, בשאפים ע"י בני אדם, ואז משתחררים החומרים האלרגיים, הגורמים סבל למי שרגישים לכך.

פרופ' וייזל מהמחלקה לבוטניקה באוניברסיטת ת"א פנה למרכז השלטון המקומי ולקק"ל, והעלה בפניהם את הנושא. ועדה לנושאי אלרגיה של משרד הבריאות ואלרגולוגים מצאה שכ־30 אחוז מכלל 200,000 חולי האלרגיות השונות בארץ רגישים לאבקת הפריחה של הזיתים.

צוות משמר החופים משה 3 נערים שסירתם התהפכה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

צוות ספינת משמר החופים של יחידת הנמל בחיפה הציל אתמול שלושה נערים בני 15 מעכו העתיקה, שסירתם התהפכה בגלי הים הסוערים.

השלושה נמשו מהים כשהם נאחזים בכוחות אחרונים במשוטי סירתם, שצפו במים.

קריאת העזרה התקבלה אתמול, סמוך לשעה 11 בבוקר, וספינת המשמר ששייטה בסמוך לעכו יצאה למקום האירוע.

לא הרחק מחומת העיר, הבחין הצוות בסירה ההפוכה, שהיטלטלה בין משברי הגלים.

תוך סיכון עצמי, נכנסו אנשי צוות ספינת המשמר למשברים הגבוהים והעלו את שלושת הנערים התשושים לסיפון.

הסירה ההפוכה נגררה לנמל עכו רק בשעות אחר הצהריים.

הסטודנטים ממשיכים לשבות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

השביתה באוניברסיטאות נמשכת. בשעות הבוקר יפגינו סטודנטים מול לשכת ראש הממשלה בעת הדיון בשכר הלימוד בישיבת הממשלה. מטרת ההפגנה היא לגרום להכרעה על גובה שכר הלימוד בשנה הבאה.

הסטודנטים הביעו הסכמה להעלאה מתונה בשכר הלימוד, עד תקרה של 1100 דולאר, כפי שהציע שר החינוך יצחק נבון. העלאה גבוהה יותר, כפי שהציעו שרי האוצר, המדע והפיתוח, תיתקל בהתנגדות – כך הודיעו פעילי הסטודנטים.

מזכיר הממשלה הודיע לסטודנטים, שדיון הממשלה בשכר הלימוד ייפתח היום אך אין כל הבטחה שגם יסתיים היום. הדבר תלוי בין היתר, בנוכחותו של שר האוצר משה נסים.

אם במהלך ישיבת הממשלה היום יתברר, כי אין בכוונת השרים להגיע להכרעה סופית, ייתכן שתוך כדי ישיבת הממשלה יודיעו הסטודנטים על החרפה נוספת של צעדי המחאה שלהם.

ההסת' תגביר פעילות לארגון מקומות עבודה

הנהלת אגף הארגון ומועצות הפועלים התכנסה ביום ו', בראשות יושב־ראש האגף גדעון בן ישראל, והחליטה שהאחראים למועצות הפועלים באגף יפעלו ישירות להגברת פעילות הארגון במקומות עבודה.

הוחלט, שבנוסף לקידום פעולות ארגון מקומות עבודה, יקבל על עצמו האחראי מעורבות אישית בארגון מקום עבודה בכל מועצת פועלים שלה הוא אחראי, וזה כולל ביקורים במקום העבודה.

הנהלת אגף הארגון ומועצות הפועלים גם החליטה להמשיך במעקב – יחד עם שירות התעסוקה – על פיקוח ועשיה באתרים בענף הבניין. מטרת הדבר היא להרחיב פעולה זאת בעתיד הקרוב גם לענפי החקלאות.

גדעון בן ישראל הודיע, שאגף הארגון ומועצות הפועלים מעמיד השנה בעדיפות ראשונה במעלה את הפעולות לארגון מקומות עבודה והמאבק בקיפוח העובדים הלא מאורגנים, בכל הקשור לתשלום שכר ותנאים סוציאליים.

ועדת המעקב אחרי שירותי הבריאות במגזר הערבי:

מצב שירותי המגזר ירוד מחפיר ומעורר דאגה רבה

מאת מרזוק חלבי, סופר „דבר" בנצרת

ועדת המעקב אחרי שירותי הבריאות במגזר הערבי, שנבחרה בוועידת הבריאות הראשונה במגזר הערבי, שהתכנסה לפני שנה, יצאה אתמול בגילוי דעת, בו היא מתריעה על רמתם הירודה של שירותי הבריאות במגזר הערבי, על הטיפול הגרוע בבעיות הביוב, הבריאות והסביבה.

הרפואה המונעת והטיפול הרפואי השוטף במגזר הערבי אינם מניחים את הדעת, קובעת הוועדה.

ועדת המעקב לענייני בריאות במגזר הערבי גם קובלת על אפליה משוועת בשירותי הבריאות בין האוכלוסיה הערבית ליהודית.

הוועדה, שהתכנסה אתמול בשפרעם, דרשה להביא את השירותים לאוכלוסיה הערבית לרמה נאותה, ומפותחת, החברה בארגון הבריאות העולמי ואשר חתמה על אמנות בינלאומיות המתייבות אותה להשוות את השירותים לכל אזרחיה.

הוועדה מיחתה על כך ששרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו טרם נענתה לבקשה להיפגש עם נציגי הוועדה, לשם דיון בהמלצות ועידת הבריאות הראשונה במגזר הערבי, שהתקיימה לפני כשנה בנצרת.

חברים בוועדת המעקב, שבראשה ראש עיריית שפרעם, אמרו בישיבה כי מצב שירותי הבריאות בכפרים הערביים מחפיר בהשוואה לישובים היהודיים.

להדגמא, טענו חברי הוועדה שיעור תמותת התינוקות הערבים גדול פי שניים מתמותת התינוקות היהודים.

(ע). – צעיר בן מיעוטים ממתנה ג'ילאזון ליד רמאללה טבע ביום ו' אתה"צ בחוף ה„דולפינריום" בת"א, וגופתו התגלתה אתמול.

תלמיד ישיבה חשוד במעשה מגונה בקטינה בת 12 וחצי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מאיר שטרית, תלמיד ישיבה בן 26 מחיפה, נעצר ביום ו' לששה ימים, כחשוד במעשה מגונה בקטינה בת 12.5, תושבת העיר.

בבית משפט השלום בחיפה טען נציג המשטרה רס"ר בכיר ניסן ציגלר, כי בחודש ינואר השנה, בשכונת בת־גלים בחיפה, ראה החשוד את הקטינה.

כאשר הלכה לתומה ברחוב, קפץ עליה, הפילה ארצה, נשק לצוואר, ליטף את חזה וניסה להחדיר בכוח את תחתוניה.

עובר אורח, שהבחין בהתגפלות, התערב במעשה ומנע משטרית את ביצוע זממו.

הקטינה והחשוד נמלטו מיד מהמקום – כל אחד לכיוון אחר.

החשוד נעצר על סמך קלסתרון, שהודרך על־ידי המשטרה בעקבות עדות הקטינה. הוא נעצר בשעות הבוקר, בקולנוע „אוריון" בחיפה, שם צפה בסרטי זימה, והכחיש מיד כל קשר למעשה.

השופט סלים ג'ובראן אמר, בנמקו את הארכת המעצר, שהעובדה שתלמיד ישיבה נתפס בקולנוע „אוריון", שם מוצגים סרטים שבעיני חלק גדול מהציבור הם סרטי תועבה, אומרת דרשני – והורה לעצור את מאיר שטרית לששה ימים.

ראש „חרות" לשעבר בנצרת מבקש לשמש סגן ראש העיר

למנחם אריאב איש המערך • סערה בסניף המקומי של „חרות"

מאת יצחק מירוזה, סופר „דבר" בעמק

הדיונים שקיימו לאחרונה גורמים בכירים בתנועת ה„חרות" בנצרת עלית על הצעת צירוף נציגם בעירייה להצטרפות סיעתם בעירייה לקואליציה העירונית (שבה יש למערך רוב) הביאו להתרפה נוספת ביחסים המתוחים בסניף המקומי של „חרות" מאז הבחירות הפנימיות שנערכו בו לפני כשנה, שבהן נבחר עורך הדין יהושע רובין כיו"ר הסניף, במקומו של זאק לאודו (שהיה מועמד הליכוד לראשות עיריית נצרת עלית), והשואף עתה לשמש כסגן בשכר של ראש העירייה הנבחר איש המערך מנחם אריאב.

נודע, כי זאק לאודו פנה לאחרונה לשר משה ארנס בבקשה שיאשר לו להצטרף, כסגן ראש עיר בשכר, לקואליציה הקיימת – וארנס אמנם אישר זאת.

רעיון הצטרפותו של לאודו לקואליציה כסגן בשכר, והידיעה שהצעה אושרה על ידי השר ארנס ועל ידי גורמים בכירים נוספים בתנועה, הפתיעה [illegible] ב„חרות" שדרשו לאחרונה את התפטרותו מהעירייה, בנימוק שהוא אינו יכול לשמש כחבר עירייה שעה שהוא ממלא תפקיד של קצין מחוז במשרד הפנים.

יו"ר „חרות" בנצרת עלית עו"ד רובין יכנס בימים הקרובים את מוסדות הסניף, לדיון בהצעת ההצטרפות.

רבים צופים, שהדיונים יהיו סוערים מאוד, ואף מעלים אפשרות שהם עשויים להביא לפילוגו של הסניף המקומי, בין תומכי לאודו ותומכי עו"ד רובין.

ראש עיריית נצרת עלית מנחם אריאב הגיב אתמול בחיוך על ההתרגשות שאחזה בחברי תנועת „חרות" בעירו, ואמר ל„דבר": „אני לא מתכוון לנהל על דפי העיתונות משא ומתן כלשהו להרחבתה של הקואליציה העירונית. היו שיחות בעניין זה, אך הוא לא הובא עד כה לדיון בשום פורום מחייב, ולי אין כל כוונה לפתור בעיות פנימיות שיש בתוך תנועת ה„חרות" בנצרת עלית".

האיש שמכהן כיום כסגן ראש עיר בשכר בנצרת עלית, יעקב ויגדיש, הגיב בהומור רב על [illegible] לאריאב כל [illegible] (מנהל שירותי הקבורה בעיר) [illegible]

אחרי שנת מעצר ישוחרר היום דוד באלס בערבות

(ע). – לאחר שנת מעצר, ישוחרר היום איש העסקים דוד באלס מן הכלא, לאחר שבית המשפט העליון קיבל ביום ו' את הערר שהגיש באלס, השלישי במספר, והורה לשחררו בתנאים מחמירים.

בית המשפט קבע, כי באלס ישוחרר תמורת ערבות בנקאית, או הפקדה של מליון שקל וערבות צד ג' בסכום דומה, וכן כי עליו להיות במעצר בית.

דוד באלס יוכל לצאת מן הבית רק לדיונים במשפטו. כן יוצא נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ, ועליו להפקיד את דרכונו.

דוד באלס היה עצור מ־12 במאי אשתקד. במשך שנת מעצרו, הגיש באלס ערעורים לבית המשפט המחוזי בתל־אביב ולבית המשפט העליון.

השופט אליעזר גולדברג קבע, כי מאחר שחלפה שנה מאז המעצר, תובה לשחרר את באלס. הוא קיבל את הטענה שאין לבאלס אפשרות להשפיע על עדים, משום שכולם כבר הופיעו בבית המשפט.

השופט הוסיף בהחלטתו, כי החשש לבריחתו של באלס יימנע על־ידי התנאים המחמירים שקבע לשחרורו. החלטת השופט ניתנה בלישכתו.

רעייתו של דוד באלס, איזאבל, המתינה באי שקט מחוץ ללשכה ומיד בסיום הקראת ההחלטה, היא מיהרה – יחד עם הסניגור עו"ד יעקב וינרוט – לכלא איילון, לבשר לבאלס על שיחרורו ולגייס את הכסף הדרוש לדמי ערבותו.

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות: שילוני
ת"א, ליליינבלום 28, טל' 657064

ביום שני י"ב באייר תשמ"ז, 11.5.87 בשעה 10.00 בבוקר תתקיים

ישיבת מליאת המרכז החקלאי

באולם „הרצפלד" בשד' שאול המלך 8 ת"א בקומה 16.

בהשתתפות: שר החקלאות **הח' א. נחמקין**

על סדר היום:
1. הצגה ודיון בתכנית החומש לחקלאות
2. שונות

המוזמנים מתבקשים לדייק

המרכז החקלאי

יד טבנקין / מכון ישראל גלילי / לחקר כוח המגן — החברה הישראלית / להיסטוריה צבאית / ליד אוניברסיטת ת"א — המכון לחקר הגולן / קצרין / בי"ס שדה – קצרין

20 שנה למלחמת ששת הימים

סמינר: הגולן – התישבות ומלחמות

22–23 יוני 1987, קצרין

22.6.87, 11.00–18.30, אולם התרבות: הגולן למן תקופת המקרא.
20.00–22.00, סימפוזיון: הגולן כנכס אסטרטגי במלחמה ובשלום.
23.6.87, סיור באתרי קרבות וישוב.

מספר מקומות באולם ובבי"ס שדה מוגבל. פניות בכתב לחברה להיסטוריה צבאית, אונ' ת"א, 69978.

ולא העזת **קיבוץ**

לא ידעת איפה תעבוד
איך תשתלב בחברה
איך ירגישו הילדים

משפחות צעירות עד גיל 38
ורווקים/ות עד גיל 30
פנו אלינו:

בתל־אביב – רח' דובנוב 10, טלפונים 03-262240, 03-250231, בימים א', ב', ג' רה, בשעות העבודה.
בחיפה – רחוב י.ל. פרץ 31 (ליד השק"ם), טלפון 04-662422, בימי ראשון, בשעות 16.00–18.30.
בבאר־שבע – דרך הנשיאים, בית מועצת הפועלים, טלפון 057-77361, בימי ראשון, בשעות 17.00–19.00.

התנועה הקיבוצית המאוחדת

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

לעונת 1987/88 דרוש
צ'לן מן השורה

מועמדים מתבקשים לפנות בכתב עד 31.5.87 אל ת"ד 11292 תל־אביב 61112 בצירוף קורות חיים ונסיון מקצועי.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג לסדור מגרש חניה זמני משולב במגנון, כולל הריסת [illegible] בגוש 6111 חלקה 231 וחלק מחלקות 227 ו־230.

למי שיש התנגדות להוצאת האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בשד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסאר, סגן ראש העיריה
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי אבינו סבנו ואחי היקר

שלום בן־דוד אלישבילי

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"א באייר תשמ"ז
10.5.87 בבית העלמין סגולה פתח־תקוה

אוטו ייצא מבית המנוח בכפר מעש בשעה 2.30 אחה"צ

המשפחה המתאבלת

אוניברסיטת תל־אביב
הספריה המרכזית ע"ש סוראסקי

משתתפים בצער המשפחה
על מות הספרנית הפנסיונרית

רחל עמירן – פוגצ'וב ז"ל

אוצר השלטון המקומי בע"מ
משתתף בצערו של
מר **מיכה גולדמן**
ראש המועצה המקומית כפר תבור
וחבר מועצת המנהלים של החברה
על פטירת
אמו ז"ל
ולא נדע דאבה עוד

למשפחת רשקובסקי
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה בכאבכם הגדול
בהלקח מכם הבעל והאב

רשקובסקי יעקב ז"ל

ואת רחשי תנחומינו לכל המשפחה
מי יתן ולא תדעו עוד דאבה.

הנהלת נעמ"ת, המועדים
וועד גמלאי נעמ"ת

במלאת ארבע שנים לנפול בננו ואחינו היקר

טל גבע ז"ל

נקיים אזכרה ביום שלישי י"ב אייר תשמ"ז 12.5.87
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין במושב בית שערים.
יוצאים מהבית.

עליזה יוסי והמשפחה
בית שערים

במלאת שנה לפטירת יקירנו

טוביה כבירי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ראשון 10.5.87 י"א באייר תשמ"ז בשעה 16.00
בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים
נפגשים ע"י השער הישן

משפחת כבירי

לסילביה אבד המשפחה
אתכם באבלכם על מות האב והסבא

אשר הברמן ז"ל

ההלויה היום יום א' י"א באייר תשמ"ז 10.5.87
בשעה 13.30 בבית קשת

חברי בית קשת

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו היקר

רפי נעמן

ההלויה תתקיים בקבוץ מזרע היום, יום ראשון
י"א באייר תשמ"ז 10.5.87 בשעה 15.00.

משפחת נעמן
וקבוץ מזרע

אבלים וכואבים על פטירת ראש משפחתנו היקר והאהוב

מיכאל גולדברט

ז"ל

הלויה התקיימה בחיפה ביום שישי ט' באייר תשמ"ז 8.5.87

אשתו: שרה
בתו ובעלה: רונית ורוני מרגלובסקי
בתו ובעלה: אורנה ומשה בן־צבי
אחיו: שמואל גולדברט ומשפ'
נכדיו: ניר, מירה, טל, יובל, שיר
וכל המשפחה

יושבים שבעה בבית המנוח רחוב מוריה 32 חיפה

דבר היום

שכר הלימוד של הסטודנטים ושל המדינה

גובה שכר הלימוד של הסטודנטים, שהממשלה אמורה לדון בו היום, הוא אבן שאלה נכבדה – ולאו דווקא משום שהסטודנטים משביתים את הלימודים באוניברסיטאות, ומפגינים כאילו הם שכבת המצוקה המובהקת במדינה. היא שאלה נכבדה בעיקר מפני שהיחס להשכלה הגבוהה והביטוי התקציבי של יחס זה מסמלים את תפיסת העתיד של המדינה, קרי הממשלה.

בעניין שכר הלימוד עצמו מן הראוי שהממשלה תקבל את עמדתו של שר החינוך. שוב: לאו דווקא מפני שעמדתו מקובלת על הסטודנטים, אלא מפני שהנושא בתחום אחריותו המיניסטריאלית, מפני שהוא למד את העניין ויכול לראות את היבטיו השונים יותר מן השרים האחרים. נכון שגם שר האוצר נוגע בדבר במישרין. אחרי ככלות הכל, כל הקלה על הסטודנט היא הכבדה על התקציב. אבל שר האוצר היכול לוותר לשכבות המבוססות ביותר על סכום שנתי העולה על מיליארד, ברפורמה, יכול לוותר על סכום הרבה יותר צנוע לשכבה שעדיין הספיקה רק לתת (לצה"ל) ולא לבנות את עצמה.

אך גם אם השאלה העומדת לדיון היא רק גובה שכר הלימוד וסכום ההקצבה הקשור בקביעת שיעוריו, הרי השאלה של ההשכלה הגבוהה במדינת ישראל רחבה הרבה יותר, ולא תבוא על מיצויה בהחלטה המצומצמת שעל סדר היום. על הממשלה – אפילו אם תתפרק ותלך לבחירות מוקדמות – לתת את דעתה על מצבם החמור של המוסדות האוניברסיטאיים להוראה ולמחקר בארץ. שכן, מצבם בכי רע, וגם אם יוסיפו להתייעל כראוי, בכך בלבד אין פתרון.

במדעי הטבע הציוד התיישן, הספריות במצב קשה, מדענים מחו"ל שוב אינם באים לכאן לשנת שבתון, אלא אלה העושים זאת מטעמים סנטימנטליים בלבד, והבוגרים נאלצים למצוא עבודה אקדמאית במרחקים. למצב הזה בלאו הכי אין תרופה בשכר הלימוד של הסטודנטים. וזו מצב בלתי נסבל, גם אם מלוא השפעתו החמורה תורגש רק בעתיד. לזנוח אותו הוא חטא בל יכופר. את שכר הלימוד הזה, שמחירו המצויינות, תשלם המדינה, ישלם דור המחר.

מפגש עם פתחים מנוגדים

מאת דן אבידן

אם יתפתח מפגישת נשיאי סוריה ועיראק תהליך פיוס ממשי, תהיה זו תפנית במציאות הבין-ערבית. אבל תיתכן גם האפשרות השכיחה כל כך במזה"ת שההבנה החלקית תתמוסס ותיהפך ללא כלום

פגישת נשיא עיראק סדאם חוסיין ונשיא סוריה חאפז אסד, שנערכה לאחרונה על אדמת ירדן, הפתיעה את המומחים ואת כל העוקבים אחר האירועים במזרח התיכון, שכן שני אלה מסוכסכים ביניהם זה תקופה ממושכת. שורש הסיכסוך – העוינות ה"מסורתית" בין משטרי הבעת' בדמשק ובבגדאד, שכל אחד מהם חותר למעמד הגמוני במרחב.

במחצית שנות ה-70' התמקדה המחלוקת בין סדאם חוסיין וחאפז אסד בתמיכתו של נשיא עיראק במחתרת "האחים המוסלמים" שחתרה תחת אושיות משטרו החילוני של נשיא סוריה. הסורים אף לא ראו בעין יפה, באותה תקופה, את תמיכת עיראק בגורמי השמאל בזירה הלבנונית, שהרי התחזקותם של גורמים אלה סיכנה את מעמד הבכורה של סוריה במדינה זו. בסוף העשור הקודם חלה הפוגה מה במתיחות שבין שני המשטרים. ב-1979 נפגשו חאפז אסד וסדאם חוסיין בפיסגה הערבית בבגדאד, שם גובשו צעדי המאבק במצרים בעקבות חתימתה על הסכמי קמפ דייויד ועל הסכם השלום עם ישראל. אולם הפוגה זו לא ארכה ובראשית שנות ה-80' שוב החריף הסיכסוך עם התייצבות סוריה לימין איראן במלחמתה נגד עיראק ומשהתברר לסורים שעיראק ממשיכה לתמוך במחתרת "האחים המוסלמים". העובדה שעיראק מצאה עצמה – בגלל מלחמתה עם איראן – בברית מעשית עם מצרים הקשורה בהסכם שלום עם ישראל, תרמה אף היא להחרפת הקיטוב.

כל מאמצי הסעודים – החותרים באורח מסורתי לאיחוד השורות בעולם הערבי – עלו עד עתה בתוהו. בשנה האחרונה הצטרף המלך חוסיין לנסיונות התיווך בין סוריה לעיראק. הוא עשה זאת מתוך אמונתו שהתפייסות כזאת תקרב את הפסקת מלחמת המפרץ שהוא, חוסיין, רואה בה סכנה ליציבות המשטרים הערביים באזור כולו) ומתוך רצונו להביא ליתר סולידריות בעולם הערבי. בקיץ אשתקד ניסה מלך ירדן, בתיאום עם הסעודים, לארגן פגישת פיוס בין שרי החוץ של סוריה ועיראק באיזור גבול ירדן-סוריה. אולם יוזמת פיוס זו נכשלה – שתי המסוכסכות לא הפגינו די רצון טוב לאחות את הקרע ביניהן.

לאחרונה הצטרפו גם הסובייטים למאמצי הפיוס. לברה"מ עניין באיחוי הקרע בין שני המנהיגים, הנתונים במידה מסויימת תחת השפעתה כדי לחזק בכך את מעמדה האזורי. סיבה נוספת היא אמונת הסובייטים שהתפייסות סורית-עיראקית תמנע – כתוצאה מהפסקת המלחמה במפרץ – נצחון איראני העלול לפגוע באינטרסים הסובייטיים באגן המפרץ הפרסי. ככל הידוע, תפסה יוזמת התיווך הסובייטית בין אסד לסדאם חוסיין מקום חשוב בשיחות שניהל בחודש שעבר במוסקווה מיכאיל גורבאצ'וב עם הנשיא אסד.

מערכת לחצים סובייטית סעודית ירדנית על הנשיא אסד לפתוח בהידברות עם סדאם חוסיין סללה את הדרך לקיום הפגישה בין שני המנהיגים ב-26 באפריל וב-27 בו בבסיס חיל האויר הירדני אל-ג'יפר שבדרום ירדן. על פי העיתון הכוויתי "אל-קבס" נערכה הפגישה הראשונה בין היריבים בהשתתפות המלך חוסיין ונסיך הכתר הסעודי עבדאללה. למחרת היום נועד אסד וסדאם חוסיין ממושכות בארבע עיניים.

עצם קיום הפגישה יכול להיחשב הישג חשוב לשלושת המתווכים גורבאצ'וב, המלך פאהד והמלך חוסיין, אלא שבינתיים נשמעו כמה צלילים צורמים באשר לתוצאות הפגישה. הסורים הפגינו מורת רוח מהודלפת המידע על עצם קיום הפגישה ואף טרחו להכחיש את קיומה באמצעות עיתונאים שהדגישו כי עדיין לא נעצר הבסיס לאיחוי הקרע בין אסד לסדאם חוסיין וכי התפייסות כזאת לא תוכל לצאת לפועל בטרם ישנה שליט עיראק את מדיניותו האזורית. כמה ימים לאחר ההיוועדות חידשו אף אמצעי ההסברה הסוריים את מלחמת התעמולה נגד משטר הבעת' העיראקי. השושבינים הירדניים מיהרו אף הם להכחיש את הפגישה ואילו העיראקים לא התייחסו כלל למיפגש. אולם בינתיים כבר נשמעה לפחות התבטאות אחת בגנות מדיניותה של סוריה בלבנון באמצעי ההסברה בבגדאד.

לעומת זאת מסר העיתון "אל-קבס" שאסד וסדאם חוסיין הגיעו בפגישתם בירדן לכלל הבנה על תוכנית בת שישה סעיפים להפגת המתיחות בין מדינותיהם, שלפיה תיפסק מלחמת התעמולה בין סוריה לעיראק, כל מדינה תשחרר את העצורים בני המדינה השניה, בעתיד ייערכו פגישות בין נציגים סוריים ועיראקיים בדרג שרים ומעל לכל הסכימו שני הנשיאים הניצים לשוב ולהיפגש בוועידת הפיסגה הערבית, אם זו תכונס לקראת סוף השנה בריאד.

מכל אלה ניתן להסיק, שפגישת נשיאי סוריה ועיראק אומנם לא חיסלה את היריבות בין שני משטרי הבעת', אך סללה

(המשך בעמ' 8)

50 האחוזים של מיכאיל גורבצ'וב (2)

סכנת ה"הידרדרות להיות דנמרק"

מאת טדי פרויס

מהפכות – יודעים היכן הן מתחילות, ואף זאת לא תמיד; אך לעולם אין יודעים איפה יסתיימו

מה גורם לרבים כל כך בברה"מ ובמדינות החסות שלה לחשוש מהרפורמות שתובע המזכ"ל? גורבאצ'וב עצמו הכתיר את יעדיו בלא פחות מ"מהפכה", לא קונטר-רבולוציה, כמובן, כי אם המשך לזו שהתחוללה ב-1917. הוא דיבר בין היתר על הכורח ב"דמוקראטיזציה", מושג המצמרר את גבם של קומוניסטים רבים וטובים.

לאמיתו של דבר ה"דמוקראטיזציה" של המזכ"ל היא בערכון מוגבל חלקי עשר. הוא אפילו אינו חולם על הפיכת ברה"מ למדינה פלוראליסטית עם משטר פתוח ורב-מפלגתי. לכל היותר מוכן גורבאצ'וב להרחיק עד יוגוסלאוויה או עד צ'כוסלובאקיה של 1968, שמנהיגיה אז דיברו על "קומוניזם בעל פרופיל אנושי". הוא אינו מתכוון לנטוש את העקרון הלניניסטי של דיקטאטורה של הפרולטריון, עם משטר חד-מפלגתי ודמוקראטיה-צנטרליסטית. במסגרת זו הוא שואף ליתר יעילות בייצור, לאור הפיגור הסובייטי אחר ההתפתחויות במדינות המערב המתועשות. כיוון שנהיר לו, כי יעילות ותפוקה מוגדלות דורשות שינויים במבנה הפוליטי, הכלכלי והארגוני, הוא מוכן לשינויים, אבל לא לכאלה שיערערו את היסודות המארקסיסטיים-לניניסטיים. מי שחושש או מקווה ליותר, יכול להירגע או להתאכזב, בהתאמה. אין כל כוונה להפוך את ברה"מ לדנמרק.

אולם מה יקרה אם היא "תידרדר" להיות דנמרק כתוצאה לא-מכוונת מהרפורמות? מהפכות – יודעים היכן הן מתחילות, וגם זאת לא תמיד, אך לעולם לא איך הן יסתיימו. לעסקונה הסובייטית זכורה מהפכת פברואר 1917 ("הבורגנית") שמקץ שלושת רבעי שנה הביאה להשתלטות הבולשביקים של לנין. דוגמה יותר קרובה מבחינה כרונולוגית היא סין. ההנהגה הנוכחית פתחה ברפורמות כלכליות אך מקץ שמונה שנים, בדצמבר 1986, נאלצו ראשיה ללחוץ על הבלמים. בעקבות התרופפות הפיקוח, שהביאה הישגים ניכרים (התוצר הלאומי הוכפל בשנים 1978 – 1986) באו תביעות לליבראליזאציה בתחום הפוליטי. הפגנות סטודנטים בשמונה מהערים הראשיות של סין הספיקו לשמרנים לערוך טיהור בהנהגה, להחזיר את ארצם לתלם המארקסיסטי, ולהגלות סטודנטים מתפרעים ל"חינוך מחדש" בכפרים וקומונות כפי שנעשה בשנות ה-60, ימי המהפכה התרבותית של מאו צה דונג.

ההפגנות בסין אירעו במקביל להתכנסות הועד המרכזי של המפלגה הסובייטית והן השפיעו על 307 חבריו, שבפניהם העלה גורבאצ'וב את הקריאה ליתר דמוקראטיזאציה. ישיבת הוועד המרכזי התקיימה רק אחר שלוש דחיות, שכפו עליו השמרנים. בניגוד לפוליטביורו, שם הצליח גורבאצ'וב ליצור לעצמו רוב, נותר בוועד המרכזי רוב של שמרנים מאנשי ברז'נייב. רוב זה הספיק להכשיל, או לפחות למהול במים, את ההצעות שנראו כמרחיקות לכת יתר-על-המידה. למשל ההצעה, כי יותר ממועמד אחד יוכל להתחרות על מקום במוסדות המפלגה או הממשלה. במסגרת אותה מפלגה, כמובן, כי על מפלגה אלטרנטיבית איש אינו חולם. למרות זאת הוכשלה ההצעה. הצעות להרחבת הסמכויות של מנהלי מפעלים הוקהו. המזכ"ל אומנם השיג שלמנהלים יוענק יותר חופש בשימוש במטבע חוץ ובהתקשרות עם ספקים ולקוחות, אך ההחלטה מה לייצר וקביעת מחירי המוצרים נשארו בסמכות המנגנון הממשלתי. שאלת המחיר קארדינאלית ולכן חרדים מפני "הפקרתה" להיצע ולביקוש. כל הרפיה בפיקוח תגרום להתייקרויות (מחיר הלחם למשל לא הועלה זה 30 שנה) ומכך חוששים יותר מכל, לא רק בשל החדרת אלמנט קפיטאליסטי כמו אינפלאציה למשק המתוכנן, אלא גם מפני שזכור כיצד התחילו המהומות בפולין: בגלל ייקור מוצרי המזון. משהו כבר הורגש. גורבאצ'וב הורה להנהיג בקרת איכות בתעשיה וכמחצית בתי החרושת נתנה עתה לפיקוח על הטיב. התוצאה: למעלה משליש המוצרים נפסלו למכירה ובשווקים נוצר מחסור. מחמת הפסילות, לא עמדו מפעלים רבים במכסות הייצור שהטילה עליהן רשות התיכנון, ה"גוספלאן", ולכן הצטמצמו הכנסותיהם ושכר הפועלים נשחק – דוגמה למה שיקרה בשלב המעבר של ה"פרסטרויקה".

התיקונים שבוצעו עד כה צנועים: הורחבו במידת מה סמכויות מנהלים; חקלאים הורשו להגדיל את שטחי הגידול הפרטיים, כך, שיותר תוצרת הגיעה לשווקים; הורשתה הקמתם של קואופרטיבים בתחום השירותים: מסעדות, מוסכים, בתי מלאכה לשירותי בית וכיו"ב. העסקת שכירים בעסקים אלה נאסרה (רק לחברי קואופרטיב מותר לעבוד) וההתעסקות בהם הורשתה רק לאחר שעות העבודה. כלומר החברים בקואופרטיבים חייבים לעבוד באיזו משרה ממשלתית, ורק כמשרה שניה באגודה השיתופית "שלהם".

אלה שינויים מוגבלים למדי, לא כולם הניבו בינתיים תוצאות חיוביות – ואין פלא. מנהלי מפעלים עדיין לא צברו נסיון בשימוש בסמכויות החדשות שהוקנו להם; אין צינורות שיווק לתוצרת החקלאית "העודפת" והקואופרטיבים עדיין לא למדו כיצד להסתדר בחיי המסחר, שלתוכם נזרקו. בכל זאת הודיעו הסובייטים על שיפור ניכר בייצור בעיקר החקלאי. בסוף שנות ה-70 וראשית שנות ה-80 ירד קצב הגידול בתוצר וב-1985, שנת עלות גורבאצ'וב לכס המזכ"לות, הסתכם הגידול בשני אחוזים בלבד. כתוצאה מהרפורמות הצנועות, הודיעו הסובייטים כי ב-1986 צמח התוצר בארבעה אחוזים, שהם שלושה אחוזים על פי מתכון החישוב בכלכלה המערבית.

פרופ' גור עופר מהאוניברסיטה העברית, המתמחה בכלכלה סובייטית, אומר, כי יש כלכלנים במערב המתייחסים בספקנות לנתון זה וסבורים כי ב-1985 הצהירו הרוסים על צמיחה נמוכה במיוחד, כדי שלאחר מכן יסתמנו שיעורי גידול מהירים יותר. בין אם צודקים הספקנים ובין אם לאו, ארבעה אחוזים הם רק מחצית קצב הגידול שהשיגו הסינים בשמונה השנים האחרונות. הרפורמות בברה"מ נופלות בעומקן לא רק מאלה של הסינים אלא גם מהנא"פ – "המדיניות הכלכלית החדשה" – שהנהיג לנין ב-1921 ושעליה נוהג גורבאצ'וב להתרפק. בנא"פ נכללו הוצאת החיטה מגדר הפיקוח המרכזי, בעלי הון זרים נקראו להשקיע בברה"מ, מלאכה, מסחר ועיסקה הושבו לידיים פרטיות, ומפעלים הורשו להחזיק במחצית הרווחים. האקספרימנט הצליח ומדיניות זו נשארה על כנה עד 1928, כשסטאלין הכריז על תוכנית שהם צברו.

החומש הראשון. הנ"ל הוא הרבה מעבר ליעדים שגורבאצ'וב הציב ובכל זאת נתפסה הגוואורדיה הותיקה לבהלה. "אין פלא", אומר פרופ' גור עופר. "היום, אחר 60 שנות כלכלה מתוכננת, קשה הרבה יותר לחזור לנא"פ כמו של לנין, הואיל ואז, ארבע שנים בלבד אחר המהפכה היו התיכנון והפיקוח רופפים ורכים. היום, מקץ 70 שנה, הם נוקשים הרבה יותר, בעלי שרשים עמוקים וכל הגמשה וריכוך הם בגדר חציבה בבטון מזוין".

ד"ר מיכאל אגורסקי מהמרכז לחקר ברה"מ אומר כי השינויים הם בינתיים קלים בלבד, אך אם ימשיך גורבאצ'וב, הוא ייאלץ לערוך שינויים מפליגים במבנה הבירוקראטי הכבד, ואלה יעררו התנגדות קשה, במפלגה, בצבא ובקרב הבירוקראטיה הממשלתית.

(מאמר שני בסידרה)

מעשהו ומשפטו של ברנרד גץ

מאת מרים פוקס, ניו יורק

תושבי ניו-יורק עוקבים מרותקים לכלי התקשורת את סיקור הפרשה של האיש שירה בתוקפיו ברכבת התחתית של ניו-יורק ובוודאי תוהים, בינם לבין עצמם: מה אני הייתי עושה במקומו?

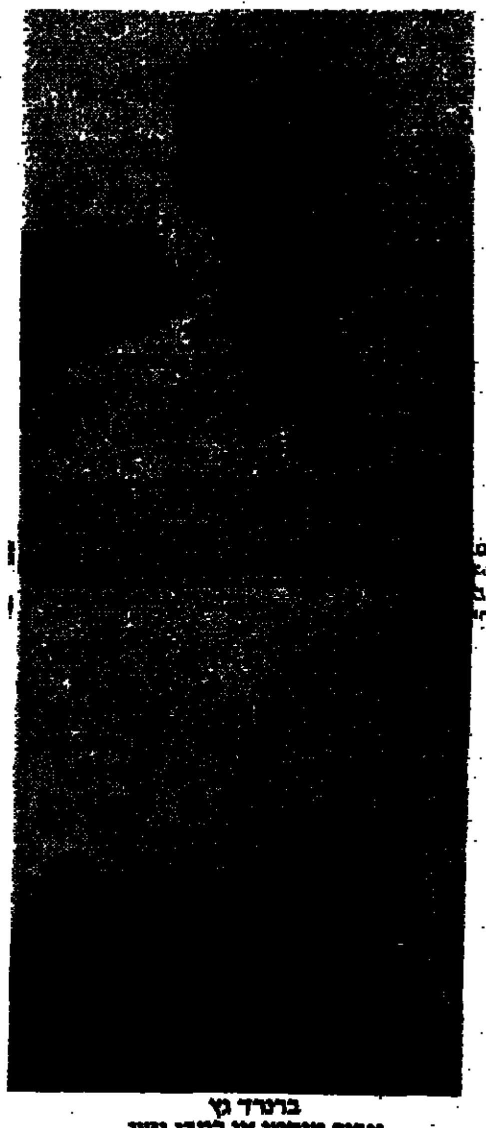

ברנרד גץ
גיבור מנהטן או רמבו גזען

חבר מושבעים מורכב משמונה גברים וארבע נשים – ששה מהם קרבנות שוד בעבר – יצטרך להחליט אם הנאשם העומד לדין בבית-המשפט ברחוב צ'אמברס במנהטן הוא קרבן או פושע. הדעות בציבור הניו-יורקי, על-כל-פנים, מתגודדות בין שני הקטבים הללו.

[illegible] היה זה [illegible] בדצמבר 1984 [illegible] שעת אחר-הצהרים. רכבת תחתית [illegible] מעוטרים בציורי גרפיטי [illegible] נקראת רכבת זו "המפלצת" – נסעה מצפון מנהטן דרומה, לכיוון ברוקלין. באחד הקרונות נסע ברנרד גץ, גבר בלונדי צנום, משקפיו במסגרת זהב. בתחנה שליד רחוב צ'מברס, סמוך לבתי-המשפט העירוניים, הקיפו את גץ ארבעה צעירים שחורים בגיל העשרה. "תן לי חמישה דולר", דרש לפתע מגץ אחד הצעירים. הארבעה סגרו עליו. גץ נבהל, תמונות עלו בזכרונו, אותו מקום, רכבת דומה, שנה לפני-כן, צעיר שחור תוקף אותו, שודד את כספו, מכה אותו מכות נמרצות. קהל הנוסעים אינו מתערב. גץ המוכה נסע לפלורידה וקנה אקדח בקליבר 38. ללא רשיון. את האקדח הזה הוא נשא על גופו דרך קבע.

חזרה לדצמבר 1984. גץ הבהול שלף את אקדחו, ירה יריות מספר. הכדורים פגעו בארבעת הצעירים. אחד – בקיר קרון הרכבת. לפתע פנה גץ לאחד הצעירים: "נראה שאתה עדיין בסדר, הא לך עוד אחד!" נשמעה יריה נוספת, הבחור השחור קרס תחתיו. גץ נמלט ונבלע בהמון. בקרון נשארו ארבעת הצעירים השחורים פצועים. שניים היו מוטלים על רצפת הקרון, אחד זחל לעבר הדלת, הרביעי היה רכון על אחד המושבים ונראה שאינו יכול לנוע. מפי עדי-ראיה הובהר שכל הארבעה נורו בגבם, אחד מהם נפגע בעמוד השדרה. עוד הוברר כי שלושה מהחבורה היו מצויידים במברגים, ששימשו אותם לשדידת מכונות משחק.

כעבור שמונה ימים הסגיר עצמו ברנרד גץ, מהנדס אלקטרוניקה מבוהל בן 39 צנום לידי המשטרה בעיירה קטנה במדינת ניו-המפשייר. הוא מסר הודאה: ב-22 בדצמבר ירה בארבעה צעירים שחורים ברכבת תחתית במנהטן, ניו-יורק. לדבריו, הם תקפו אותו והתכוונו לשודדו. הוא ירה כדי להתגונן. בקול נרגש סיפר לחוקרי המשטרה את סיפורו שהוקלט. גץ לא שיער שהקלטה זו תהיה בסיס לכתב-אישום, שיוגש נגדו כעבור כמה חודשים.

ניו-יורק נתקפה בגלי הערצה לגץ. פתאום התסכולים והכעס הכבוש של תושבי הכרך צפו ועלו על פני השטח. הנה הגיבור, אחד שקם להגן על עצמו. האין זו התשובה לאלימות המשתוללת ברכבות התחתיות וברחובות העיר? לעומת רבבות התומכים במעשיו של גץ, קמה זעקה בקרב השחורים: "יורים בילדינו ללא הבחנה!" לדעת רבים ברחוב השחור הרקע לתקרית היה גזעני. ילדיהם – טענו הורים שחורים – אינם בטוחים עוד ברחובות העיר, כל אחד יכול לפגוע בהם. ראש העיר אד קוץ' אומנם גילה אהדה לגץ, אולם טען שאין לקחת את החוק לידיים. לדעתו אסור היה לגץ לירות.

חבר המושבעים שנבחר לחקור באירוע החליט, לאחר דיונים רבים, שאין בסיס להעמיד את גץ לדין. הוא ירה כדי להתגונן. האהדה לגץ גאתה. אך התובע הכללי של המחוז לא היה מרוצה ממהלך העניינים. לדעתו המקרה לא טופל כראוי. הוא הגיש ערעור והכין תביעה נגד גץ.

בימים אלה, 28 חודש לאחר האירוע, נפתח המשפט. במכנסי ג'ינס דהויים, בחולצה לבנה עם צווארון פתוח, רזה וחיוור, התייצב גץ לפני שופטיו. בחזית בית-המשפט התקיימו הפגנות: "גץ אינו אשם, גץ גיבור"; "גץ אשם, גץ וראמבו גזענים"; "גץ קרבן"; "גזענות היא פשיעה"; "האשימו את הפושעים, לא את הקורבן". התביעה העלתה נגד גץ 13 סעיפי אישום, ביניהם נסיון לרצח, תקיפה, נשיאת נשק ללא רשיון והתנהגות מסוכנת. התובע גרגורי יאפלט, מן המבריקים שבפרקליטי בית-המשפט במנהטן, האשים בנאום הפתיחה: "גץ רצה להרוג את הצעירים הללו, לגרום להם סבל"; "גץ התכוון לגרום נכות לצעיר שפגע בו פעמים בקור-רוח"; "באמתלה של הגנה עצמית ירה גץ בגבם של אנשים שניסו להימלט"; "הוא לקח את הדין לידיו... כיוון שהחוקים הם מטופשים בעיניו ואינם ראויים שיכבדו אותם."

מול התביעה התייצב עורך-דינו של ברנרד גץ, בארי סלוטקין, מן הידועים שבפרקליטים הפליליים בעיר. בחליפה כהה, זקן שיבה מטופח מעטר את פניו, קם להגן על שולחו: "גץ איננו ראמבו ואינו מושחת; הוא הותקף על-ידי ארבעה אנשים שניסו לשדוד אותו. הפרחחים שהקיפו את גץ ידעו בדיוק מה הם עושים, היו להם כל התכונות של פושעים. כקרבן שוד בעבר היה גץ מרוגש, אולם הוא לא פעל בדרך בלתי-הגיונית... גץ שמע על המקרה של קיטי ג'נובזה (שנרצחה בנוכחות אנשים רבים, אך איש לא התערב במעשה הרצח)... הוא לא ראה מפלט. לא היתה לו ברירה. כל היתר היה טירוף. קורבן של פשע יושב כאן על ספסל הנאשמים ואילו המסגים חסרי מצפון יתייצבו על דוכן העדים."

המקרה, כפי שסופר לחוקר המשטרה ברנרד גץ כשהסגיר את עצמו שמונה ימים לאחר האירוע: "...אתה מבין, פעם הותקפתי. הברנש צעק עלי, ואני שלפתי את האקדח. להראות אותו היה מספיק. אבל הוא (אחד מארבעת

(המשך בעמ' 8)

ענן בחירות על חזית השכר

מאת חיים ביאור

על פי עקרון "הרוג תורכי והתקדם" תמתין ההסתדרות לחתימה על הסכם חדש לעובדי השירות הממלכתי-ציבורי, כדי ליישם תוספות דומות במגזרים הפרטיים בתעשיה ובמסחר

תגיגת הצריכה בשווקים ובחנויות, המזכירה משהו מתקופת השפע המדומה של יורם ארידור, עומדת בסתירה, לכאורה, לנתונים על שכרם של מאות אלפי העובדים בשירות הציבורי שנשחק ריאלית מאז 1984 ועד היום.

תחושת היציבות במשק ומגמת הצמיחה המשתקפת בסקר החברות האחרון של בנק ישראל, משתלבים יפה ב"שקט התעשייתי" השורר במשק זה חודשים רבים, למעט זעזועים, פה ושם, בבתי החולים.

הרגיעה ביחסי העבודה פטרה את ראשי ההסתדרות מלחצים של קבוצות עובדים מה"שטח", האופייניים לתקופה שלאחר גמר תוקפם של הסכמי השכר. וראוי להזכיר שכמעט חודש וחצי לאחר שפג תוקף ההסכמים, אין סימן לפתיחת משא ומתן.

בהסתדרות טוענים שחגיגת הקניות אינה נוגעת כלל לרוב העובדים בענפי ייצור כמו טקסטיל, חקלאות ובנייה וגם לא ל-80 אחוז מעובדי המדינה בדירוג האחיד או לשני שלישים מעובדי הרשויות המקומיות והמוסדות הלאומיים.

מדוע, אם כן, אין מורגשת תסיסה של עובדים, לפחות במגזרים אלה? מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן-עמי גורס שהשכר בשירות הציבורי, הנע בדרגות הנמוכות בין 530 ל-650 שקלים, מצדיק מאבק נגד המעסיקים, אלא שכוחם של האיגודים המקצועיים נתוך לדבריו, בירידה, הנובעת מהמדיניות הריכוזית של צמרת ההסתדרות, המפקיעה מהאיגודים את מרחב הפעולה. כתוצאה מכך, מסעים בן-עמי, כורסמה השפעתם של האיגודים במקומות העבודה.

באיזו מידה נשחק מעמדים של האיגודים המקצועיים, אם בכלל, אפשר יהיה לדעת בשבועות הקרובים, אם ימשיך האוצר להתעלם מדרישת ההסתדרות לפתוח בדיונים על העלאת השכר בשירות הציבורי לשנה הקרובה. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, הצהיר בשבוע שעבר, בישיבת הוועדה המתאמת של האגף, שאם עד 15 במאי – דהיינו יום ו' השבוע, לא ייפתח המשא-ומתן, יורשו האיגודים השונים לפתוח במאבק נגד המעסיקים.

הברפלד מעדיף, בשלב זה, שלא לנקוב אחוזים התוספת שדורשת ההסתדרות לשכרם של עובדי השירות הציבורי-הממלכתי. מנהלת המכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות נירה שמאי, אומרת, כי בהנחה שהאינפלציה השנה תנוע סביב 20 אחוז ותוספת היוקר ישולמו על פי רמה זו של אינפלציה, שיש לשלם לעובדים אלה תוספת בשיעור העולה על 12 אחוז, כדי ששכרם יתייצב ברמה של אפריל 1984. השחיקה הריאלית חדה יותר, לדבריה, ברמות השכר הנמוכות שחייבים להביאו בחשבון בדיוני השכר.

תביעה אחרת שמעלה הברפלד היא קיצור שבוע העבודה מ-45 שעות ל-40. לתביעה זו "שווי" כספי, כיוון שכוונתה להפחית את שעות העבודה, בלא שייפגע השכר.

חרף השרירים שעשתה ההסתדרות כלפי האוצר, הרי ששיקולים שונים, חלקם חדשים, מכתיב לה לנהל את המשא-ומתן ללא חיפזון. אחד השיקולים הללו הוא האפשרות המסתמנת שהבחירות לכנסת יוקדמו לסתיו הקרוב. כלכלת בחירות, אם תנהג, תאיץ את האינפלציה ותגרום לשינוי במדיניות השכר של ההסתדרות בכיוון יותר רדיקאלי. כאשתקד כך גם השנה, עשוי הסכם השכר החדש להחתם רק בשלהי הקיץ, כאשר התוספת שתושג תשולם ממועד החתימה על ההסכם ולא למפרע מ-1 באפריל. באגף לאיגוד מקצועי טוענים שהטקטיקה של תשלום התוספת החדשה ממועד החתימה ולא למפרע אינה פוגעת בעובדים: "עדיף להשיג 10-12 אחוזי תוספת באוגוסט מאשר ארבעה אחוזים באפריל. לטווח ארוך, משפר מהלך כזה את מצבו של העובד".

שר האוצר משה ניסים הבהיר פעמים אחדות בעבר שהשנה "אין מה לדבר על העלאות שכר ריאליות, מעבר לתוספת היוקר הקבועה, כדי לשמור על ההישג בתחום ייצוב המשק". ניסים הוזמן להופיע בפני הוועדה המרכזת, המוסד הביצועי העליון של ההסתדרות ושם, כשיופיע, צפוי לו עימות חריף עם קיסר, הברפלד ועוד 40 חברי הוועדה, שחלקם משמשים נציגים ישירים של מקומות עבודה גדולים.

על פי עקרון "הרוג תורכי והתקדם" תמתין ההסתדרות לחתימה על הסכם חדש לעובדי השירות הציבורי והממלכתי כדי להפעיל, ביום שלמחרת, לחץ על המעסיקים הפרטיים בתעשייה ובמסחר שיישמו תוספות דומות בתחום. המעסיקים הפרטיים, שתחילה הצהירו על דבקותם המוחלטת באפס תוספת, מוכנים כיום לנוסחה שתקשור תיקונים בשכר לעלייה בפריון העבודה. בינתיים הם מביטים בחרדה אל ענני הבחירות העלולה, כך הם חוששים, לתבוע מהם בסופו של דבר מחיר יקר הרבה יותר בתחום השכר.

ששה לרוחב, בזוגות.

המושבים במחלקת אמבסדור של טו.א הם בעצם "כורסאות עסקים". אלה המושבים המרווחים ביותר במחלקת עסקים טרנסאטלנטית כלשהי, והם מסודרים בזוגות, כך שאתה יושב תמיד ליד המעבר או ליד החלון.

משענת לרגליים. אפשרות להטייה עמוקה. שפע של מרחב מסביב, והמון מקום להתמתח. מטוסים רחבי-גוף לאורך כל הדרך. שאל את סוכן הנסיעות שלך.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

TWA

صكنا من الاهل

אם יימשך סכסוך 'מקורות' צפוי שיבוש באספקת המים

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

אם יימשך הסכסוך בין עובדי חברת „מקורות" לבין הנהלת החברה בדבר התוכנית לארגון־מחדש של החברה, שלטענת העובדים הועלתה באורח חד־צדדי על ידי הנהלת החברה, קיים חשש לשיבושים באספקת המים של החברה לצרכניה השונים.

עובדי „מקורות" טוענים, כי הנהלת החברה מנסה להפעיל תכניות הקשורות בעתיד עובדי החברה מבלי להידבר אתם ולהגיע להסכם עימם.

ביום ו' כינס מנכ"ל „מקורות" יחזקאל זכאי זמן ישיבה של ההנהלה המחודשת של החברה, אולם עשרות עובדי „מקורות" נכנסו לחדר הישיבות והתפתחו חילופי דברים חריפים בינם לבין ההנהלה. בסופו של דבר, בוטלה הישיבה.

היום יתכנסו 1,000 מעובדי „מקורות" באיזור הדרום והמרכז לאסיפה שבה יסבירו חברי ועד העובדים את עמדתם בנושא הסכסוך. אסיפה זו היא השלישית במספר שמקיים הוועד במסגרת שעות העבודה.

נציגי עובדי „מקורות" שמואל קלם וישראל טהאוס מזהירים מפני שיבושים צפויים בתפקוד החברה. לנוכח אי־יכולתו של זכאי להידבר איתם, תובעים העובדים את פיטורי מנכ"ל „מקורות".

יחזקאל זכאי אמר לסופר „דבר", כי „מקורות" פועלת במבנה הנוכחי מזה 20 שנה, ומאז חלו שינויים רבים, ויש להתאים את החברה לשנת האלפיים.

זכאי אמר, כי הוא פנה למזכיר הסתדרות הפקידים בוועד הפועל של ההסתדרות משה בית־דגן בבקשה לזמן את הצדדים להמשך הדיון בנושא זה בוועד הפועל של ההסתדרות.

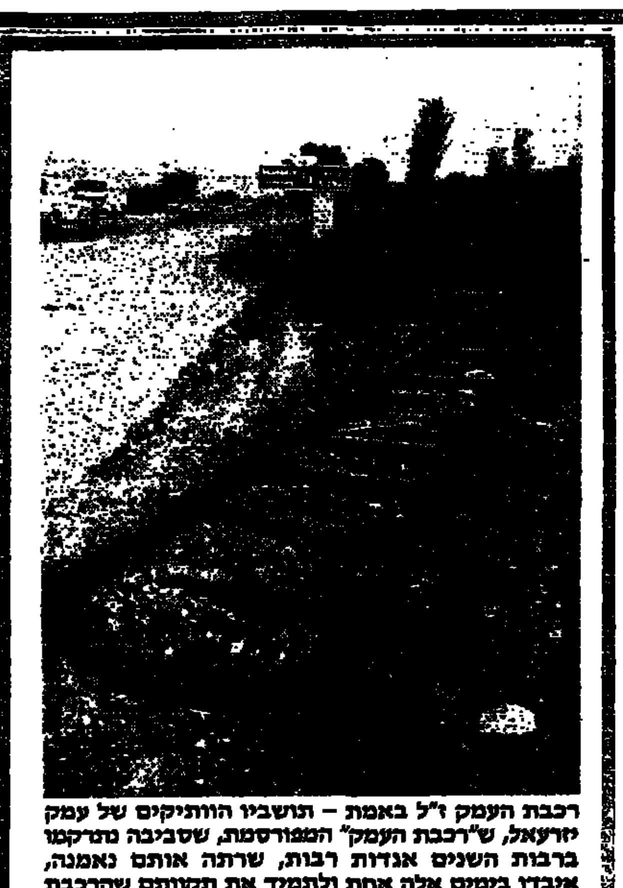

רכבת העמק ז"ל באמת – תושביו הוותיקים של עמק יזרעאל, ש"רכבת העמק" המפורסמת, שסביבה נתרקמו ברבות השנים אגדות רבות, שרתה אותם נאמנה, איבדו בימים אלה אחת ולתמיד את תקוותם שהרכבת תחודש ימיה כקדם. מע"צ החלה לפרק זה לא מכבר את מסילת הברזל ההיסטורית באיזור צומת העמקים, כדי לנצל את התוואי במקום להרחבת כבישים. עם זאת, חלק מאנשי עמק יזרעאל מאמינים, כי אם יבוא שלום עם הירדנים, תיתכן בכל־זאת „רכבת עמק" חדשה (צילום: „ישראל סאן")

הסטודנטים ממשיכים לשבות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

השביתה באוניברסיטאות נמשכת. בשעות הבוקר יפגינו סטודנטים מול לשכת ראש הממשלה בעת הדיון בשכר הלימוד בישיבת הממשלה. מטרת ההפגנה היא לזרז את ההכרעה על גובה שכר הלימוד בשנה הבאה.

הסטודנטים הביעו הסכמה להעלאה מתונה בשכר הלימוד, עד תקרה של 1100 דולאר, כפי שהציע שר החינוך יצחק נבון. העלאה גבוהה יותר, כפי שהציעו שרי האוצר, המדע והפיתוח, תיתקל בהתנגדות – כך הודיעו פעילי הסטודנטים.

מזכיר הממשלה הודיע לסטודנטים, שדיון הממשלה בשכר הלימוד ייפתח היום אך אין כל הבטחה שגם יסתיים היום. הדבר תלוי בין היתר, בנוכחותו של שר האוצר משה נסים.

אם במהלך ישיבת הממשלה היום יתברר, כי אין בכוונת השרים להגיע להכרעה סופית, ייתכן שתוך כדי ישיבת הממשלה יודיעו הסטודנטים על הרחבה נוספת של צעדי המחאה שלהם.

ההסת' תגביר פעילות לארגון מקומות עבודה

הנהלת אגף הארגון ומועצות הפועלים התכנסה ביום ו', בראשות יושב־ראש האגף גדעון בן ישראל, והחליטה שהאחראים למועצות הפועלים באגף יפעלו ישירות להגברת פעילות הארגון במקומות עבודה.

הוחלט, שבכוונה לקידום פעולות ארגון מקומות עבודה, יקבל על עצמו האחראי מעורבות אישית בארגון מקום עבודה בכל מועצת פועלים שלה הוא אחראי, וזה כולל ביקורים במקום העבודה.

הנהלת אגף הארגון ומועצות הפועלים גם החליטה להמשיך במעקב – יחד עם שירות התעסוקה – על פיקוח העסקה באתרים בענף הבניין. מטרת הדבר היא להרחיב פעולה זאת בעתיד הקרוב גם לענפי החקלאות.

גדעון בן ישראל הודיע, שאגף הארגון ומועצות הפועלים מעמיד השנה בעדיפות ראשונה במעלה את הפעולות לארגון מקומות עבודה והמאבק בקיפוח העובדים הלא מאורגנים, בכלל הקשור לתשלום שכר ותנאים סוציאליים.

ועדת המעקב אחרי שירותי הבריאות במגזר הערבי:

מצב שירותי המגזר ירוד מחפיר ומעורר דאגה רבה

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר" בנצרת

ועדת המעקב אחרי שירותי הבריאות במגזר הערבי, שנבחרה בוועידת הבריאות הראשונה במגזר הערבי, שהתכנסה לפני שנה, יצאה אתמול בגילוי דעת, בו היא מתריעה על רמתם הירודה של שירותי הבריאות במגזר הערבי, על הטיפול הגרוע בבעיות הביוב, הבריאות והסביבה.

הרפואה המונעת והטיפול הרפואי השוטף במגזר הערבי אינם מניחים את הדעת, קובעת הוועדה.

ועדת המעקב לענייני בריאות במגזר הערבי גם קובלת על אפליה משוועת בשירותי הבריאות בין האוכלוסיה הערבית ליהודית.

הוועדה, שהתכנסה אתמול בשפרעם, דרשה להביא את השירותים לאוכלוסיה הערבית לרמה נאותה, ומפנותה, החברה בארגון הבריאות העולמי ואשר חתמה על אמנות בין־לאומיות המחייבות אותה להשוות את השירותים לכל אזרחיה.

הוועדה מיחתה על כך ששרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו טרם נענתה לבקשה להיפגש עם נציגי הוועדה, לשם דיון בהחלטות ועידת הבריאות הראשונה במגזר הערבי, שהתקיימה לפני כשנה בנצרת.

חברים בוועדת המעקב, שבראשה ראש עיריית שפרעם, אמרו בישיבה, כי מצב שירותי הבריאות בכפרים הערביים מחפיר בהשוואה לישובים היהודיים.

לדוגמא, טענו חברי הוועדה, שיעור תמותת התינוקות הערבים גדול פי שניים מתמותת התינוקות היהודים.

(עע). – צעיר בן [illegible] ממחנה ג'ילאזון ליד רמאללה טבע ביום ו' אחה"צ בחוף ה„דולפינריום" בת"א, וגופתו התגלתה אתמול.

תלמיד ישיבה חשוד במעשה מגונה בקטינה בת 12 וחצי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מאיר שטרית, תלמיד ישיבה בן 26 מחיפה, נעצר ביום ו' לששה ימים, כחשוד במעשה מגונה בקטינה בת 12.5, תושבת העיר.

בבית משפט השלום בחיפה סיפר נציג המשטרה רס"ר בכיר ניסן ציגלר, כי בחודש ינואר השנה, בשכונת בת־גלים בחיפה, ראה החשוד את הקטינה. כאשר הלכה לתומה ברחוב, קפץ עליה, הפילה ארצה, נשק לצוואר, ליטף את חזה וניסה להוריד בכוח את תחתוניה.

עובר אורח, שהבחין בהתנפלות, התערב במעשה ומנע משטרית את ביצוע זממו.

הקטינה והחשוד נמלטו מיד מהמקום – כל אחד לכיוון אחר.

החשוד נעצר על סמך קלסתרון, שהורכב על־ידי המשטרה בעקבות עדות הקטינה. הוא נעצר בשעות הבוקר, בקלנוע „אוריון" בחיפה, שם צפה בסרטי זימה, והכחיש מיד כל קשר למעשה.

השופט סלים ג'ובראן אמר, בנמקו את הארכת המעצר, שהעובדה שתלמיד ישיבה נתפס בקלנוע „אוריון", שם מוצגים סרטים שבעיני חלק גדול מהציבור הם סרטי תועבה, אומרת דרשני – והורה לעצור את מאיר שטרית לששה ימים.

ראש „חרות" לשעבר בנצרת מבקש לשמש סגן ראש העיר

למנחם אריאב איש המערך • סערה בסניף המקומי של „חרות"

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

הדיונים שקיימו לאחרונה גורמים בכירים בתנועת ה„חרות" בנצרת עלית על הצבת נציגם בעירייה להצטרפות מיועדת בעירייה לקואליציה העירונית (שבה יש למערך רוב) הביאו להתרסה נכבדת ביחסים המתוחים בסניף המקומי של „חרות" מאז הבחירות הפנימיות, שנערכו בו לפני כשנה, שבהן נבחר עורך הדין יהושע רובין כיו"ר הסניף, במקומו של ז'אק לאורדו (שהיה כמועמד הליכוד לראשות עיריית נצרת עלית), השואף עתה לשמש כסגן בשכר של ראש העירייה הנבחר איש המערך מנחם אריאב.

נודע, כי ז'אק לאורדו פנה לאחרונה לשר משה ארנס בבקשה שיאשר לו להצטרף, כסגן ראש עיר בשכר, לקואליציה הקיימת – וארנס אכן אישר זאת.

רעיון הצטרפותו של לאורדו לקואליציה כסגן בשכר [illegible] שהוצעה אושרה על ידי השר ארנס ועל ידי גורמים בכירים נוספים בתנועה, הפתיעה את יריביו ב„חרות" שדרשו לאחרונה את התפטרותו מהעירייה, בנימוק שהוא אינו יכול לשמש כחבר עירייה מטעם שהוא ממלא תפקיד של קצין מודיעין במשרד הפנים.

יו"ר „חרות" בנצרת עלית עו"ד רובין יכנס בימים הקרובים את מוסדות הסניף, לדיון בהצעת ההצטרפות.

רבים צופים, שהדיונים יהיו סוערים מאוד, ואף מעלים אפשרות שהם עשויים להביא לפילוגו של הסניף המקומי, בין תומכי לאורדו ותומכי עו"ד רובין.

ראש עיריית נצרת עלית מנחם אריאב הגיב אתמול בחיוך על ההתרגשות שאחזה בחברי תנועת „חרות" בעירו, ואמר ל„דבר": „אני לא מתכוון לנהל על דפי העיתונות משא ומתן כלשהו להרחבתה של הקואליציה העירונית. היו שיחות בעניין זה, אך הוא לא הגיע עד כה לדיון בשום פורום מחייב, ולי אין כל כוונה לפתור בעיות פנימיות שיש בתוך תנועת ה„חרות" בנצרת עלית".

האיש שמכהן כיום כסגן ראש עיר בשכר בנצרת עלית, יעקב רינדיש, הגיב בהומור רב על אפשרות שלאורדו יירש את מקומו ואמר: „ברצוני להמשיך ולכהן כסגן לאריאב כל [illegible] עד שאלוגבלי (מנהל שירותי הקבורה בעיר) ייקח אותי..."

אחרי שנת מעצר ישוחרר היום דוד באלס בערבות

(עע). – לאחר שנת מעצר, ישוחרר היום איש העסקים דוד באלס מן הכלא, לאחר שבית המשפט העליון קיבל ביום ו' את הערר שהגיש באלס, השלישי במספר, והורה לשחררו בתנאים מחמירים.

בית המשפט קבע, כי באלס ישוחרר תמורת ערבות בנקאית, או הפקדה של מליון שקל וערבות צד ג' בסכום דומה, וכן כי עליו להיות במעצר בית.

דוד באלס יוכל לצאת מן הבית רק לדיונים במשפטו. כן יוצא נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ, ועליו להפקיד את דרכונו.

דוד באלס היה עצור כ־12 במאי אשתקד. במשך שנת מעצרו, הגיש באלס ערעורים לבית המשפט המחוזי בתל־אביב ולבית המשפט העליון.

השופט אליעזר גולדברג קבע, כי מאחר שחלפה שנה מאז המעצר, חובה לשחרר את באלס. הוא קיבל את הטענה שאין לבאלס אפשרות להשפיע על עדים, משום שכולם כבר הופיעו בבית המשפט.

השופט הוסיף בהחלטתו, כי החשש לבריחתו של באלס יימנע על־ידי התנאים המחמירים שקבע לשחרורו. החלטת השופט ניתנה בלישכתו.

רעייתו של דוד באלס, איזאבל, המתינה באי שקט מחוץ ללשכה ומיד בסיום הקראת ההחלטה, היא מיהרה – יחד עם הסניגור עו"ד יעקב וינרוט – לכלא איילון, לבשר לבאלס על שחרורו ולגייס את הכסף הדרוש לדמי ערבותו.

ווטו על עצי זית יוטל ביבנה – בגלל אלרגיות

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

ראש עיריית יבנה יהודה ברוס יזום חקיקה שתאסור נטיעת עצי זית למטרות נוי, לאחר שהסתבר שאילן אצילי זה גורם סבל לסובלים ממחלות בכלי הנשימה.

ביבנה נטועים לאורך רחובות במקומות שונים כ־400 עצי זית, ובעקבות סבלם של תושבים בתקופת פריחת עצי הזית (אפריל־מאי), נוצר קשר עם קבוצת רופאים העוסקים בחקר מחלות אלרגיה ואז התברר הקשר בין הזית למחלה.

המקומון „באן דרום", המוסר על כך, מסביר שגרגרי אבקת עצי הזית הזעירים הם כה קטנים, עד כי הם נישאים ברוח למרחקים של קילומטרים, נשאפים ע"י בני אדם, ואז משתחררים החומרים האלרגיים, הגורמים סבל למי שרגישים לכך.

פרופ' וייזל מהמחלקה לבוטניקה באוניברסיטת ת"א פנה למרכז השלטון המקומי ולקק"ל, והעלה בפניהם את הנושא. ועדה לנושאי אלרגיה של משרד הבריאות ואלרגולוגים מצאה שכ־30 אחוז מכלל 200,000 חולי האלרגיות השונות בארץ רגישים לאבקת הפריחה של הזיתים.

צוות משמר החופים משה 3 נערים שסירתם התהפכה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

צוות ספינת משמר החופים של יחידת הנמל בחיפה הציל אתמול שלושה נערים בני 15 מעכו העתיקה, שסירתם התהפכה בגלי הים הסוערים.

השלושה נמשו מהים כשהם נאחזים בכוחות אחרונים במשוטי סירתם, שצפו במים.

קריאת העזרה התקבלה אתמול, סמוך לשעה 11 בבוקר, וספינת המשמר ששייטה בסמוך לעכו יצאה למקום האירוע.

לא הרחק מחומת העיר, הבחין הצוות בסירה ההפוכה, שהיטלטלה בין משברי הגלים.

תוך סיכון עצמי, נכנסו אנשי צוות ספינת המשמר למשברים הגבוהים והעלו את שלושת הנערים התשושים לסיפון.

הסירה ההפוכה נגררה לנמל עכו רק בשעות אחר הצהריים.

לראשונה בארץ מומש בהצלחה רעיון מהפכני:

מפעל „מתכות לתעשייה" הועבר לניהול לעובדים

מאת אמיר רוזנבלית, סופר „דבר" בדרום

לראשונה בישראל, הועבר מפעל בשלמותו לידי העובדים, המנהלים אותו ומשלמים לבעליו דמי שכירות ואחוזים שנתיים, בעבור הציוד והמוניטין שצבר לזכותו.

שיטה מהפכנית זאת מיושמת מזה כחודשיים במפעל „מתכות לתעשייה" בבאר שבע, המייצר מוצרי מתכת, כגון קונסטרוקציות, מערכות שינוע וקונטיינרים, בעיקר בשביל התעשייה הכימית בנגב ובשביל מערכת הבטחון.

על רקע המשבר הקשה הפוקד באחרונה את ענף המתכת, נקלע המפעל לקשיים כספיים ובעליו, אילן כהן, החליט לסגור אותו ואף שיגר מכתבי פיטורים ל־20 עובדיו.

לאחר שכבר נשלחו הודעות הפיטורים, העלה כהן לפני העובדים הצעה מעניינת: המפעל יועבר לידי מנהל העבודה במפעל רוחמים בראום וקבלן־המשנה יעקב חג'ג', אשר ינהלו את המפעל בפועל.

הרעיון פשוט בתכליתו: העובדים מנהלים את המפעל בעצמם, כשהם משלמים לבעלים דמי שכירות שנתיים בעד המבנה, בעד הציוד וכן אחוזים בעד המוניטין.

ההצעה התקבלה בו במקום, וההסדר הזה פועל – בהצלחה בלתי־מבוטלת – מזה כחודשיים.

„מסתבר, שהשיטה הזאת הוכיחה את עצמה כנכונה ויעילה", אמר אתמול אילן כהן בן ה־38 לסופר „דבר", „והראיה: בתקופה הקצרה שהמפעל עובד במתכונתו הנוכחית, עלה פריונו בכ־15 אחוזים.

„ויש גם הסבר פסיכולוגי לתופעה. מתברר, שברגע שהפועל עובד בשביל עצמו, המוטיבאציה שלו עולה, בהכרח. זהו מודל חדשני, המתאים בעיקר למפעלים קטנים, בסדר גודל של 10 עד 50 עובדים ולדעתי ניתן ליישם את השיטה גם במפעלים של חברת העובדים, הנתונים בקשיי ניהול", אמר הבעלים לשעבר אילן כהן.

הוועד להגנה על המקומות הקדושים למוסלמים:

יושב מוזיאון הנגב בב"ש לתפקודו המקורי – כמסגד

מאת אמיר רוזנבלית, סופר „דבר" בנגב

הוועד להגנה על המקומות הקדושים למוסלמים בישראל פנה לראש הממשלה יצחק שמיר בדרישה לאפשר לאזרחים המוסלמים המתגוררים באיזור באר־שבע לקיים תפילות במבנה המשמש כיום כמוזיאון הנגב, אשר נבנה בשנת 1901 כמסגד למוסלמים.

לפני כשבועיים, הגיעה למוזיאון משלחת של מוסלמים, שבראשה עמד המופתי הירושלמי השייח' סעד אלדין אל־עלמי והשייח' אכרמה סברי, מנהל הדרשות הראשי של מסגד אל־אקצה ובגדה המערבית וביקשו לערוך תפילה במקום.

להפתעתם, נרשמה על שער הכניסה הודעה, כי המקום נסגר, לרגל שיפוצים. בצעד של מחאה, פרשו חברי המשלחת שטיחים סמוך בקרבת המוזיאון וערכו במקום תפילה מאולתרת.

במכתב ששיגר בימים אלה נציג הוועד להגנה על המקומות הקדושים למוסלמים בישראל חאג' עבד בראזי כבוב לראש עיריית באר שבע משה זילברמן, הוא מציין, כי טענתו של האמרכל שהמוזיאון אינו מסגד בשעת שורה.

לטענת כבוב, המבנה הוקם על ידי התורכים, לצורכי הבדווים, ושימש כמסגד והוא מכיל את כל המרכיבים הדרושים לצורכיהם הדתיים של המוסלמים באיזור.

על כן, פונה הוועד לעיריית באר שבע בבקשה לערוך את כל הסידורים הדרושים לזה שהמסגד באר שבע המרכזי ישוב לפעול כבית תפילה למוסלמים, ויימסר לידי בעליו החוקיים.

כבוב מטעים במכתבו, כי אם לא תאפשר עיריית באר שבע למוסלמים להתפלל במקום, הם ינקטו את כל האמצעים הציבוריים הנתונים בידיהם לשם מימוש דרישתם.

(עע). – יאיר שלמן, בן [illegible], שעבד במכון „וולקני" לחקר החקלאות, נמצא ביום ו' בבוקר ללא רוח חיים, תלוי במקלט ליד ביתו ברחובות.

שכנים סיפרו, שד"ר שולמן נעצר ביום ה' במשטרת ראשון לציון, יחד עם עוד עובדים במכון, בחשד שזייף את חשבון הוצאות האש"ל שהגיש למוסד.

ביום ו' בבוקר מצאה אותו אשתו ללא רוח חיים במקלט ביתם. החוקרים סבורים, כי הוא שקע בדיכאון והחליט לשים קץ לחייו.

שטיחים פרסיים
(בגיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
רפאל שילוני
ת"א לילינבלום 28. טל' 657064

ביום שני י"ב באייר תשמ"ז, 11.5.87 בשעה 10.00 בבקר תתקיים
ישיבת מליאת המרכז החקלאי
באולם „הרצפלד" בשד' שאול המלך 8 ת"א בקומה 16.
בהשתתפות: שר החקלאות **הח' א. נחמקין**
על סדר היום:
1. הצגה ודיון בתכנית החומש לחקלאות
2. שונות
המוזמנים מתבקשים לדייק
המרכז החקלאי

ולא העזת **קיבוץ**
לא ידעת איפה תעבוד
איך תשתלב בחברה
איך ירגישו הילדים
היום עם הגישה החדשה לקליטה בקיבוצי התק"ם תוכל להעיז ולנסות
משפחות צעירות עד גיל 38
ורווקים/ות עד גיל 30
פנו אלינו:
בתל־אביב – רח' דובנוב 10, טלפונים 03־262240, 03־250231, בימים א, ב, ג רה, בשעות העבודה.
בחיפה – רחוב י.ל. פרץ 31 (ליד השקים), טלפון 04־662422, בימי ראשון, בשעות: 16.00־18.30.
בבאר־שבע – דרך הנשיאים, בית מועצת הפועלים, טלפון 057־77361, בימי ראשון, בשעות: 17.00־19.00.
התנועה הקיבוצית המאוחדת

אוניברסיטת תל־אביב
הספריה המרכזית ע"ש סוראסקי
משתתפים בצער המשפחה
על מות הספרנית הפנסיונרית
רחל עמירן – פוגציוב ז"ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי אבינו סבנו ואחי היקר
שלום בן־דוד אלישבילי
ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"א באייר תשמ"ז
10.5.87 בבית העלמין סגולה פתח־תקוה
אוטו ייצא מבית המנוח בכפר מעש בשעה 2.30 אחה"צ
המשפחה המתאבלת

יד טבנקין
מכון ישראל גלילי
לחקר כוח המגן

החברה הישראלית
להיסטוריה צבאית
ליד אוניברסיטת ת"א

המכון לחקר הגולן
קצרין
בי"ס שדה – קצרין

20 שנה למלחמת ששת הימים
סמינר: הגולן – התישבות ומלחמות
22–23 יוני 1987, קצרין
22.6.87, 11.00–18.30, אולם התרבות: הגולן לפן תקופת המקרא.
20.00–22.00, סימפוזיון: הגולן ככנס אסטרטגי במלחמה ובשלום.
23.6.87, סיור באתרי קרבות וישוב.
מספר מקומות באולם ובבי"ס שדה מוגבל. פניות בכתב לחברה להיסטוריה צבאית, אונ' ת"א, 69978.

למשפחת רשקובסקי
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה באבלכם הגדול בהלקח מכם הבעל והאב
רשקובסקי יעקב ז"ל
ואת רחשי תנחומינו לכל המשפחה
מי יתן ולא תדעו עוד דאבה.
הנהלת נוער, הוועדים
וועד גמלאי נוער

אוצר השלטון המקומי בע"מ
משתתף בצערו של
מר **מיכה גולדמן**
ראש המועצה המקומית כפר תבור
חבר מועצת המנהלים של החברה
על פטירת
אמו ז"ל
ולא נדע דאבה עוד

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
לעונת 1987/88 דרוש
צ'לן מן השורה
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב עד 31.5.87 אל ת"ד 11292 תל־אביב 61112 בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי.

במלאת שנה לפטירת יקירנו
טוביה כבירי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ראשון 10.5.87 י"א באייר תשמ"ז בשעה 16.00
בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים
נפגשים ע"י השער הישן
משפחת כבירי

במלאת ארבע שנים לנפול בננו ואחינו היקר
טל גבע ז"ל
נקיים אזכרה ביום שלישי 12.5.87 י"ג אייר תשמ"ז
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין במושב בית שערים.
יוצאים מהבית.
עליזה יוסי והמשפחה
בית שערים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה
בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג לסדור מגרש חניה ובני משולב בתנגנון, כולל הרחבת שביל הגישה בהתאם לבציאות במקום שבה צבורי פתוח ואזור מגורים כמגון להוד דולינצקי בגוש 6111 חלקה 231 וחלק מחלקה 227 ר־230.
לבי שיש התנגדות להוצאת האישור הנ"ל בבקשה זו רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו כתב' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה בתוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתנגדה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בנסי, סגן ראש העיריה
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו.

אבלים וכואבים על פטירת ראש משפחתנו היקר והאהוב
מיכאל גולדברט
ז"ל
הלויה התקיימה בחיפה ביום שישי ט' באייר תשמ"ז 8.5.87
אשתו: שרה
בתו והתנה: רונית ודוני מוסלובסקי
בתו והתנה: אורנה ומשה בן־צבי
אחיו: שמואל גולדברט ומשפ'
נכדיו: ניר, מיה, טל, יובל, שיר
וכל המשפחה
יושבים שבעה בבית המנוח רחוב מוריה 32 חיפה

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו היקר
רפי נעמן
ההלויה תתקיים בקבוץ מזרע היום, יום ראשון
י"א באייר תשמ"ז 10.5.87 בשעה 15.00.
משפחת נעמן
וקבוץ מזרע

לסיליביה אבר המשפחה
אתכם באבלכם על מות האב והסבא
אשר חברמן ז"ל
ההלויה היום יום א' י"א באייר תשמ"ז 10.5.87
בשעה 13.30 בבית קשת
חברי בית קשת

מכذا من الأصل

דבר ספורט

הישג עולמי לפוגצ'יאנו ב־100 משוכות - 12.70

בריאן קופר חלף מעבר לקו 8 המטרים בקפיצה למרחק 8.08 מ' ● ריצ'רדסון הקדימה על הקו את האמריקאית הפייבוריטית ג'קסון ב־400 מ' ● לנגיל מרומניה גברה על אחותה בקרב בדיסקוס ● אילן גולדוואסר שיפר שיא הישראלי ב־110 מ' משוכות – 14.87

ג'יליאן ריצ'רדסון (משמאל) מקדימה על הקו את אליס ג'קסון (במרכז) ב־400 מ'

מאת ברוך דגון

מיכאלה פוגצ'יאנו, פקידה בת 29 מבוקרשט, העניקה למשחקי הפועל מימד איכותי בין־לאומי מיוחד כאשר קבעה את הישג השנה בעולם בריצת 100 מ' משוכות ועצרה את שעון־העצר על זמן מעולה – 12.70 שניות.

הריצה הסילונית, האלגנטית והמרהיבה של פוגצ'יאנו ריתקה את 3000 הצופים אל מושביהם. מארגני התחרות לא יכולים היו לצפות לנעילה מוצלחת יותר. שכן, הרומניה העלתה את רמת ההישגים בדרגה אחת לפחות ונתנה לתחרות ברק ו"פלפל".

כבר מהזינוק יצרה לעצמה פוגצ'יאנו מקדמה גדולה. היא ריחפה מעל המשוכות, דהרה ביניהן בקצב של קסר והקדימה את יריבותיה ביותר מארבעה מטר. המנצחת עצמה לא היתה מופתעת מהתוצאה: "האמנתי, כי אוכל לשפר את הישגי על המסלול המצויין שלכם". ההישג שלה מהווה גם שיא רומני חדש ושיא ישראלי בין־לאומי. פוגצ'יאנו מחקה, אגב, את אסתר רוט שלנו מהשיא הבין־לאומי הארצי, שהוחזק על ידה.

בריאן קופר, האצן המהיר מארה"ב, הבטיח למחוק מטבלת השיאים הבין־לאומיים את לארי מירידיקס המפורסם ועמד בהבטחתו. בקפיצתו האחרונה למרחק ניתר קופר ל־8.08 מ' ושיפר את השיא הקודם בשני ס"מ. הישג של קופר, המנצח בריצת 100 מ' ובעל מדליית הכסף בריצה הכפולה, היווה שיא נוסף אמש וסתם מחיאות כפיים סוערות.

מוקד מרתק אחר היה בריצת 400 מ' לנשים. אליס ג'קסון מארה"ב היתה הפייבוריטית. היא גם התנהגה כך כמעט לכל אורכה של הריצה. אלא שבמטרים האחרונים היא נכנעה לעייפותה הרבה, והקנדית ג'יליאן ריצ'רדסון "סגרה" את הפער, הטילה את עצמה קדימה וסיימה בצוותא עם ג'קסון. מצלמת הפוטופיניש העניקה את הנצחון לקנדית בהישג טוב של 51.76 שניות – שיא בין־לאומי חדש.

קרב אדיר התנהל בריצת 5000 מ'. דבוקה של חמישה רצים, ביניהם אריה גמליאל, הוליכה את המירוץ המתיש עד שדייוויד לואיס בן ה־21 מאנגליה פתח בצעד ארוך, יצר לעצמו מקדמה גדולה ודהר לשיא חדש – 13:43.30 דקות. גמליאל החזיק מעמד וסיים ששי בהישג של 14:00.25 ד'.

הישג השנה מתנה לבן

מיכאלה פוגצ'יאנו לא יכולה היתה לצפות למתנת יום־הולדת מוצלחת יותר לבנה. בדיוק ביום הולדתו הראשון היא ניפצה את השיא הרומני וקבעה את תוצאת השנה בעולם בריצת 100 מ' משוכות – 12.70 שניות.

הפקידה בת ה־29 מבוקרשט מאושרת. היא החלה את הכנותיה במועד מוקדם וציפתה להישג משמעותי. לישראל היא באה כשבוע לפני התחרות, התאמנה ביסודיות והאמינה. "המסלול המהיר ומזג־האוויר הקייצי הריצו אותי קדימה", היא מדגישה.

היא קיווה חמש מאיות השניה מההישג הטוב ביותר שלה והיא מצפה העונה לתוצאה של 12.60 שניות, שתעמיד אותה בשורה העולמית הראשונה.

המטרה הקרובה שלה היא אליפות העולם ברומא, אולם היא טווה כבר חלומות אולימפיים. כדי להמשיך בניפוץ השיאים יש לה מרשם ברור: "עבודה קשה, הרבה עבודה".

בריאן קופר מנתר לשיא חדש ברוחק בניסיון האחרון שלו

הישראלי המאושר אמש היה אילן גולדוואסר. הוא דורג, אמנם, שביעי בריצת 110 מ' משוכות, אולם המיקום לא עניין אותו כמו התוצאה שקבע – 14.87 שניות – שיא ישראלי חדש, שיפור לשיאו מלפני שלוש שנים (15.11). גולדוואסר: "לא התאמנתי במקצוע זה בחודשים האחרונים. פשוט רצתי מהר בלי טכניקה מיוחדת", הסביר הישראלי את סוד ניפוץ השיא.

ביום האחרון שופרו ששה שיאים בין־לאומיים. אחד מהם היה שייך לרומניה מריאנה לנגיל בדיסקוס – 66.98 מ'. מריאנה הקדימה את אחותה פלורנטה קרצ'ינסקו כדי להשלים יום רומני מוצלח בתחרויות.

המנצחת הצעירה ביותר על דוכן המנצחים היתה הבלגית הקטנה והדקיקה מרלין רנדרס בת ה־18, שניצחה בריצת 3000 מ'.

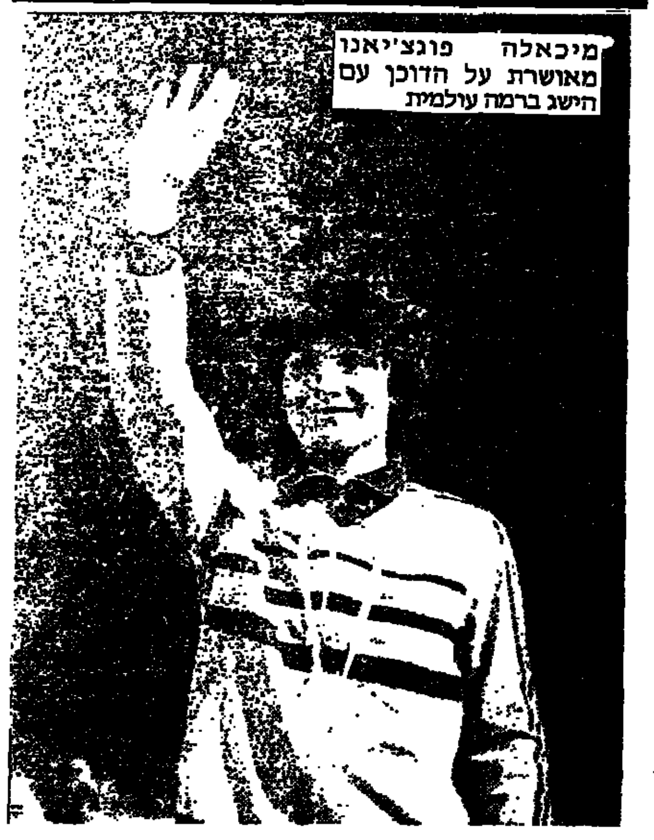

מיכאלה פוגצ'יאנו מאושרת על הדוכן עם הישג ברמה עולמית

כמה מילים טובות למארגנים. הצלחת האירוע קשורה קשר הדוק לארגון המדוייק, להקפדה על לוח הזמנים וליכולת להשרות אווירה ספורטיבית מרתקת. תחרות רדפה תחרות ללא דקות "מתות" והצופים, רבים מהם כאלה המדירים רגליהם מתחרויות ספורט אחרות, נהנו והשיבו אהבה ועידוד למתחרים.

המנצחים

גברים – 110 מ' משוכות: 1.תומאס האנה (גרמניה) 14.36 2.תומאס שוסטר (גרמניה) 14.39 3.מישל ברודר (קנדה) 14.45; 400 מ': 1.איבן דלרי (בלגיה) 46.79 2.אלביס פורד (ברבדוס) 46.86 3.יורג רייכל (גרמניה) 47.95; 5000 מ': 1.דייוויד לואיס (אנגליה) 13:43.30 2.מוגנס גולדברג (דנמרק) 13:45.47 3.ניל ריימר (אנגליה) 13:49.57; מוט: 1.לשק הולובניה (גרמניה) 5.20 2.פרנק קווידרז (צרפת) 5.00 3.כריסטוף בנויס (צרפת) 4.60; רוחק: 1.בריאן קופר (ארה"ב) 8.08 2.יואכים אסנמכר (גרמניה) 7.71 3.סורין ברוני (קנדה) 7.69; דיסקוס: 1.גארי ויליקי (ארה"ב) 60.12 2.עופר גרשון (ישראל) 46.70 3.סטיבן ג'קוב (ארה"ב) 45.62.

נשים – 100 מ' משוכות: מיכאלה פוגצ'יאנו (רומניה) 12.70 2.ג'ולי רשלו (קנדה) 13.38 3.הייקה נויגבאור (גרמניה) 13.38; 400 מ': 1.ג'יליאן ריצ'רדסון (קנדה) 51.76 2.אליס ג'קסון (ארה"ב) 51.77 3.יולנדה אונסה (רומניה) 52.83; 3000 מ': 1.מרלין רנדרס (בלגיה) 9:10.16 2.אנקה ברייטנבך (גרמניה) 9:25.26 3.מזל שלום (ישראל) 10:10.90; דיסקוס: 1.מריאנה לנגיל (רומניה) 66.98 2.פלורנטה קרצ'ינסקו (רומניה) 65.38 3.גייל מרטין (אוסטרליה) 54.76; 400×4 מ': 1.אנגליה 3:40.85 2.קנדה 3:41.93.

מימי הבריכה ברמת־אביב לא געשו גם בסוף השבוע

● רולף־דיטר מלצן ממערב־גרמניה, ה"ספרינטר" של הבריכה: מדליות זהב במשחי 50 ו־100 חתירה

מאת שמואל טל

מי שציפה לשינוי בלימת השחיינים בתחרויות סוף השבוע בבריכה ברמת־אביב, לאחר הכשלון שהנחיל היום הראשון – התאכזב. להוציא ניצוצות של הישגים פה ושם, חזרה התמונה על עצמה. לא רמה, לא שיאים ולא מתח. הקהל, אגב הטעם, התהיר קריאות גדולות ביציעים, כאילו כדי לרמוז, כי בשביל תחרות כזו לא כדאי להתאמץ ולבוא.

בהעדר תוצאות רציניות הפך המשחה הכרתוני למרחק 1500 מ', שאינו מעניין בדרך כלל בגלל אורכו, למסמר התחרות אתמול. הדו־קרב המותח בין הקנדי פינבאר דונלי והצרפתי פטריק ריגו, ששחו זה בצד זה לאורך כל הדרך, עורר מעט את הקהל מתרדמתו. בסיכומו של דבר הצליח הקנדי להקדים את יריבו במאית השניה, כשקבע 16:02.95 ד'. במדליית הארד זכה קנדי נוסף, ג'יימס ברסלף.

כמו ביום שישי נשבר גם אתמול רק שיא משחקים אחד, במשחה הראשון – 400 מעורב אישי. המאושר שעשה זאת היה האנגלי סטפן פאולסר, שנגע בדופן הבריכה אחרי 4.36.40 ד'. גם שני האחרים קוטה (4:37.22) ולוץ מקנדה (4:37.40) קבעו תוצאות טובות מהשיא הקודם, שנקבע ע"י האנגלי במוקדמות.

מנקודת מבט ישראלית היה אתמול טוב פחות מאשר ביום שישי. לאחר שלוש מדליות הכסף של שלשום הצליח אתמול זוהר גלילי להוסיף רק מדליית ארד למאגר הדל. גלילי גם נכשל בנסיונו לשפר את שיאו הסרי ב־100 גב, כשעבר את המרחק ב־1:00.84 ד'. המנצח והזוכה בזהב היה כריסטיאן ביימל, שאף הוא לא הצליח לרדת מתחום הדקה כשקבע 1:00.76 ד', לפני דומאה הצרפתי (1:00.79).

● נדב שנל מישראל – מדליית כסף ב־100 מ' פרפר

הנערות הרומניות הצליחו ל"נגוב" שלוש מדליות מוזהבות. ליוויה קופאריו עשתה זאת ב־100 פרפר (1:03.83), חברתה לומיניטה דוברסקו היתה לשחיינית המהירה בבריכה, בזכות נצחון ב־100 חופשי (57.18). השתיים היו שותפות למדליה השלישית במשחה השליחות 200×4 מ', אותו סיימו לאחר 8:34.21 ד'.

מי שהוכתר כמהיר בין הגברים, המערב־גרמני רולף דיטר מלצן, הוכיח זאת פעם נוספת, כשניצח גם במחצית המרחק – 24.27 ש', לפני הקנדי קרילמאן (24.46) והאנגלי פיכס (24.61).

נטלי דירר הוסיפה מדליה למאונה, בזכות נצחונה המשכנע במשחה 200 מ' חזה – 2:37.87 ד'. שניה היתה האנגליה סטבלי ושלישית הפינית המפתיעה מאריה סאנאטלו.

מורהאוז משך את שטיגמן

אדריאן מורהאוז, אנגלי מוצק וגבה־קומה בן 23, העלה ביום שישי בבריכה ברמת־אביב את תחרויות השחיה של הכינוס לדרגה בין־לאומית. מורהאוז, השיאן האירופי במשחה 100 מ' חזה, הוכיח כבר מהזינוק כי הוא טוב בדרגה אחת לפחות מיריביו ונצחונו לא הוטל כלל בספק.

התוצאה שקבע מורהאוז – 1:04.02 ד' אמנם נופלת משיאו, העומד על 1:02.28 ד' וגם משיא משחקי הכינוס של המערב גרמני גרלד מרקן – 1:03.39 ד', אך לא היה בכך כדי להמעיט מהישגו. מורהאוז משך את השיאן הישראלי אייל שטיגמן לקבוע תוצאה הנופלת רק ב־ 12 מאיות השניה משיאו 1:05.71 ד' ולזכות במדליית הכסף. שלישי סיים הקנדי קמארון גראנט. מי שהיה שיאן העולם לפני שמונה שנים, הגרמני מרקן, נגע בדופן הבריכה רק חמישי עם זמן עלוב לגביו. אכן, כך חולפת לה תהילת עולם.

נצחונו של מורהאוז היה אחת מקרני האור הבודדות של היום השני בבריכה. כמו ביום הראשון המשיכו השחיינים לאכזב ולקבוע תוצאות בינוניות. גם המאבקים המרתקים בחלק מן המשחים ושלוש מדליות הכסף שאספו הגברים הישראלים (על הבנות אין בכלל מה לדבר מפני שהן לא הצליחו להעלות לגמרים אפילו נציגה אחת), לא הצליחו למנוע את ההרגשה שזה לא זה.

פתיחה ברגל ימין

הפתיחה דווקא הדליקה בלב תקווה ליום מוצלח. ארבע שחייניות בראשותה של ברברה ויט ממערב־גרמניה הצליחו לקבוע זמן מהיר יותר משיא הכינוס של האמריקאית ג'יל סטוקל (1:06.60) ב־ 100 מ' גב. ויט נגעה בדופן אחרי 1:05.69 ד' הקדימה את הרומניה סינזיארטו והאנגליה ריד. בסיום הסתבר כי היה זה שיא הכינוס היחידי, עובדה המצביעה ביתר חריפות על הדלות ברמה.

המשחה השני העניק מעט קורת רוח לישראלים, בזכות ה"פרפר" נדב שנל שסיים שני עם מדליית כסף במשחה למרחק 100 מ'. זמנו של שנל 57.87 ש' נופל ב־59 מאיות משיאו. המנצח במשחה היה הקנדי בראר קרילמאן – 56.80 ש' ושלישי סיים האנגלי פיכס.

נצחונו של קרילמן היה רק אחת משלוש מדליות הזהב שנטלו הקנדים. שתי האחרות הושגו ע"י קארולין סטי ב־ 200 מעורב אישי (2:22.12) ורביעיית הזכרים שניצחה ב־4 X 200 בזמן של 7:47.78 ד' לפני ישראל א' 7:50.68.

כשחיין המהיר בבריכה הוכתר המערב־גרמני רולף־דיטר מלצן שסיים 100 בסגנון חופשי לאחר 52.56 שניות לפני שני קנדים קרילמן (52.97) ודיון (53.01). הישראלי רימר דורג שביעי.

שתי מדליות הזהב הנותרות שחולקו שלשום נפלו בידי הרומניות. דוברסקו ניצחה ב־ 200 חופשי (2:03.15) והיתה שותפה לנצחון במשחה השליחות 4 X 100 מ' חופשי 3:56.97 ד'.

במדליות הזהב זכו שמונה שחיינים נכים שהשתתפו במשחה הזמנה מיוחד.

ביום שישי לשם שינוי היו כבר היציעים מלאים, הטלויזיה צילמה וגם מזג האויר השתפר אולם על השחיינים כאמור זה לא השפיע.

טונגסרם מהונגריה אלופת הכדורמים

קבוצת טונגסרם מהונגריה זכתה ביום חמישי במדליית הזהב בטורניר הכדורמים במכון וינגייט. ההונגרים גברו על קבוצת פורי מאיטליה 12:17 (רבעים 2:4, 1:4, 4:4, 5:5).

שערים להונגרים: לטונק ושמידט 5 כ"א, קסמיה 4, אורבט 3, הלמיו 2, פטו מקלדי ודנקו אחד כל אחד.

שערים לאיטלקים: אולוני הרוסי 4 כ"א פוליפודי 2, האחים קססה 1 כ"א.

שפטו: אילן גומבוש ויצחק לרר.

ישראל זכתה במדליית הארד בטורניר הכדורמים לאחר נצחון 11:14 על קבוצת הלאס ממערב־גרמניה. תוצאות הרבעים: 3:3, 2:1, 5:6, 4:4.

שערים לישראל: טל סגנית 7, אוהד ברדרור 3, רמי פריזר 2, רוני קרן ואהוד אחיעם 1 כ"א. שערים להלאס: אולמן 3, ויטריך, בוק, שוין וקרוס 2 שערים כל אחד. שפטו: בני קרן ויובל סיזורנו. לעיני כ־500 צופים במכון וינגייט.

• נבחרת ישראל גברה במכון וינגייט, במסגרת טורניר הכדורמים, על נבחרת העתודה 5:18.

הבקיעו לנבחרת ישראל: טל סגנית 4, ארנון פלג, אהוד אחיעם וזונן צוקרמן 3 כ"א, נועם רוגוב 2, בני מייסנר, אוהד ברדרור ובני לנג 1 כ"א.

לנבחרת העתודה: ערן כהן 2, עוזי הרר, ישי אורן ותייב פנסקי 1 כ"א.

הפתעה בדגם 470 – נצחון לברוקמן ולפרידלנדר

הפתעה גדולה היתה בתחרויות השיט בשדות־ים כשבדגם 470 זכו בנצחון מבריע שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר מהפועל שדות ים אשר צברו 2 נקודות שליליות.

במקום השני דורגו דן ורן מודסן מהפועל תל־אביב עם 11.7 נקודות שליליות. במקום השלישי דורגו יצחק סויסה ורן מאירוביץ מזבולון בת־ים.

יש לציין שזו הפעם הראשונה שבין שני הצמודים הראשונים שררו יחסי רעות, רוח ספורטיבית הגינות במשך כל ימי התחרויות.

המנצחים בדגם ההולנדי המעופף: 1. יואל סלע ואלדד אמיר מהפועל שדות־ים. 2. אופיר בהרב ואשל ביד מהפועל שדות־ים. 3. גיורא וגמן ושגיא יהלום מהפועל שדות־ים.

● דגם קטמראן: 1. ניב קלמי ואלי אבינועם מהפועל בת־ים. 2. אורי טוריג ואבי סמילנסקי מהפועל בת־ים. 3. אדם פיינברג ודותי צ'ילבי מהפועל בת־ים.

● דגם לייזר: 1. קיס ולקונס מבריטניה (אלוף אירופה 1983). 2. יאיר כהן מהפועל בת־ים. 3. איתן גודל מהפועל בת־ים.

● דגם 420: 1. אמיר אבינועם ודרור אילני מזבולון בת־ים. 2. ירון כרמי ויובל דגאי הפועל עמק הירדן. 3. שי בכר ואלון דגן מזבולון בת־ים.

● דגם 350: 1. אילן ששמש ודוד גלברט מזבולון בת־ים. 2. האחים ארז וזיו שור מהפועל נהריה. 3. אלי צוקרמן ואורי גל מהפועל ת"א.

● דגם גלשני פאן: 1. יהודה אטרני מרכז ימי קיסריה. 2. גיל יקימוב מועדון ימית ת"א. 3. מתי פרידמן מרכז ימי קיסריה.

● דגם גלשני רוח: 1. עמית ענבר הפועל עמקחפר/מכמורת. 2. אמיר ארד מזבולון ת"א. 3. גד אברהם הפועל חיפה.

התחרויות היו בחוף שדות־ים.

ישראל זכתה במפתיע בבכורה בג'ודו

נבחרת הגברים של ישראל בג'ודו זכתה במפתיע במקום הראשון בסיכום תחרויות הג'ודו, שנסתיימו ביום שישי באולם אוסישקין בתל־אביב. הג'ודוקא המצטיין אודי קואז נעדר עקב פציעה.

טבלת הסיכום הקבוצתית: 1. ישראל, 2. בריטניה, 3. בלגיה, 4. ספרד. תוצאות המפגשים הקבוצתיים: בריטניה – ספרד 10:40, ישראל – בלגיה 20:27, ישראל – בריטניה 23:30, בלגיה – ספרד 20:30, ישראל – ספרד 13:30, בריטניה – בלגיה 10:20. את נבחרת ישראל ייצגו: עד 60 ק"ג שוקי קואז. עד 65 ק"ג רני ג'יטומבסקי. עד 71 ק"ג יהודה יחזקאל. עד 78 ק"ג יעקב ברוך. עד 86 ק"ג יוסי ברקוביץ. מעל 86 ק"ג סימון מיגשוילי. בנבחרת הישראלית הצטיינו ברקוביץ וברוך. נשים: משקל עד 48 ק"ג: 1. גלוריה רודינגז (ספרד), 2. בתיה פרצוב (ישראל), 3. לימור כברה (ישראל). משקל עד 52 ק"ג: 1. מריסה פרולה (ארה"ב), 2. רחל ברנדס (ישראל). משקל עד 56 ק"ג: 1. לורטה דויל (בריטניה) שהיא אלופת העולם ואלופת אירופה, 2. בריגה כהר (מערב־גרמניה), 3. קית דונהר (ארה"ב), 4. מרים בלסקו (ספרד). משקל עד 66 ק"ג: 1. מרטינה ברנרד (מערב־גרמניה), 2. רונית מגן (ישראל).

* בתחרות הג'ודו עד 65 ק"ג ניצח בני בלייק (בלגיה) לפני סטיבן גרוזהורס (בריטניה), במקום השלישי דורגו אדי קואז ודני גינטובסקי.

בתחרות במשקל עד 60 ק"ג בג'ודו, זכה בבכורה הספרדי סוטילוס, לפני ג'ון קואמוטו מארה"ב. במקום השלישי זכו במשותף הישראלים אודי זאבי ושוקי קואז.

תחרויות הג'ודו נערכות באולם אוסישקין בתל־אביב.

בתחרות עד 71 ק"ג ניצח קולין סואג' (בריטניה) לפני הנריקה מאס (ספרד). במקום השלישי יחזקאל יהודה וארו ג'ידאסי.

בתחרות עד 78 ק"ג ניצח רדיס סטון (בריטניה) לפני האנס יורג הוס (מערב־גרמניה). במקום השלישי יוהאן לאץ (בלגיה) ורודני אימאמורה (ארה"ב).

בתחרות עד 86 ק"ג ניצח סטפן יורדנברג (מערב־גרמניה) לפני לנארד אלכסנדר (בריטניה) במקום השלישי יוסי ברקוביץ ומשה פונטה.

בתחרות ל־86 ק"ג פלוס זכה האדי ואן ברנולדס (בלגיה) לפני ניק קוקאטילו (בריטניה) במקום השלישי של הליבני וניק גייל (בריטניה).

הונח זר על קברו של אריה וישניה

ראשי ענף ההתעמלות בארגון ספורט הפועלים האירופאי עלו לקברו של אריה וישניה ז"ל בחולון והניחו זר לזכרו. אריה וישניה ז"ל, שהיה רכז ההתעמלות במרכז הפועל שנים רבות, נבחר בזמנו לכהן בתפקיד נשיא איגוד ההתעמלות בספורט הפועלים האירופי, תפקיד אותו מילא מספר שנים

● באיגרוף: מתאגרפי כפפות הזהב מרעננה זכו אתמול בבכורה בתחרות איגרוף שנערכה בשכונת שפירא. הם צברו 8 נקודות לפני ירושלים (5) ועכו (4).

זהב ללידיה חתואל ברומח

הסייפת לידיה חתואל זכתה במדלית זהב ברומח, כשגברה בגמר על אנטוינר מצרפת 3:8. במדלית הארד זכתה לילך פריסקי, שגברה על מיכל קרן 5:8.

במקום החמישי דורגה פורטילו (אל־סלוודור), 6. גלית רם (ישראל), 7. שירלי לסס (ישראל), 8. שרונה קורקוס (ישראל).

שפטו: הצרפתי דלמדה והישראלים בן־עזרא, בר־יוסף, דביר ואפלגר.

זהב לגומז בחרב

גומז מצ'ילה זכה ביום חמישי במדלית הזהב בתחרויות החרב כשניצח בגמר את הישראלי גל גיא 4:5. במדלית הארד זכה הישראלי רביד.

הרגר ממערב־גרמניה זכה במדלית הזהב בתחרויות הדקר כשגבר בגמר על פראלס מצרפת 7:10. בארד זכה הישראלי בר־איזק שגבר על הישראלי להב 7:10.

הנבחרת האנגלית זכתה במדלית הזהב הקבוצתית ברומח בנצחה את מערב־גרמניה 4:9 וסיימה בתיקו 8:8 עם ישראל. במאבק על המקום השני גברה גרמניה על ישראל 2:9.

התחרויות נערכו בעכו לעיני 100 צופים.

הפועל ניצח את מכבי בכדורסל נשים

● נבחרת הנשים של הפועל בכדורסל גברה ביום ה' על מכבי על חודו של סל 60:62 (23:27) להפועל הרבתה לקלוע אלומה גורן 25 נקודות. למכבי רונית שרף 21 (7 סלי 3 נקודות) - 68:90 (36:48).

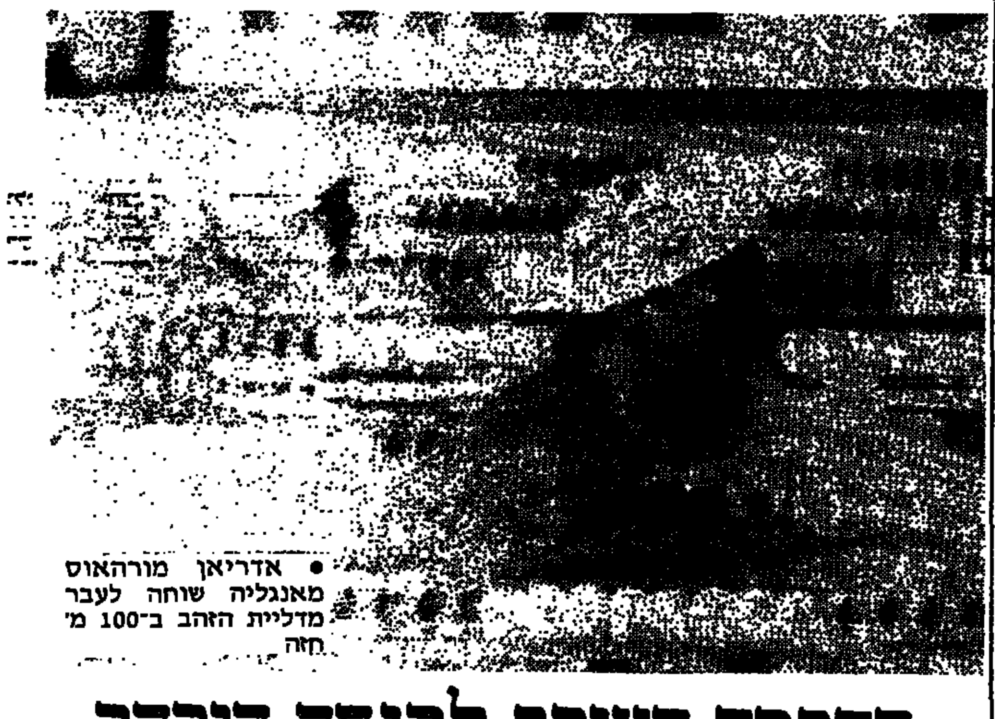

● אדריאן מורהאוס מאנגליה שוחה לעבר מדליית הזהב ב־100 מ' חזה

ההפסד הצורב לקנדה דירדר ישראל למשחק על המקום ה־3

גם 39 הנקודות של ג'מצ'י לא הועילו לישראל שנכנעה לנבחרת בינונית ונוקשה בתוצאה 119:108 ● הערב הגמר בין גרמניה וקנדה

נבחרת ישראל בכדורסל ממשיכה לאכזב. אמש נוצחו חניכיו של צבי שרף פעם נוספת ע"י נבחרתה הבינונית של קנדה – 119:108 (54:60).

גם חסרונו של לאבאן מרסר אינו יכול להצדיק את משחק ההגנה הגרוע של שחקני הכחול־לבן. הקנדים עשו מתחת לסלים ככל העולה על רוחם וחדרו ללא קושי מבעד הגנתה הדהירה של ישראל.

החשקן הבולט במגרש היה ללא ספק דורון ג'מצ'י, שקלע מכל מרחק ועשה במגרש ככל העולה על רוחו. אולם ג'מצ'י לבדו לא יכול היה להושיע את חבריו הנרפים. גם לדורון שפע ומוטי דניאל היו דקות טובות.

אין ספק, כי עד לפתיחת אליפות אירופה חייב לחול שיפור ניכר בנבחרת הישראלית שכן היכולת הנוכחית לא תספיק לה להתברג בצמרת.

הקנדים ביססו את משחקם על הגנה חסונה ונוקשה, שהצליחה לבלום את שחקני הציר של הנבחרת הישראלית. הצופים נהנו ממשחק מהיר ומהנה, שבו זכתה בנצחון הנבחרת עם ההגנה הטובה יותר.

שפטו מוריסון מצרפת וגרגורי מאוסטריה לעיני 500 צופים באולם "בגול" בצמח.

נקודות לקנדה: טריאנו (29), מנגר (24), טולמן (23), פסקואלה (17), סוקראסטו (15), קלארק (4), מוריס (3), קרטיס (2), כריסטיאן (2).

נקודות לישראל: ג'מצ'י (39), שפע (25), דניאל (20), רייכלים ולאסוף (6 כ"א), כהן ואלימלך (5 כ"א), ליפין (2).

חניכיו של רלף קליין הפגינו אמש יכולת חלשה. הם לא ניצלו את יתרון הגובה המוחלט שלהם ונאלצו להשקיע מאמץ רב כדי לזכות בנצחון.

הפולנים הפתיעו את 500 הצופים במשחק שאפתני ומבוקר. בראשותו של כוכבם, דאריוש זליג, הם הצליחו להוות יריב שקול לגרמנים ברוב שלבי המשחק.

שפטו וורניק ווליגנר באולם צמח.

● נקודות לגרמניה: וולב (29), בנקה (16), ספאורד וקוך (12 כ"א), גנאד (6), קויאבה (5), הרניש (3), הנדריאס, ריסה וריישקוף (2 כ"א).

● נקודות לפולין: זליג (27), שצ'ביאל (15), פיקל (18), בונקובסקי (14), הודיקה (11), קופורשנסקי (8), יאכודק (4).

גרמניה מועמדת לזכיה

נבחרות מערב־גרמניה וקנדה יפגשו הערב (שעה 8.30) בהיכל הספורט ביד־אליהו בגמר הטורניר. שתי הנבחרות הוכיחו כי הן ראויות להופיע במשחק הגמר. חניכיו של רלף קליין היוו עד כה ליגה בפני עצמה. הגרמנים הגבוהים גברו ללא קושי על ישראל וקנדה ורק במשחקם האחרון מול פולין הם גילו ריפיון, שנבע משאננות.

הקנדים מבססים את משחקם על הגנה נוקשה וחסונה. נראה, כי הערב הם יתקשו לבלום את שחקניה הגבוהים של גרמניה. הגרמנים מועמדים לזכות בנצחון ותוצאת המשחק תלויה בעיקר ביכולתם.

במשחק המוקדם (שעה 6.30) תנסה ישראל להתנחם בזכיה במקום השלישי. חניכיו של צבי שרף יפגשו עם נבחרת פולין שעדיין לא זכתה בנצחון. הישראלים טובים יותר והם מועמדים לזכות בנצחון קל על זליג וחבריו.

גרמניה 101
פולין 97

נבחרת הכדורסל של מערב־גרמניה גברה אמש בקושי רב על נבחרת פולין – 97:101 (51:51).

מנסדורף נגד מצ'יר בגמר הטורניר בטוקיו

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף זכה להצלחה רבה בטורניר היוקרתי בטוקיו, כשהעפיל למשחק הגמר נגד יריבו בגביע דייוויס, הצ'כי מילוסלאב מצ'יר.

מנסדורף ניצח כזכור את מצ'יר בסוף חודש מארס במסגרת המשחק הבין־ארצי בין ישראל וצ'כיה.

בגמר הנשים ייפגשו הצ'כית מנדליקובה והאמריקאית גריסון.

נברטילובה נוצחה

הפתעה גדולה נרשמה בטורניר הטניס ברומא באליפות הפתוחה של איטליה, כאשר הארגנטינית גבריאלה סאבטיני בת ה־16, ניצחה את מרטינה נאברטילובה 7:6, 1:6 ותיפגש בגמר עם הגרמניה שטפי גרף בת ה־17, שהכניעה את הצ'כית הלנה סוקובה 6:3, 6:3.

בטורניר האלופים בפורסט־הילס בניו־יורק ניצח בוריס בקר את הארגנטיני גיירמו וילאס 6:7, 6:4 וישחק בחצי הגמר מול האקוודורי אנדרס גומז, שניצח את הארגנטיני מרטין חייטה 6:4, 6:3, 6:4. יאניק נואה, שהכניע את אהרון קריקשטיין 6:2, 6:2, ישחק בחצי הגמר השני מול היוגוסלבי זיבוגוביץ' שגבר בשלוש מערכות על האמריקני פול אנאקון.

هكذا من الاجيال

תשעה שיאי משחקי הפועל בתחרויות הרמת המשקולות

ארבעה שיאי משחקי הפועל בהנפה, 2 שיאים בדחיקה ו־3 שיאי ק"ב 2, היוו את השלל # בשלושת ימי התחרויות בהרמת משקולות שהיו בתל־אביב. פטר נאג׳ מהונגריה, במשקל עד 52 ק"ג, שיפר 2 שיאים. הוא קבע בהנפה 95 ק"ג (השיא הקודם היה שייך ליעקב גורביץ מישראל 90 ק"ג) בקרב 2 קבע נאג׳ 205 ק"ג (השיא הקודם היה שייך לגורביץ 200 ק"ג).

פטרוביץ מהונגריה, במשקל עד 56 ק"ג, שיפר 3 שיאים. הוא הניף 110 ק"ג (השיא הקודם היה שייך למאיר דלויה מישראל 95 ק"ג) השיא השני הושג בדחיקה 135 ק"ג (השיא הקודם היה שייך לדלויה 125 ק"ג). את השיא השלישי השיג פטרוביץ בקרב שניים 245 ק"ג (השיא הקודם של דלויה 220 ק"ג) #מרקוס ראושר ממערב־גרמניה, במשקל עד 67.5 ק"ג, שיפר את השיא בהנפה כשקבע 112.5 ק"ג (השיא הקודם היה שייך לכריסטופר הלסט מבריטניה 210 ק"ג).

זולטן קרסט מהונגריה, במשקל עד 110 ק"ג, שיפר 3 שיאים. הוא הניף 152.5 ק"ג (השיא הקודם היה שייך לשמה סינג מבריטניה 135 ק"ג). כן שיפר קרסט את השיא בדחיקה 200 ק"ג (השיא הקודם של סינג 175 ק"ג). בקרב שניים צבר קרסט 357.5 ק"ג (השיא הקודם של סינג 310 ק"ג).

כל המנצחים בהרמת משקולות:

משקל עד 52 ק"ג: 1. פטר נאג׳ (הונגריה) הנפה ־ 95 ק"ג, דחיקה ־ 110, קרב 2 ־ 205 ק"ג: 2. יעקב גורביץ (ישראל) 92.5, 107.5 ־ 200 ק"ג:

משקל עד 56 ק"ג : #1. דנ׳ פטרוביץ (הונגריה) 110, 135 ־ 245 ק"ג: 2. מאיר דלויה (ישראל) 95, 120 ־ 215 ק"ג.

משקל עד 60 ק"ג:1. בלה הולה (הונגריה) 105, 135 ־ 240 ק"ג: 2. דיטר מאייר (גרמניה) 92.5 125 ־ 217.5 ק"ג: 3. צבי קודשביץ (ישראל) 87.5, 110 ־ 197.5 ק"ג.

משקל עד 67.5 ק"ג : 1. בוריס פודל (ישראל) 107.5 ק"ג, 142.5 ־ 250 ק"ג: 2. מרקוס ראושר (גרמניה) 112.5, 135 ־ 247.5: 3. סימון ספרטרים (שוויץ) 100, 125 ־ 225 ק"ג:

משקל עד 75 ק"ג : 1. לוק קספל (בלגיה) 105, 135 ־ 240 ק"ג: 2. דיסט דבאוה (בלגיה) 100, 130 ־ 230 ק"ג: 3. יוסי אמבר (ישראל) 95, 120 ־ 215 ק"ג.

משקל עד 82.5 ק"ג : 1. רודי ריסלר (בלגיה) 120, 150 ־ 270 ק"ג: 2. רוברט זבלונוב (ישראל) 107.5, 147.5 ־ 255 ק"ג.

משקל עד 90 ק"ג : 1. דיסט זוסרמן (בלגיה) 125, 152.5 ־ 277.5 ק"ג: 2. דני וולסינסקי (ישראל) 102.5, 135 ־ 237.5 ק"ג.

משקל עד 100 ק"ג: 1. באיים (קמרון) 132.5, 155 ־ 287.5 ק"ג:

משקל עד 110 ק"ג: 1. זולטן קרסט (הונגריה) 137.5, 200 ־ 357.5: 2. אלי סודס (ישראל) 140, 180 ־ 320 ק"ג: יומבי (קמרון) 115, 150 ־ 265 ק"ג.

משקל מעל 110 ק"ג : 1. סקאו (קמרון) 125, 175 ־ 300 ק"ג: 2. מחמוד אבו־זראת (ישראל) 116, 130 ־ 240 ק"ג. #דירוג קבוצתי : 1#. ישראל 82 נקודות. #2. הונגריה 48 נקודות. #3. קמרון 47 נקודות. #את התחרויות ניהל השופט הבין־לאומי אברהם ברזנר, בעל דרגת השיפוט הגבוהה ביותר ־ 1. האירגון היה למופת.

שפירירי ניצח בקאייקים האולימפי אבירם מזרחי

בגמר שיוט הקייאקים למרחק 500 מ׳ יחידים ניצח דני שפירירי (עמק הירדן) ב־1:53 ד׳ את אבירם מזרחי (עמק הירדן) 1:56 ד׳. שלישי היה יגאל פיקובסקי (חיפה) 1:58 ד׳.

גמר 1000 מ׳ יחידים : 1. דני שפירירי (עמק הירדן) 4:10 ד׳; אבירם מזרחי (עמק הירדן) 4:13 ד׳; 3. יגאל פיקובסקי (חיפה) 4:21 ד׳. גמר זוגיות 500 מ׳ : 1. דני שפירירי ואבירם מזרחי 1:43 ד׳; 2. יגאל פיקובסקי וזוהר שרבשב 1:48 ד׳; 3. ידיב טל ויובל דגן 1:52 ד׳. גמר רביעיות 1000 מ׳: 1. הפועל עמק הירדן 3:36; 2. הפועל חיפה 3:40 ד׳; 3. זבולון ת"א 3:55 ד׳. במקביל לתחרויות הבוגרים נערכו מקצים שנים מצוין לתחרות לילדים ונוער, בהם הצטיינו ידיב רוזמני (גיל 16) מזבולון ת"א ואיתן נבו (גיל 14) מעמק הירדן. שפירירי בן 18.5 מקיבוץ כנרת מתאמן בהדרכת החותר האולימפי, אבירם מזרחי, ששב לפעילות לאחר שתי שנות פגרה מאז אולימפיאדת לוס אנג׳לס.

נשברו חמישה שיאי משחקים בקליעה

חמישה שיאי משחקים נשברו אתמול בתחרויות הקליעה בהרצליה.

אקדח אויר בודדים: 1. סורין בביל (רומניה) 576 (שיא כינוס); 2. סטן ליבין (רומניה) 575; 3. ג׳ף רובנסון (אנגליה) 570; 6. גרי ארמיסט (ישראל) 555; רובה אויר גברים: 1. תומאס האוברג (גרמניה) 581 (שיא כינוס); 2. יצחק יונאסי (ישראל) 580; 3. ארי פפירוב (ישראל) 576.

רובה אויר נשים: 1. גילה זהה (ישראל) 375 (שיא כינוס); 2. אידיס פישלר (ישראל) 375; 3. חני קשנסקי (ישראל) 365.

אקדח אויר קבוצתי: 1. רומניה 1713 (שיא כינוס); 2. בריטניה 1684; 3. ישראל 1662. #אקדח אויר נשים: 1. פמלה טומפסון (אנגליה) 374 (שיא כינוס); 2. חיה קירשנר (ישראל) 372; 3. ענת אוסטר (ישראל) 368.

זהב לרומניה באקדח

● נבחרת האקדח של רומניה, המחזיקה בשיא העולמי בקליעה באקדח חפשי, זכתה ביום ששי במדלית זהב במקצוע זה, בתחרות שהיתה ברעננה. התוצאה שהשיגו הרומנים 1663 נקודות, מהווה שיא משחקים חדש.

במקום השני בריטניה, 1631 נקודות ושלישית דורגה ישראל, 1587 נקודות.

בתחרות לבודדים שבר הרומני קונסטנטין טירוליין את שיא המשחקים העמידו על 567 נקודות. שני היה הבריטי ג׳ף רובינסון, 562 נקודות, שלישי הרומני בבי סורין 555 נקודות והרביעי הישראלי גרי

בדמינגטון: הפתעות בתחרויות הגמר

בשדות־ים הסתיימו כל תחרויות [illegible]

שתי [illegible] 11:6, 7:11.

במדליית הארד זכתה שירלי דניאל שגברה על אירית בן־ששון 10:12, 10:9, 7:11.

בגמר הגברים גבר סמיון רוזין (ארה"ב) על ראובן מחס 16:17, 5:15.

במדליית הארד זכה אמיר מוזס שגבר על רמי שניידמן 15:17, 15:9, 11:15.

בגמר זוגות הגברים זכו במדליית הזהב האחים אמיר וראובן מוזס שגברו במפתיע על סמיון רוזין (ארה"ב) ורמי שניידמן 11:15, 17:16, 8:15.

במדליית הארד זכו האחים ייגר שנוצחו על ידי רוזין ושניידמן 15:9 ו־17:14.

בגמר לזוגות מעורבים ניצחו אמיר וסיגלית מוזס את שירלי דניאל וסמיון רוזין (ארה"ב) 13:15, 10:15.

במדליית הארד זכו אירית בן־ששון וראובן מוזס שגברו על רמי שניידמן וברוריה סרויה 12:15, 10:15.

● יו"ר אגודת בית"ר ירושלים, רוני בראון, התפטר אמש מתפקידו בעקבות חילוקי דעות חריפים עם יו"ר תנועת החרות בבירה, עו"ד ראובן ריבלין. את בראון יחליף בני נחמיה.

מעופפי דנמרק זכו בבכורה בטלג׳ים

14 להקות אקרובטיקה והתעמלות אמנותית השתתפו במופע הטלג׳ים שנערך בהיכל הספורט יד־אליהו. במקום הראשון במסגרת התחרותית זכתה להקת מעופפי דנמרק. במקום השני מתעמלות מועדון מלמה משוודיה ובמקום השלישי מתעמלות הפועל תל־אביב.

הכדורסלנים הגבוהים מקבלים מנות כפולות

כמויות אדירות של מזון מוגש מדי יום למאות הספורטאים המתגוררים בכפר־המכביה. "הצוות שלנו עובד 24 שעות ביממה, כדי לעמוד בדרישות תיאבונם הבריא של ספורטאי הפועל", אומרים אנשי מלון כפר־המכביה.

מנכ"ל כפר המכביה, יורם אייל מסר, כי בכל אחד מימי המשחקים מוגשים לאורחים־ספורטאים: 400 ק"ג תפוחי־אדמה, 800 ביצים, 300 ליטר חלב, 500 קופסאות דבש, 2000 לחמניות וכ־200 ק"ג של פירות. "זוהי כמות שיא של מזון המוגשת ביום אחד במלון שלנו", אמר אייל.

אייל גילה,כי בהתייעצויות מוקדמות עם נציגי אגודת הספורט בארץ ובעולם, נבנה תפריט מיוחד לספורטאי הפועל המכיל פחמימות ועמילנים ללא הגבלה, הדרושים לספורטאים בעת התחרויות. הוכנו מתכוני פסטה רבים, תוספות מגוונות של תפו"א, אורז ופירות טריים המכילים ויטמינים.

הספורטאים המבלים את זמנם באימונים, במתקני הכפר המשוכללים ובשינה, מעדיפים לקצר את זמן הארוחה ולאכול בשיטת המזנון הפתוח, כשהכדורסלנים הגבוהים שבחבורה, זוכים לשתי מנות.

זהב לשטיין בטניס־שולחן

מנחם שטיין זכה ביום ששי במקום הראשון באליפות הגברים בטניס־שולחן, כשגבר במשחק גמר מרתק על הגרמני מיקי טובה 0:2 (19:21, 19:21).

הגרמניה, גיזל ראוק, זכתה בזהב באליפות הנשים, לאחר נצחון על וילם מצרפת 1:2 (21:23, 21:11, 17:21).

בגמר זוגות גברים היה מאבק כל צרפתי. האחים סרג׳ וז׳ק מומסין גברו על בוסה ונורדין 0:2 (16:21, 15:21).

בגמר זוגות הנשים גברו וילם וסאינו מצרפת על הישראליות אידיס כרמי ושרית חוזה 1:2 (21:17, 19:21, 18:21).

בגמר זוגות מעורבים ניצח הצמד הצרפתי סרג׳ מומיסן רוילם את הישראלים מנחם שטיין ואידיס כרמי 1:2 (19:21, 21:15, 17:21).

• למשחק הגמר בגברים בטניס שולחן העפילו ביום חמישי מנחם שטיין שגבר על הצרפתי נורדין 1:2 והמערב־גרמני טובה שגבר על אלוף ישראל יוסי בונן 0:2.

למשחק הגמר לנשים עלו המערב־גרמניה רקויגל שגברה על הצרפתיה סאנו 0:2 וכן הצרפתיה וילם שניצחה את הישראלית כרמי 0:2.

בחצי הגמר לזוגות גברים ניצחו גורדין/ביסה מצרפת את לנג/בוימאייר מגרמניה 0:2. האחים סרז׳ וז׳אק מומסין גברו על שטיין/קידר 0:2.

בחצי הגמר לזוגות מעורבים גברו ס. מומסין/וילם מצרפת על פולק/קרנינסקי 0:2. שטיין/כרמי גברו על ז. מומסין/סאונו מצרפת 0:2.

בחצי הגמר לזוגות נשים ניצחו כרמי/חוזה את וידיך מצרפת/רקויגל מגרמניה 1:2. סאונו/וילם מצרפת ניצחו את לב/קרסיה 0:2.

כדורעף
ארסנל מוליכה בטורניר לנשים

● קבוצת ארסנל מאנגליה רשמה ביום חמישי נצחון שני בטורניר הכדורעף לנשים לאחר שגברה בקרית מוצקין על קבוצת ס.ק. ניס מצרפת 0:3 (13:15, 7:15, 17:19). 300 צופים חזו במשחק.

במשחק אחר שהיה בכתיים ניצחה נבחרת אליצור את נבחרת הנערות של ישראל 2:3 (11:15, 12:4, 12:4, 15:9, 12:15).

חגית אוחיון זכתה בטורניר הטניס לנשים

הטניסאית הישראלית חגית אוחיון ניצחה בגמר טורניר הטניס לנשים את בת ארצה ענת וארון 6:1, 6:1.

בגמר לזוגות נשים כל ישראלי ניצחו ענת וארון ודנה כרמי את מדי דרוש וחגית אוחיון 6:1, 6:4.

3 ישראלים עלו לחצי הגמר בטניס

● שלושה טניסאים ישראלים העפילו ביום חמישי לשלב חצי הגמר בתחרויות הנערכות במגרשי הפועל תל־אביב.

עוז יעקבי גבר על אלסיו פלדינו מאיטליה 7:6, 6:3. שי פוני ניצח את גיל קובלסקי 4:6, 7:5, 6:2. אמיר ברמורדכי ניצח את פרידין מאיטליה 3:6, 6:4, 6:3. במשחק הרביעי ברבע הגמר ניצח אנדריי קמילי מאיטליה את יספר אולסן מדנמרק 6:3, 6:4.

גם בתחרויות הנשים העפילו שלוש ישראליות לחצי הגמר. ענת וארון גברה על אנה קפוני מאיטליה 6:1, 6:0. קרן שביט ניצחה את פלורנס מייסרה (צרפת) 6:0. חגית אוחיון גברה על מדי דרוש 6:0, 6:1. במשחק הרביעי ברבע הגמר גברה האיטלקיה קלאודיה גרנודי על הצרפתיה מארי פולייה 6:0, 6:1.

חגית אוחיון ניצחה ביום ששי בחצי הגמר את האיטלקיה קלאודיה גרנודי 6:2, 6:1. הארון מחצה את קרן שביט 6:0, 6:0.

במשחקי שמינית הגמר לזוגות גברים הושגו התוצאות הבאות: נילסן ואולסן (דנמרק) זכו בנצחון טכני על קובלסקי והירש, שלא הופיעה. פוסייר וארמנר (צרפת) – ואן־דה־מאלה ופלנטיקס (בלגיה) 6:3, 6:4, 4:6; יוהנסון וסאנדוויג (דנמרק) – פרוייסי וסאבי (איטליה) 4:6, 6:2; ברודדסן וקריסטיאנסן (דנמרק) – מסינה ולמברטו (איטליה) 6:1, 6:4. מאבואיאס ופאולה (צרפת) – סלינקס ואן־דה־בוסה (בלגיה) 6:0, 7:5; קרנצ׳י וברמרדכי – האחים לאקוני (איטליה) 6:1, 6:1.

חצי גמר זוגות נשים: ענת וארון ודנה כרמי – מארי פולייה ופלורנס מייסרה (צרפת) 6:1, 6:2, מדי דרדוש וחגית אוחיון – הנריקסן ויאנסן (דנמרק) 6:0, 6:1.

רבע הגמר לזוגות מעורבים: הנריקסן ונילסן (דנמרק) – ואן לייקה ודה ברוכר (בלגיה) 6:1, 6:0, מאבואיאס ומייסרה (צרפת) – ואן־דה־מאלה ואן לינדה (בלגיה) 6:4, 6:3, 6:2.

הפטיש שהסתבך

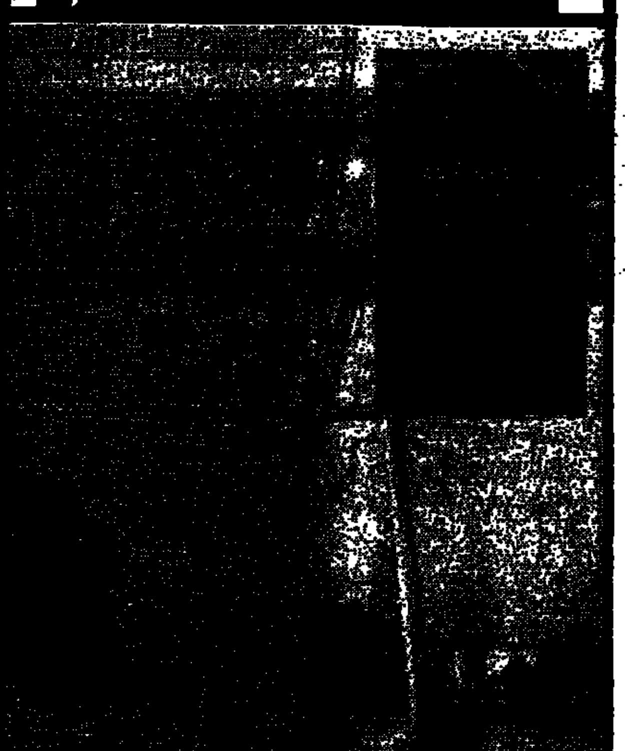

● דבר מוזר קרה ליודה הפטיש הישראלי דן נמט (במסגרת, בחלק העליון של הצילום). במקום ליידות את המכשיר מתוך למעגל הזריקה, החדיר נמט את הפטיש לתוך הרשת הסוככת על הספורטאי. נמט זכה במדליית הכסף, זאת משום שרק שניים השתתפו במקצוע זה... בצילום: שופט התחרות מטפס על סולם כדי להגיע לפטיש שנתקע בסבכי הרשת (צילם: א. קנפר)

ראש נפרד מליברפול בשער

התלוץ הוולשי הבין־לאומי איאן ראש נפרד מקבוצתו ליברפול בשער שהבקיע במשחק התיקו 3:3 מול צ׳לסי בלונדון. זה היה שערו ה־39 של ראש בשבע שנות פעולתו בליברפול אשר תגייס לארץ להתמודד עם נבחרת ישראל ביום שני.

את שני השערים הנוספים לליברפול הבקיעו סטיב מרון וג׳ון אולדריג׳ שהחליף את ראש במהלך המשחק.

אברטון סיימה את במשחקיה כאלופה בנצחון בית על לוטון 1:3. באותה תוצאה ניצחה מנצ׳סטר יונייטד את היורדת אסטון וילה.

אסטון וילה שנשרה לליגה השניה הדיחה את מנהלה ביל מקניל שקיבל את התפקיד לפני כשמונה חודשים כשבא ממנצ׳סטר סיטי שאף היא נשרה לליגה השניה בעקבות הספרה בלונדון לקבוצת ווסטהאם.

[illegible]

שתי הנשרות הנוספות גם לסטר שסיימה בתיקו אפס עם אוקספורד. בינתיים הבטיחו את עלייתם מן הליגה השניה דארבי האלופה ופורטסמות. דרבי השיגה נצחון גבה על פלימות 2:4 ואילו פורטסמות נוצחה בביתה ע"י שפילד יונייטד 2:1.

גם ארסנל הפסידה בבית לנוריץ׳ 2:1 וקבוצה לונדונית אחרת שהפסידה היתה טוטנהאם ע"י ווסטהאם משער שכבש קני ג׳אקס מן הנקודה הלבנה.

נצחון חוץ השיגה ווימבלדון על שפילד ונסדי. צ׳רלסון שגברה בדרבי הלונדוני על קפר 1:2 תצטרך להתמודד בפלייאוף עם אולדהאם איפסוויץ׳ ולידס. המנצחת בין הארבעה תעלה לליגה הראשונה ואילו השלוש האחרות ישארו בליגה השניה. קונטרי שתשחק בשבת הקרובה בגמר הגביע האנגלי תסיימה בתיקו 1:1 עם סאותהמפטון ונוטינגהם גברה על ניוקאסל 1:2.

אברטון סיימה עם 83 נקודות והקדימה ב־6 נקודות את ליברפול. בין התוצאות הבולטות האחרות בליגה השניה: סטוק – גרימסבי 1:5, סטוק באומסלי – סנדרלנד 2:3 ברמינג׳ – ברדפורד 2:2 איפסוויץ׳ – רדינג 1:1, לידס – בריסטון 0:1, ...–בירמינגהם 0:2.

[illegible] של ישראל ניצחו 0:1 את סגנ מידה. משערו של רוברט פליק וסיימה את משחקי העונה בהפרש של 6 נקודות כלפי ידיבתה המושבעת סלפיק כשצברה 69 נקודות מ־44 משחקים. סלטיק הפסידה להארטס 1:0. אברדין – פלקירק 1:3 איברניאן – קלייק בנק 1:2, דנדי – המילטון 3:7 מדרזול – רנדי־יונייטד 0:1. בליגה השניה ירדו קלנבנק והמילטון.

ברזיל – ישראל באחד ביוני

נבחרת הכדורגל של ברזיל שתיפתח את סיורה בלונדון ב־19 בחודש מול אנגליה תסיים את סיורה ב־1 ביוני נגד נבחרת ישראל באיצטדיון רמת־גן. על כך נמסר בבי.בי.סי.

כן מסר הרדיו הבריטי, כי 5 משחקני ברזיל שהופיעו בסגל במונדיאל במקסיקו יטלו חלק בסוסע וביניהם השוער קרלוס, הקבנ ג׳וסימאר וקרקה שנמכר לנאפולי באמצע השבוע אבל יצא לאיטליה לאחר מסע זה.

נצחונות לגדולות בגרמניה

שתי הראשונות בליגה המערב גרמנית השיגו בשבת נצחונות גדולים על יריבותיהם. באיירן הביסה את האחרונה בטבלה בלאו וייס ברלין 0:6. המבורג גברה על שאלקה 0:4. בנצחון גבה נוסף השיגה ורדר ברמן על המבורג 0:6 כשאודי בראנס [illegible] מאותו לי־19 כשהוא מדורג שני בטבלת המבקיעים אחרי ולטר עם 20 שערים.

יתר התוצאות: קלן – דיסלדורף 0:1, לברקוזן – פרנקפורט 1:2, נירנברג דורטמונד 2:3, מנשנגלדבאך הורדינגן 0:2 וקייזרסלאוטרן שטוטגארט 0:3.

לבאיירן 42 נקודות ומשחק חסר. להמבורג 39, ולברקוזן 34.

● לורטה דורל מאנגליה (משמאל), אלופת העולם לשעבר, מנצחת את בריגיטה באהר מגרמניה, בגמר התחרות בג׳ודו

ישראל הביסה את שווייץ

נבחרת הכדוריד של ישראל הביסה ביום חמישי את שווייץ 16:31 (5:15).

לישראל הבקיעו: ורד 7, זלינגר 4, רון, רפאלי ודיין 3 כ"א, שלום כהן, אקרמן, ודמנסקי ושיבר 2 כ"א. בין השוערים בלטו גרבר (6) וקוגוי (3).

נבחרת צרפת גברה על פורטוגל 15:24 (9:7). בצרפת הצטיינו ובריקרה (5). בפורטוגל בלט גוריבו (4).

נבחרת הנשים של שווייץ גברה על ישראל 12:23 (5:11).

לשווייץ הירבו להבקיע: ברסהוד והולנשטיין 4 כ"א. לישראל הבקיעו: אתי כץ ומיכל כהן 4 כ"א, אמוראי 3 ווירה 1.

● נבחרת הכדוריד של הולנד גברה על איטליה 16:18 (10:8).

להולנד הירבו להבקיע: יונגרוס 5, ברדאר 4, סקורמן וגמר 2 כ"א. באיטליה הצטיין ג׳ורדאני עם 12 שערים.

שפטו הלל והילברגוויג לעיני 50 צופים ברמת הכובש.

נבחרת אוסטריה ניצחה את דנמרק 18:32 (8:10).

לאוסטרים הירבו להבקיע: הדל 11, רייכן 7, רייבנביפרט ופומפה 4. בין הדנים בלטו מיצ׳ול 6 ויוהן 5.

במשחקי הנשים גברה דנמרק על הולנד 10:28 (3:10). בין המנצחות בלטו מורדנסן 9 ובאף 5. בין ההולנדיות הרדן 4.

אוסטריה עלתה לגמר

● אוסטריה עלתה לגמר אליפות הפועלים בכדוריד, לאחר שגברה על שוויץ 15:27 (7:14).

לאוסטרים הירבו להבקיע: היינץ 8, פיסל 5. לשווייץ: גרבר 5. #שפטו: רפי לוי ויוסף גרוסמן לעיני 200 צופים בראשון־לציון.

רגעי שיא רבים בפתיחה

כמעט שבוע עבר ממופע הפתיחה של משחקי הפועל ה־13 ובשביל כלי התקשורת זאת כבר הסטוריה. אבל פסור בלא כלום אי אפשר נוכח הרצון של עמית למקצוע לגמד את האירוע הזה שהיו בו הרבה מאד רגעי שיא קטנים ואישיים גם למי שמורגל כבר בטקסי פתיחה של אולימפיאדות, מכביות וכינוסי הפועל.

היו במופע הפתיחה מומנטים שישארו חרותים בזכרוני למכבת איזו כותרת שאמרה "מה שהיה חסר: קצת גשמיה". ישבתי לא רחוק מאותו עמית בעל הכותרת אשר משום מה כל מה ש"הפועל" עושה או יזם או מארגן נראה לו תמיד קרתני ולא מרגש וחסר דמיון ועוד כהנה וכהנה ציונים, שלא להזכיר את סלידתו מן הצבע האדום.

בשיטתי, למשל, כך יצאה כאשר באחד מרגעי השיא נראה לפתע האתלט המופלא דוד מבק בשער הכניסה לאיצטדיון כשהוא מביא את הלפיד ומצפה לאתלטית אחרת, הרבה צעירה ממנו, אסתר רום־שחמורוב, שתבוא ותיקח אותו מידיו כדי לעשות את ההקפה המסורתית ולהדליק את אבוקת המשחקים.

נשימתי נעצרה כאשר הבנתי הוכיח בזה אחר זה את הונגריה ואת פולין בין המשלחות הצועדות והדגלנים של משלחות אלו הרכינו הדגלים בחולפם על פני הנשא המדינה, כשלידו ישבה האתלטית היהודיה האגדית אירנה שיבינסקה.

כמה אנו מייחלים לחידוש הקשרים עם ספורטאי מזרח־אירופה והנה מתחיל החלום לקרום עור וגידים דווקא במשחקי הפועל. אולי לא מתאים להשקפתו של "בעל הגשמה", אבל בכל זאת הגע שאתה יכלו ספורטאי ישראל לחדש קשרים עם מדינות ספורט מובהקות.

יומן תגובות משחק "הפועל"

אהרן להב

נשימתי נעצרה, כאשר שוב חזרו והופיעו משלחות מיבשת אפריקה, אותו עולם שלישי שניתק עמנו מגע מאז 1967. ואין חשיבות לעובדה שמדובר באתלט אחד או שניים. נכון, באולימפיאדות צועדות יותר מ־100 משלחות אבל זה מבן מאליו ואצלנו כל רגל המחדש הופעתו אצלנו מרגש מדוע.

הנשמה התרוננה והתרוממה לשעה קלה נוכח רצף האירועים שעברו לפנינו בדייקנות של שעון שווייצרי. בלי חורים, בלי עיכובים, בצליל ובצבע כשבכל אחד מהם היו רגעים יפים. אמנם לא כל מופע שבה את העין אבל הסך הכל היה יפה. עובדה, הרוב הדומם – יותר מ־40000 צופים, שאינו מחויב בעט סופרים ויוצר דעת קהל מפוברקת – יצא בהרגשה טובה. לא "הצביעו ברגליים", אלא ישבו מרותקים עד לסיום. זה מה שבלט בטקס הפתיחה ולנו גם צבט בלב לא פחות מאשר בטקסי פתיחה אחרים. כי כאשר צועדים ספורטאים ומצדיעים לנשיא המדינה ומנפנפים ידיים לשלום – אין כל נפקא מינה אם יהודים הם או נוכרים.

מבחינה זאת המכביה במקומה מונח ומשחקי הפועל באים לשרת מטרה אחרת וכבאלה מילא טקס הפתיחה אחרי מיטב הציפיות. הוא היה חביב, בחולפם לא מעייף ועם הרבה נשמה.

הספורט השקט והמדליק

אלפיים ואחולים של הספורט השקט, לא יזה התשוק בקתרות ורעש סביבו ובכך הפך מומן מספורט לשמו לספורט מתועש, קיבלו תמורה מלאה עבור שלוש השעות שהשקיעו ביום חמישי בערב בבואם להיכל הספורט ביד־אליהו לחזות במופע הטלג׳ים 87. ראשית, ההיכל עצמו שינה את פניו. לא תאמינו שבלונית של שני סלים וריצפת פרקט, מראה משעמם של מגרש כדורסל עטור סביבו שלטי פירסומת ויציעים גועשים ומתלהמים, אלא אולם דמוי חצי פרסה וריצפת פי.בי.סי. מיוחדת למופעי התעמלות וקהל שאוהב את הספורט היפה, את התנועה הגמישה והמעודנת של כל חלקי הגוף, של השלישיה העצבית האצורה פנימה.

ערב הטלג׳ים של תנועה מחול והתעמלות אמנותית תפס את הקהל שישב מרותק והודה בתשואות לכל 14 הלהקות שהתחרו על דעת השופטים למי לתת את המקום הראשון על ההופעה המסוגננת. חבל שמופעים כאלה אינם מתקיימים אצלנו לעיתים תכופות יותר וצריך להמתין ארבע שנים בין משחקים למשחקים של הפועל כדי שלהקת התעמלות של מלמה "פליקרנה" משוודיה תפגין את יכולתה המדליקה עם הכדורים הארומים והרסרים הכחולים־לבנים־אדומים. או שהאקרובטים הדנמים יעצרו את נשימתנו במבצעים המדהימים בדיוקם והמעופפים מדנמרק יראו לנו כיצד אפשר להפיק חוויות חיים יוצרת גם בתעתועי התעמלות שלכאורה נראים כמו באלאגן, אבל צריך הרבה כושר גופני וקואורדינציה כדי לבצע את התעלולים.

המפתיעים בערב המבנה הזה היו דווקא הלהקות הישראליות: אלה של הפועל ת"א ושל הפועל פ"ת ושל עמק־הירדן. ההתעמלות האמנותית עם האלמנטים האקרובטיים שנה לה גם אצלנו אחיזה חזקה ויש תוצאות. ואם נוסיף אליהם את להקת התעופסרון המקצועית ואת השלישיה היפה של להקת הפועל וכרון־יעקב / מעין־צבי בגלגלים הענקים – קיבלנו ערב סטגני עשיר בקצב וביכולת אישית. בקיצור – הספורט היפה שמשום מה כאן בארץ הוא נחבא אל הכלים.

טניס בדמה לאומית

במגרשי הטניס של הפועל בצפון תל־אביב מתקיימת אליפות ספורט הפועלים. כמעט בכל ארבע שנים, במסגרת משחקי הפועל, מקיים ה"קסיט" את אחת מהאליפויות שלו. הפעם זה בטניס. משתתפות ארבע מדינות: בלגיה, איטליה, צרפת וישראל.

הסדר האירגון כמו שהישראלים יודעים לעשות. הרמה המקצועית בינונית עם ניצנוצים של רגעים יפים. כוכבים כמעט שאין. הרמה הכללית המשפגנת גם אצל הגברים וגם אצל הנשים היא כמו בליגה הלאומית שלנו, כאשר הכוכבים הישראלים עושים בסבבים בחו"ל.

אבל גם כאן נופלות הפתעות כאשר פייבוריים כמו קורזצי מהפועל ירושלים נבגע בסיבוב הראשון לטניסאי איטלקי. חבל רק שלא כל כוחותינו נוטלים חלק במשחקים ובעיקר רביב וידנפלד הצעיר והמבטיח שיכול היה לזכות בכתר אילמלא נפל למשכב ברגע האחרון. מה שברור הוא, כי הטניס חדר לכל פינה בעולם והפך לענף ספורט יוקרתי לא רק בין המקצוענים אלא גם בין אירגוני ספורט הפועלים במערב אירופה שעד לפני שנים לא רבות ראו בו ספורט של בורגואזיה.

אוירה משפחתית בבריכה

נעים היה לשבת על היציעים החדשים בבריכה השחיה של אוניברסיטת ת"א. עשרים אלף דולר הושקעו בפרוייקט הזה על מנת לאפשר לקהל מיטב הנוחיות. את התנאים האלה לא ניצלו אוהדי השחיה ביום הראשון אולם בסוף השבוע התמלאו המושבים ותחרויות השחיה לבשו את הגוון הבין־לאומי המתאים.

רמה גבוהה לא הוצגה במיוחד. שחייני ארה"ב, שתמיד צבעו את המים ברגל הפסים הכוכבים נעדרו הפעם והכילות אמורת, כי הכל בגלל דרישה לבטח אותם בסכום גבוה של רבע מיליון דולר. וכלי אמריקאים לא חשוב מי הם יותר המשתתפים ,כי זה פשוט לא זה. פה ושם בלטו שחיין או שחיינית מרומניה או קובה או בריטניה אבל לא יותר מכך. לא מלהיב במיוחד, אבל האירגון המופתי והסדר בבריכה והמסביבה העניק לתחרויות השחייה אוירה משפחתית.

כל עוד יתקיימו משחקי הפועל גם בעתיד סמוך לחג האחד במאי ויום העצמאות הם בדרך הטבע יפסידו את האיכות כיוון שבאירופה טרם נכנסים השחיינים להילוך גבוה שכן התורף הוא קשה שם והשחיינים מתחילים רק החימום לקראת שיא העונה בחודשים החמים של יולי – ספטמבר.

קהל הצופים מבגין אדישות

מאמץ גדול השקיע מטה משחקי הפועל כדי לפזר במידת האפשר את האירועים במרחבים גיאוגרפיים כדי שתושבי המדינה כולה יוכלו לצפות באירועים השונים. מבצע לוגיסטי כזה מטבעו קשה לביצוע וגם עולה ממון רב.

יכול להיות שאגף השיווק של המשחקים לא העריך נכון אילו מאמצים יש להשקיע כדי להקהיל אנשים במתקנים השונים ויתכן כי האדישות היא שהכריעה את הכף. כפי שהקהל ממעט ללכת למגרשי הכדורגל בשבת, כך גם כאן לא הורדה ההכרה לליבות אוהדי הספורט שהפעם לפניהם משהו אחר, יותר רענן, יותר מגוון רב־ענפי וסמטני. היו תחרויות יפות ומבגנות בעיר השדה וחבל שהם לא משכו את הקהל.

וילי דאומה והי"א

את המשפחה האולימפית המערב־גרמנית שוילי דאומה עומד בראשה רודפת הטראומה של רצח הי"א באולימפיאדת מינכן. לדאומה יש כנראה ריגשות אשם על [illegible] לכמה מראשי הספורט הישראלי לא באו לטקס, הספורטאים הנרצחים וגם לא רבים ממשפחות הנרצחים. לנו לא ברור לשם מה נטלו על עצמם מארגני משחקי הפועל את מלאכת הפירסום של הטקס הזה, שהיה בין וילי דאומה, יו"ר הועדה המארגנת של אולימפיאדת מינכן לבין זכרם של י"א ספורטאים ישראלים, שבנסיבות אחרות של יום החמישה בספטמבר 1972 היו יכולים להיות היום איתנו שלמים ובריאים.

נוכחתי כשליח "דבר" בדראמה שהתחוללה בכפר האולימפי והייתי משוכנע כבר אז כי אילו קיבלו וילי דאומה וחבריו ביום הגזר ההוא החלטה להפסיק את המשחקים עד אשר הטרוריסטים ישחררו את בני הערובה – לא היה צורך להגיע כל שבה עדי פרחים על קברם של קרבנות שואה. אבל מי שבא לו להריץ את ההצגה בכל מחיר – סובלים היום מרגשי אשם. אנו מתייחדים עם זכר יקירינו הי"א אחת לשנה ביום הרצח. ביום הזה אנו ראויים, לכן אל יתפלאו הגרמנים מדוע היה טקס ההתייחדות שהם יזמו כל כך מיותר.

הם לא שכחו אותו

בתוך כל המהומה האירגונית הגדולה, היו שלא שכחו רגעים קטנים אך אנושיים כמו מסיבת ההפתעה למזכ"ל הפועל יצחק אופק, שביום חמישי האחרון מלאו לו ולאותו התאום עוזי חמישים ושש שנים. חבריו הקרובים ובני משפחתו התקבצו בכפר המכביה למסיבת יום־הולדת שנשמרה כסוד כמוס.

המסיבה נמשכה עד חצות הלילה וסושדי העבר קלחו וגם שירים ומקמות כתבו וביניהם כאלה שהוכירו את כתב "הארץ" זהושע שנא על כתיבתו המשמיצה את. אופק והילקו לו "מחמאות" כמעט בנוסח שאוהדי הכדורגל מזכירים לשופט את מקצועה של אמו...

החלטת הודו על גביע דייויס נגד ישראל בידי ראג׳יב גנדי

סבורה אישיות ספורט בבירה בהודו: ● איגוד הטניס לוחץ לקיים המפגש בהודו בהתאם לתקנון ● קיים חשש גובר מהעונש הכספי וההרחקה ● ההכרעה בידי ראש הממשלה

מאת ברוך שייברג

"ההכרעה לגבי אירוח טניסאי ישראל בתחרות גביע דייויס בהודו, האמורה להתקיים בחודש יולי בהודו, היא בידיו של ראג׳יב גנדי, ראש ממשלת הודו, והוא תיפול קרוב לודאי ממש ברגע האחרון" – סבורה אישיות בכירה בספורט ההודי, איתה שוחחתי בביאוש.

האיש סיפר לי, כי ככל שמועדי השעון הולכים וקרבים למועד קיום התחרות כן הולך וגובר הלחץ של קברניטי הספורט בכלל והטניס ההודי בפרט לקבל החלטה שהתחרות בין הנבחרות הלאומית של ישראל והודו תתקיים, כפי שנקבע, בהודו.

באותה שיחה נאמר, כי נבדקת גם האפשרות להוליך הביתיות, כלומר להסכים לקיים את התחרות בישראל, ואף הועלתה גם ההצעה לבדוק אם ניתן לקיים את התחרות במקום נייטרלי. המשותף לכל המצדדים בקיום התחרות,בכל אחת משלוש האפשרויות, הוא החשש הגדול מהטלת קנס של 10,000 דולר ועונש הרחקה ממשחקי גביע דייויס, אם תסרב הודו להתמודד נגד ישראל.

גורמים ממשלתיים, לדברי איש שיחי, מודעים למצב שנקלעה הודו וסבורים, כי אכן ברגע האחרון ימצא פתרון, שיספק את כל הנוגעים לפרשה זו. אותם גורמים טוענים כי הפעם לא ניתן לחזור על אותה החלטה, לפיה לא איפשרה הודו לפני מספר חודשים לטניסאי השולחן של ישראל ליטול חלק באליפות העולם שנערכה בדלהי.

השוללים את עצם קיום התחרות, ללא כל התייחסות למקום עריכתה, מוכנים להענש ע"י ההתאחדות הבין־לאומית ולא להקלע לעימות עם מדינות ערב.

קברניטי הטניס של הודו, כותב איש שיחי, הם בעלי קשרים חזקים עם אנשי שלטון בכירים והם מנצלים עובדה זו כדי ללחוץ ולהביא להכרעה חיובית, כבר החודש. אנשי הטניס משכנעים, כי חבל גם להחמיץ הזדמנות כה נוחה להעפיל לחצי הגמר, משום שלדעתם ניתן לגבור על הישראלים. זאת, נוכח יכולתו הגבוהה במיוחד של המחבט מס׳ 1 של הודו, ראמש קרישנאן. גם המחבט השני, ויג׳איי אמיטראג׳, מצוי בכושר טוב ושניהם מסוגלים להעניק הנצחון להודו.

בינתיים, עד להכרעה במישור הפוליטי, ממשיכים הטניסאים של הודו בהכנות קודחתניות לקראת האפשרות להתמודד נגד ישראל, כאשר נוטלים חלק בטורנירים שונים הנערכים ביבשת ואף מחוצה לה. ראוי לציין, כי בטורניר האחרון בנאגויה שביפאן זכה קרישנאן להישג גדול חשוב.

הודו נדרשה להחליט עד ה־15 במאי לגבי ישראל

ההתאחדות הבין־לאומית בטניס אישרה להודו ארכה נוספת למתן תשובה בקשר למקום עריכת משחק גביע דייויס בין נבחרות ישראל והודו.

ההתאחדות האריכה את המועד עד ה־15 במאי. ראוי לציין, כי זאת בקשה שניה של ההודים לקבלת ארכה.

גרשוני זכה במרוץ הגליל

רוכב האופניים הישראלי, יהודה גרשוני, זכה אתמול במירוץ הגליל במסגרת משחקי־הפועל ה־13, לאחר שעבר מרחק של 605 ק"מ במשך ארבעה ימים בזמן מצויין של 16:36.02 שעות.

בקטע האחרון אתמול, מכפר ריינה דרך צומת עמיעד, יגור, מגידו, עפולה לנצרת עלית – 195 ק"מ – הגיעו גרשוני ופרדי גומר משוויץ בצוותא לקו הסיום בזמן של 5:16.43 שעות. שלישי בקטע האחרון הגיע גרי קולט מצרפת בזמן של 5:16.58 שעות.במקום הרביעי סיימו יוהד טריזול אוליניה מלוקסמבורג ועמוס גרי מישראל בזמן של 5:17.14 שעות.

בסיכום ניצח כאמור גרשוני לפני הישראלי עמוס גרי בזמן של 16:37.48 שעות. שלישי סיים גומר משוויץ בזמן 16:38.13 שעות.

בדירוג הקבוצתי סיימה ישראל ראשונה בזמן כולל של 33:13.50 שעות לפני מערב־גרמניה (33:26.42 שעות) ושוויץ (33:36.05 שעות).

בנקודות הסיום קיבלו את פני הרוכבים מאות צופים נלהבים, ביניהם יו"ר הועדה המארגנת, יצחק אופק. "היה מסלול קשה, רצח, אבל סוף טוב הכל טוב. הוכחנו שיש לנו נבחרת חזקה" אמרו גרשוני וגרי.

רוכבי האופניים, אלבר ריינהארדט ממערב־גרמניה, ופרדי גמוהר משוויץ, סיימו ביום ששי בצוותא ראשונים את הקטע הרביעי במירוץ הגליל הבין־לאומי. זמנם של השניים 4:19.17 שעות. שלישי היה יהודה גרשוני (4:19.19 ש׳), הממשיך ללבוש את החולצה הצהובה, לפני הקטע האחרון. הרוכבים עברו ביום ששי מסלול קשה, לאורך 160 ק"מ מנצרת־עילית לנהריה.

דירוג סופי במירוץ הגליל

1. יהודה גרשוני (ישראל) 16:36.02 שעות; 2. עמוס גרי (ישראל) 16:37.48; 3. פרדי גמובר (שוויץ) 16:38:13; 4. קירן הלבר (מערב־גרמניה) 16:45.02; 5. קולט סרי (צרפת) 16:46.33; 6. ריינהרט אלבר (מערב־גרמניה) 16:47.31; 7. האס מרקוס (מערב גרמניה) 16:48.38; 8. פרדי מיסר (שוויץ) 16:50.14; 9. טרויל אוליניה (לוקסמבורג) 16:51.24; 10. דייגו רוסיהאמר (שוויץ) 16:52.37; 11. פטר אופלן (הולנד) 16:56.03; 12. הן זטיל (גרמניה) 16:57.23; 13. הנס רסנר (שוויץ) 16:57.59; 14. מאק אויד (אירלנד) 17:05.43. הפועל ב"ש זכתה

הניחוש הנכון

1. ארסנל – נוריץ׳	2
2. צ׳לסי – ליברפול	1
3. קובנטרי – סאותהמפטון	x
4. אברטון – לוטון	1
5. מנצ׳סטר יונ. – אסטון וילה	1
6. נוטינגהם – ניוקאסל	1
7. אוקספורד – לסטר	x
8. שפילד – ווימבלדון	2
9. ווטפורד – טוטנהאם	1
10. ווסטהאם – מנצ׳סטר סיטי	1
11. ברייטון – לידס	2
12. אולדהאם – [illegible]	1
13. דרבי – פלימות	1
14. איפסוויץ׳ – רדינג	x

היום במשחקים

אתלטיקה: כינר־מדינה ת"א, 18.00 ריצת המייל.

שחיה: אוניברסיטת ת"א. מ־10.00 מוקדמות: מ־16.00 משחי גמר. גברים: 400 מ׳ חופשי, 200 מ׳ חזה, 200 מ׳ פרפר, 100 X 4 מ׳ חופשי. נשים: 50 מ׳ חופשי, 400 מ׳ מעורב, 200 מ׳ גב, 800 מ׳ חופשי סאה"ב, המקצה החוש.

כדורסל: בטורניר הבין־לאומי, יד־אליהו, 18.30 המשחק על המקום השלישי, 20.30 משחק הגמר.

כדורגל: באליפות־ספורט־הפועלים, גברים: ראשון־לציון, המשחק על המקום השלישי, 17.00; 20.00 – משחק הגמר, נשים: ראשון־לציון, 18.30 – גמר.

טניס: מגרשי הפועל בצפון תל־אביב מ־14.00 – משחקי הגמר ליחידים וזוגות, גברים ונשים וזוגות מעורבים.

הגוונה: לוד אוהלו בכברה מ־08.30.

קשתנות: גבעתיים מ־09.30 חצי גמר מ־14.00 גמר תחרויות קבוצתיות לגברים ונשים.

לשבור את המחסום של 25% בהפריה חוץ־גופית

גם היום, תשע שנים לאחר הצלחתם הסנסציונית של ארווארד וסטפטו בבריטניה, ההפריה החוץ־גופית – "הפריית מבחנה" בכינוי השגור בציבור – עדיין איננה, כידוע, ערובה להריון. בסופו של כל התהליך המייגע, הכולל טיפול הורמונאלי מוקדם, שליפת הביציות מן השחלה, הפריית הביציות בזרע של הבעל, טיפוח העוברים הראשוניים, הבלסטוציטים, במבחנה, והחזרתם לרחם – הרי ברוב המקרים האשה או שאינה נכנסת כלל להריון, או שהיא מאבדת את העוברים בשלב זה או אחר של ההריון, והתסכול רב. ההריה בידה לחזור על סיפור זה, אפילו מספר פעמים, וגם אז ההצלחה איננה מובטחת כלל. יחידה להפריה חוץ־גופית, בארץ ובעולם, שמגיעה לשיעור לידות של 25%, יחסית למספר נסיונות ההפריה, יכולה להתברך בהישגיה. זהו, פחות או יותר, המקסימום הניתן להשגה היום, בארץ כמו בעולם כולו. כאשר מרכז רפואי מתפאר באחוזים גבוהים יותר, צריך להתייחס לנתונים אלה בזהירות רבה.

כידוע, הביוץ אצל נקבת האדם – שלא כמו אצל הנקבות של רוב מיני היונקים האחרים – מניב ברוב המקרים ביצית אחת בלבד, ורק במקרים חריגים – שתי ביציות (ולעיתים רחוקות מאוד אף שלוש או יותר), מתוך כאלף הזקיקים המבשילים מדי חודש בדפנות השחלה. הסיבה לכך איננה ברורה די צורכה, אך ההנחה היא כי כאשר ביצית אחת מגיעה למלוא הבשלתה, הזקיק שלה משחרר הורמונים שמשפיעים על בלוטת יותרת המוח להפריש מנידה הורמונים אחרים, שמדכאים את הבשלת הביציות בזקיקים האחרים. בתנאים רגילים די בביצית יחידה זו כדי להבטיח, ברוב המקרים, הריון תקין ולידה, אך בהפריה חוץ־גופית מבקשים "ללכת על בטוח", ולכן נוהגים לתת לאשה טיפול הורמונאלי מוקדם כדי להגיע ל"יבול" של עד כעשר ביציות, ולפעמים אף יותר. אחרי שמסלקים מתוכן את הביציות שאינן נמצאות ראויות להפריה, עדיין נותרות בדרך־כלל הרבה ביציות, אלא שמתוכן בוחרים רק שלוש, או ארבע לכל היותר, מפני שקיימת האפשרות שכל הבלסטוציטים יתפתחו כראוי ואז ייווצר הריון רב־עוברי, עם כל הסכנות הכרוכות בדבר: יש סיכוי רב שכל העוברים יהיו במשקל ירוד ואף לא אחד מהם ישלים את התפתחותו ברחם. מאידך, ההסתפקות בשלוש או בארבע ביציות אף היא מסוכנת, משום שייתכן כי אף לא אחת מהן תשתרש ברחם ותתפתח כראוי.

זהו ההסבר לכך, מדוע רק כ־25% מטיפולי ההפריה החוץ־גופית מסתיימים בהריון. הפתרון האפשרי: הוא לחזות מראש, במידת מהימנות גדולה הרבה יותר מאשר היום, אילו מן הביציות המטופלות במעבדה יש להן פוטנציאל להתפתחות תקינה.

כאן נכנס לתמונה פרופ' אלכס צפרירי, יליד יוגוסלוויה (1938), שעלה לארץ ב־1948, למד באוניברסיטת תל־אביב, השלים את הדוקטוראט שלו במכון וייצמן ב־1973 ומאז הוא עובד במחלקה לחקר הורמונים של המכון, תוך התמקדות בביולוגיה של הרביה.

פרופ' אלכס צפרירי

במרוצת השנים למד צפרירי את התהליכים הקשורים בהבשלתן ובהתפתחותן של ביציות החולדה. כאשר מסמנים אותן בסמנים גנטיים ומתחקים בעזרת הסמנים אחר התפתחותן של ביציות אלה בגופה של החולדה, אפשר לקבוע בדיוק, מה הן הסגולות ומה הם הטיפולים הדרושים לביצית כדי שיתפתח ממנה עובר ויומלט בשלום. פרופ' צפרירי גם היה הראשון בעולם, שהוכיח במעבדה את הבקרה ההורמונאלית של הבשלת הביציות בחולדה.

שיטות כאלה אינן ישימות, מטעמים מובנים, בבני־אדם. אי־אפשר לעקוב אחר התפתחותה של כל ביצית נפרדת ברחם האשה. אבל אפשר לנקוט בדרך סטטיסטית: לבדוק את הביציות ואת הזקיקים שמהן הוצאו לפני החזרתן לגוף האשה, ללמוד אחר־כך כמה מהן (אם כי לא אילו מהן) הביאו להריונות – ולהסיק את המסקנות הדרושות.

ואמנם זה מה שעשה פרופ' צפרירי, תוך שיתוף־פעולה עם מספר רופאים העוסקים בהפריה חוץ־גופית, וכראשם ד"ר גדי לאופר מן המרכז הרפואי "הדסה" בעין־כרם. הוא קיבל מן היחידות את נוזל הזקיק, שבו שרויה הביצית עד להפרייתה בזרע של הבעל, ובדק את הרמות של שני חלבונים בנוזל זה – אגב, לא של הורמונים, משום שכאן השונות גדולה מכדי שאפשר יהיה להסיק מסקנות, בין השאר בשל ההבדלים בטיפולים ההורמונאליים הניתנים בבתי־החולים השונים. שני החלבונים הם האנזים קולגנאז, שמפרק את הקולגן ברקמות החיבור של הזקיק ומאפשר בכך את חריגת הביצית מתוך הזקיק; ואלפא־2־מאקרוגלובולין. הבדיקות נעשו בביציות של 57 נשים (כעשר ביציות לכל אשה) והן לימדו, כי ההריונות המרובים ביותר היו בנשים שנוזל הזקיק של ביציותיהן מכיל כמויות קטנות בלבד של שני חומרים אלה. הסבר אפשרי לתופעה זו הוא, כי כמויות גדולות של קולגנאז ושל אלפא־2־מאקרוגלובולין מעידות על בשלות עודפת של הזקיקים, המונעת התפתחות תקינה של הביציות.

הבדיקה של נוזל הזקיקים במעבדתו של פרופ' צפרירי נמשכת כ־24 שעות – פחות מן הזמן החולף בין קבלת הביציות ועד להחזרתן לגוף האשה בצורת בלסטוציטים, לאחר הפרייתן ושתיים עד שלוש התחלקויות של תאים, שהוא לערך 36 שעות. אבל הבדיקה טעונה עדיין שכלולים מסוימים, ומלבד זאת השאיפה היא להגיע לבדיקה פשוטה יותר, שאפשר יהיה לעשותה ביחידה להפריה חוץ־גופית בבית־החולים, ללא צורך לשלוח את נוזל הזקיקים לבדיקה במכון וייצמן.

זוהי בעיה טכנית בעיקר ויש לשער שיימצא לה פתרון. המטרה היא להגיע לניבוי טוב יותר של סיכויי הביציות להתפתח ובאופן זה להבטיח, שכאשר מחזירים לגוף האשה שלושה בלסטוציטים או אף פחות, יהיה סיכוי רב שלפחות אחד מהם ישלים את התפתחותו בצורה תקינה ויישמר במשך תשעת חודשי ההריון. באחת: פרופ' צפרירי רוצה לשבור את "המחסום המאגי" הנוכחי של 25% הריונות אצל נשים המטופלות בהפריה חוץ־גופית.

א.מ.

לידה שנייה מביצית מוקפאת

כידוע נוהגים בהפריה חוץ־גופית, כאשר מספר הבלסטוציטים – העוברים הראשוניים שהתקבלו מהפריית הביציות במעבדה – עולה על שלושה או ארבעה המיועדים להחזרה לגוף האשה, להקפיא את הבלסטוציטים העודפים כדי לשמר אותם לנסיון נוסף של השגת הריון, אם הנסיון הראשון אינו עולה יפה. אולם שיטת שימור זו אסורה בהרבה מדינות מטעמים אתיים, היות שהבלסטוציט הריהו עובר ראשוני, כלומר יצור חי בראשית התהוותו.

יש דרך לעקוף מגבלה זו: להקפיא, במקום בלסטוציטים, ביציות לפני הפרייתן ולחסוך בכך, לפחות, את הצורך בניתוח נוסף לשליפת הביציות מן השחלה. אם הרופאים לא אצו עד כה לפעול בדרך זו, הרי זה משום שהקפאת ביציות בלתי־מופרות ושימורן קשה יותר משימורם של עוברים: שטח הפנים שלהן קטן, כמובן, יותר מזה של העובר ולכן יש בהן נטיה מוגברת ליצירת גבישי קרח, והליך הפוסל אותן מלהביא להריון תקין.

בכל־זאת מנסים שיטה זו פה ושם. לידה ראשונה שמקורה בביצית משומרת באופן זה היתה באוסטרליה, ולאחרונה נולדה תינוקת כזאת – השניה בעולם והראשונה באירופה – במרפאת הנשים של אוניברסיטת ארלנגן, שהיא המובילה בהפריה חוץ־גופית במערב־גרמניה (אחת המדינות שבהן קיים איסור על שימור עוברים). הישג זה התאפשר הודות להקפדה מיוחדת בתהליך ההקפאה, תוך היעזרות במחשב. תחילה הוקפאו הביציות הבלתי־מופרות, במשך כשש שעות, עד לטמפרטורה של מינוס 70 מעלות, ואחר־כך עברו קירור נוסף עד למינוס 196 מעלות ובטמפרטורה זו שומרו. כעבור שלושה חודשים, כאשר התברר שהאשה הפילה לאחר נסיון הטיפול הראשון, הופשרו הביציות, הופרו והוחדרו לרחם – ואחת מהן עברה את כל התהליך הזה בשלום.

בשיטה זו מצליחים כיום לשמר כ־30% מן הביציות הבלתי־מופרות כשהן בלתי־פגועות ומתאימות לטיפול חוזר. הרופאים מקווים לשכלל את שיטת השימור ולהגיע במשך הזמן לשיעור גבוה יותר.

האשה שמאחורי התרומות ל"פוריה"

מאת שמעון וייס

מלה יוסקוביץ': כל מלה מיותרת

למאות החולים המאושפזים בבית־החולים "פוריה" ליד טבריה, השם מלה יוסקוביץ' אינו אומר מאומה. אבל אלה העומדים בראשו ודואגים יום־יום לצרכיו החיוניים ולמצבו מכירים היטב את שמה של אשה יהודיה זו החיה בארה"ב. בלעדיה ספק אם היו מגיעות תרומות כספיות גדולות לביה"ח ואם ביה"ח היה נהנה מאגודת ידידים נאמנה, גם אם לא עשירה במיוחד, היושבת בארה"ב, כמו מלה יוסקוביץ'.

מלה יוסקוביץ' היא מה שקוראים במקומותינו "הרוח החיה" מאחורי אגודת ידידי ביה"ח "פוריה" בארה"ב. היא ניצולת שואה שהגיעה לארץ. אחרי המלחמה, ירדה ממנה לארה"ב בעקבות שתי בנותיה וכיום היא יושבת בלוס־אנג'לס. העזיבה לא ניתקה אותה מן המדינה. היא החלה לסייע לביה"ח לפני שנים אחדות בלבד. תחילה היתה זו אגודת ידידים של אשה אחת, שתרמה ועזרה ושכנעה והיתה ל"לובי" החזק של "פוריה" בחוף המערבי של ארה"ב. לאט־לאט גדל היקף הסיוע, הודות לפעילותה המורכבת של יוסקוביץ' בקרב יהודים טובים. היא החלה לארגן נשפי התרמה, ערבי בכורה שהכנסותיהם היו קודש ל"פוריה" ומבצעים אחרים לגיוס כספים. ספק אם מישהו מן התורמים שגייסה יוסקוביץ' שמע וביקר בביה"ח שבעמק־הירדן, אבל דבר זה לא הפריע לא לה ולא להם. היא מספרת, שבין חבריה אין עדיין מיליונרים, אבל היא עושה מאמצים לקשור קשרים עם כאלה לטובת ביה"ח. "אני מסבירה את מצבו המיוחד של ביה"ח, שמשרת בין השאר את יישובי הגבול הרחוקים בישראל", אומרת מלה יוסקוביץ', העושה בימים אלה בארץ.

אין זה ביקורה הראשון בישראל. גם הפעם, כמו ברוב ביקוריה הקודמים, היא מתגוררת בטבריה ומשם היא מרבה לנסוע לביה"ח הקרוב. לפני ימים אחדים מסרה להנהלת "פוריה" המחאה על סך 8,000 דולר. סכום זה מתוסף למאה אלף הדולרים ויותר, שתרמה והתרימה בקרב חבריה למען ביה"ח בשנים האחרונות. מרבית הכסף יועד לשיפור המכשור במחלקה הקרדיולוגית של ביה"ח.

ראשי הציבור באיזור יודעים להעריך את עבודתה של היהודיה מלוס־אנג'לס והם העניקו לה הפעם שי – מגילת עצמאות חקוקה על נחושת – על תרומתה לביה"ח. ד"ר מיכה שפירא, רופא ב"פוריה" שלמד בלוס־אנג'לס וראה מקרוב את פעולה של מלה יוסקוביץ', אומר שקשה לתאר את כל מה שהיא עושה למען ביה"ח, וכל מלה רק תפחית מערך מעשיה.

צרעות להצלת המניוק באפריקה

במאה ה־16 הביאו מתיישבים־כובשים פורטוגלים את המניוק, שמולדתו באמריקה הדרומית, לדלתה של הנהר קונגו באפריקה המערבית; מאז הופץ גידול זה בהדרגה באזורים נוספים של אפריקה וכיום משמש המניוק, הקרוי גם קסאווה ויוקה, כמזון העיקרי לכ־200 מיליון כושים בחבלים נרחבים של היבשת השחורה משני צידי קו־המשווה. אמנם אין הוא משמש ליצוא; מגדלים אותו בחלקות קטנות או בערוגות מסביב לבית. אחד מיתרונותיו הגדולים של המניוק, "תפוח של אפריקה", הוא עמידתו ליובש: פקעותיו משתמרות היטב באדמה, אפילו למשך שנתיים, ולכן הוא אידיאלי ממש בתקופות בצורת.

עד 1971 גם נהנה המניוק מהיעדר מזיקים. אולם [illegible] – אולי תיירים, או יועצים חקלאים – מין של אקריות דרום־אמריקניות לאוגנדה, ושנתיים לאחר־מכן הובא מאותה יבשת עצמה מין של ציקדות לזאיר. שני סוגי החרקים האלה החלו לעשות שמות בצמחי המניוק: האקריות מתרבות בקצב של 50 צאצאים לחודש, הציקדות – בקצב כפול מזה. כשני שלישים משטח רצועת המניוק, המשתרעת לכל רוחבה של אפריקה, נגועים היום במזיקים אלה, וארגון המזון והחקלאות של או"ם אומד את הנזקים שהם גורמים בשני מיליארד דולר לשנה.

אולם בראשית שנות ה־80 נחלץ מוסד זה, ונחלצו מוסדות נוספים, בעיקר באירופה, להגנה על גידול זה החיוני כל־כך לכלכלת המחיה של תושבי אפריקה. הדרך שנבחרה: לא ריסוסים במדבירי חרקים, כי אם לוחמה ביולוגית, בעזרת אויבים טבעיים של הציקדות והאקריות. ב־1981 הובא לאפריקה מין של צרעה טפילית, המשמידה ציקדות, וכיום היא נפוצה כבר ב־13 מדינות ביבשת השחורה, מן האוקינוס האטלנטי ועד לאוקינוס ההודי. צרעות אלה מילאו את המשימה שהוטלה עליהן בצורה העולה בהרבה מעל למצופה. הן מתרבות במהירות וגם עוברות בקלות מרחקים – עד 300 ק"מ במשך שנה וחצי. שטחי המניוק הנגועים היום על־ידי הציקדות קטנים בהרבה מכפי שהיו לפני חמש שנים, לעומת זאת נתגלו קשיים מסוימים בגידול אויבים טבעיים לאקריות, בין השאר משום שביציהן נטרפו על־ידי מין אחר של אקריות. אבל המדענים מקווים, כי תוך שנתיים יצליחו בהשמדת האקריות המזיקות כפי שהצליחו בהשמדת הציקדות על־ידי הצרעות ועל־ידי אויבים טבעיים אחרים של חרקים אלה.

לא רק רוב המימון ללוחמה באויבי המניוק מקורו במדינות מפותחות: גם הפעלתם בוצעה בשדות הנגועים בעיקר על־ידי מומחים זרים. אולם מתוך התקציב הכולל של 4.5 מיליון דולר מוקצבים חצי מיליון דולר להכשרת אנשי המקום ללוחמה ביולוגית זו, ויש כבר מדינות באפריקה, כגון גאנה, זמביה, סנגל וגיניאה־ביסאו, המנהלות את המלחמה במזיקי המניוק בכוחות עצמן.

סיסטיק פיברוזיס: תוחלת חיים ארוכה יותר

היום אפשרי אבחון טרום־לידתי של מחלה תורשתית זו לאחר לידה של ילד חולה

מאת רבקה הרניש

בעצם אמנם, היא תבונה, מעבר, הבריאות בעזרה לחולים בסיסטיק פיברוזיס, ובקיצור סי. אף. – מחלה תורשתית קשה ושכיחה, הגורמת למותם של ילדים ואנשים צעירים. בעול הכבד של העזרה לחולים ולמשפחותיהם, של התמיכה במרכזים הרפואיים שמטפלים בהם בחולי סי. אף., כולל הקצבות למחקרים רפואיים ומדעיים – נשא ונושא אגוד סיסטיק פיברוזיס בישראל, שהוא ארגון בריאות וולונטרי אשר הוקם על־ידי משפחות החולים. במשך עשרים שנות קיומו לא קיבל הארגון אפילו רשות מן השלטונות לערוך מגבית שנתית בקרב הציבור, ואת תקציביו הוא משיג באמצעות בזארים, תצוגות אופנה והמצאות שונות אחרות. השנה ניתנה סוף־סוף הרשות ומחר יקיים הארגון, לראשונה בתולדותיו, מבצע התרמה ארצי בהשתתפות תלמידי בתי־הספר.

מחלת סי. אף. ידועה ברפואה כ־40 שנה בלבד. הסיבה לשלילת המגבית מן האיגוד היא, כי בארץ רשומים רק 250 חולים במחלה זאת. ואולם הארגון טוען על סמך נתונים סטטיסטיים בעולם – ודעה זו מקובלת היום על כל הגורמים – שעל כל 2,000 לידות יש מקרה אחד של סי. אף.. בארץ יש כ־100,000 לידות בשנה, וחישוב פשוט מראה שכל שנה נוספים 50 מקרים חדשים של סיסטיק פיברוזיס. ואילו מספר המקרים המאובחנים והנרשמים אינו עולה על 6 עד 7. אחת הסיבות, אם לא העיקרית, לפער גדול זה היא, שהסימפטומים של המחלה אינם ייחודיים ומשום כך מתקשים הרופאים שאינם מתמחים בסי. אף. לאבחן את המחלה והם קובעים אבחנה מוטעית של נזלת (אסתמה), דלקת ריאות או כל מחלה אחרת. בין הסימפטומים העלולים להטעות: קוצר נשימה, דלקות ריאה חוזרות ונשנות, שיעול כרוני, שלשולים כרוניים ועוד. השיטה הפשוטה והאמינה ביותר לאבחון סיסטיק פיברוזיס המוכרת היום היא לבדוק את ריכוז המלח בזיעה: אחד מן המאפיינים של המחלה הוא פגם בבלוטות הזיעה, הגורם ליצירת זיעה בעלת ריכוז גבוה של מלח. הבדיקה כרוכה בתהליך סבוך הדורש מיומנות ונסיון רב. היא איננה מבוצעת באופן שגרתי, לא בארץ ולא בארצות אחרות, ונעשית רק במקרים של חשד סביר.

הבוגרים שבין חולי סי. אף. בארץ הם היום בני 18 עד 42. רובם זכו בזמנו לאבחון נכון בשלב המוקדם של מחלתם. זו קבוצה קטנה של 30 איש בלבד. האחרים הלכו לעולמם לפני שנים רבות.

הפרשת ריר סמיך

סיסטיק פיברוזיס היא המחלה התורשתית הקטלנית ביותר בקרב ילדים ובוגרים צעירים בעולם המערבי. המחלה פוגעת בבלוטות הריר ובבלוטות ההפרשה החיצוניות של הגוף, המייצרות ריר, רוק וזיעה. הבלוטות של החולים בסי. אף. מייצרות ריר סמיך וצמיג, הנוטה לחסום צינורות ומעברים. הריר מצטבר בחלקים שונים של הגוף, במיוחד בריאות ובמעיים, ומפריע לתפקודים חיוניים כגון נשימה ועיכול. הכמות הגדולה של המלח בהפרשותיהם של החולים עלולה לגרום התייבשות והפסד מלחים החיוניים למשק המלחים של הגוף בתוספת של חום [illegible].

ראשיתה של המחלה עוד בשעת הפריית הביצית בזרע, עקב פגם גנטי – בתנאי שאותו פגם מצוי בגנים של שני ההורים. לדעת מומחים בארה"ב אחד מכל 20 אנשים נושא את הגן האחראי לסי. אף., ולפי ההסתברות הסטטיסטית יש איפוא סיכוי, שבאחת מכל 400 משפחות יהיו שני ההורים בעלי הגן הזה. זו אמנם השכיחות גם בקרב המשפחות האשכנזיות בישראל; בקרב עדות אחרות היא נמוכה יותר. אולם אין פירוש הדבר, שכל ילדיה של משפחה כזאת ילקו במחלה: גם אז הסיכוי להיוולדו של ילד חולה הוא רק 25% בכל לידה. 75% הנותרים יהיו בריאים, ושני שלישים מתוכם – 50% מכלל הילדים של משפחות אלה – יהיו "נושאים" של הגן, כלומר: בתנאים מסוימים – כאשר הם מעמידים ילדים עם "נושא" אחר של הגן – הם עלולים להוריש את המחלה לצאצאיהם.

הגן לא נתגלה עדיין

ממאמרו של ד"ר משה צ'ימקה, מנהל היחידה לגנטיקה קלינית בבית־החולים "קפלן" (המסונפת לבית־הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית ו"הדסה" בירושלים), שפורסם בבטאון האחרון של איגוד סיסטיק פיברוזיס בישראל, מתברר כי כיום אפשר לעשות אבחנה טרום־לידתית של סי. אף. באשה שכבר ילדה ילד חולה. מהימנות האבחון מגיעה ל־95% ולפעמים אף ל־98%, בהתאם לסוג הבדיקות. בשני סוגי הבדיקות האבחון מבוסס על ממצאים בלתי־ישירים, מכיוון שהגן האחראי לסי. אף. איננו מוכר כלל ולעולם הרפואה לא ידוע עד כה על שום תוצר גנטי ייחודי של הגן שניתן לבודקו. "בכל־זאת הושגה פריצת דרך גדולה לפני קצת יותר משנה כאשר התברר סופית, שהגן של סי. אף. נמצא על כרומוזום מס' 7" – אומר ד"ר צ'ימקה.

הבדיקות מבוצעות במעבדת המחלקה לתורשת האדם ב"הדסה" עין־כרם ובביה"ח "סורוקה". גם ב"שיבא" בתל־השומר החלו לעשות מיפוי גנטי למשפחות עם סי. אף. במגמה להגיע בעתיד לאבחון טרום־לידתי. עד כה נבדקו בארץ יותר מ־30 משפחות, וב"הדסה" עין־כרם כבר בוצע אבחון טרום־לידתי בשליש הראשון של ההריון בשלוש משפחות. האבחון הטרום־לידתי נותן פתרון לרוב הגדול של המשפחות עם ילד חולה, המבקשות להבטיח היוולדם של ילדים בריאים בעתיד. הבדיקה גם מאפשרת לגלות במשפחות מסוימות, אילו מן הילדים הבריאים נושאים את הגן הפגום, אם בכלל. יתר על כן, לדבריו של ד"ר צ'ימקה "יש עניין מדעי לאפיין המשפחות עם סי. אף. בישראל, כי הוא יכול להצביע על תבנות מיוחדות של סי. אף. בארץ, ואם הגן שונה מזה שבארצות האחרות או בקבוצות אתניות מיוחדות".

המחקרים מצביעים על כך, שב־10 עד 15 מקרים של המחלה הסימנים הראשונים מופיעים מיד עם הלידה בצורה של חסימת מעיים, הידועה בשם מקוניום אילאוס (מקוניום – תערובת של הפרשות מעיים המופרשות על־ידי היילוד ב־24 השעות הראשונות לחייו; אילאוס – המעי הריק). אצל חלק מן היילודים החולים חוסם המקוניום הסמיך את המעיים, וכדי לשחרר את החסימה נזקקים לפעמים לניתוח. אצל חולי סי. אף. רבים מופיעים סימני המחלה בחודשים הראשונים לחייהם: הפרשות הריר הסמיך מקשות על נשימתו של התינוק ועל עיכול המזון, והתינוק אינו מתפתח כראוי. חולים אחרים אינם מפתחים סימנים עד גיל הילדות המאוחרת, ולעיתים אף עד הגיעם לבגרות.

החולים בסיסטיק פיברוזיס מקבלים טיפול מקיף בהתאם למצבם האישי. הטיפול כולל בדרך־כלל פיזיותרפיה לחזה לשם ניקוז הליחה הצמיגה מן הריאות. יש גם טיפולים בתרופות אנטיביוטיות, נגד דלקות במערכת הנשימה. חשובות ביותר הן דיאטה מאוזנת וכמויות גדולות של מזון, כ־15,000 קלוריות ליום (!), מאחר שהקיבה אינה מנצלת את מה שהחולים אוכלים. דרוש גם טיפול [illegible] בחולה ובמשפחתו כדי לעזור להם לחיות חיים רגילים ככל האפשר.

עד היום לא נמצאה התרופה למחלה, אולם תוחלת החיים של חולי סי. אף. התארכה מאוד בעשרים השנים האחרונות, בעיקר הודות לשיפור באבחון ובטיפול הרפואי. השאלות הרבות שלא נפתרו עדיין, ובראשן סיבת המחלה והדרכים לריפויה ומניעתה – מחייבות המשך המחקר.

דלות השונוי הגנטי מאיימת על קיום הברדלס

מהירותו האגדית של הברדלס, הציתה, מסייעת לו בהשגת טרף, אבל מצב האוכלוסיה של בעל־חיים זה ממשפחת החתולים הוא בכי רע. יש שני ריכוזים של ברדלסים בעולם, שניהם באפריקה: אחד במזרח־אפריקה והשני בדרום־אפריקה. שניהם קטנים ומאיימת עליהם סכנת הכחדה.

סטיבן או'בריאן מן המכון הלאומי לסרטן בבתסדה במדינת מרילנד שבארה"ב והאנתרופולוג הנודע ריצ'רד ליקי מן המוזיאון הלאומי בקניה סבורים, כי כדי להבין את הסיבה לכך יש לחזור אחורנית כ־10,000 שנה. הם נטלו מברדלסים בגני־חיות במזרח־אפריקה 49 איזוזימים – צורות מקבילות של אותו אנזים, הנבדלות זו מזו מפני שהן נוצרו מאללים שונים (צורות מקבילות של אותו גן), ומצאו כי רק שניים מהם, כלומר 0.04, היו שונים מן השאר. זהו שיעור קטן מאוד של פולימורפיות (רב־צורתיות), בהשוואה לזו של האריות, הטיגריסים והנמרים (0.26). פולימורפיות קטנה, כלומר מגוון דל של המאגר הגנטי, פירושה סכנה מוגברת של הכחדה, בגלל הסיכוי המוגבר של הזדווגות בין בעלי מטען גנטי זהה והורשת גנים "שליליים" לצאצאים, והחוקרים סבורים כי זהו ההסבר להתמעטות אוכלוסית הברדלסים. יצוין כי השונוי הגנטי של הברדלסים בדרום־אפריקה קטן עוד הרבה יותר – 0.0004.

ההשוואה בין שתי אוכלוסיות אלה של ברדלסים הביאו את החוקרים להשערה, כי לפני כ־10,000 שנה הן נפרדו זו מזו מבחינה גיאוגראפית, וכיוון שכל אוכלוסיה נפרדת היתה קטנה, כמובן, מן האוכלוסיה המקורית, המאוחדת, הצטמצם בשתיהן השונוי הגנטי – במידה גדולה יותר בדרום־אפריקה ובמידה קטנה יותר במזרח־אפריקה. תהליך זה הוחש במאת השנים האחרונות עקב הציד של הברדלסים והריסת בתי־הגידול הטבעיים שלהם. יש גם לזכור, כי הפוריות של הברדלס נמוכה למדי – שניים עד ארבעה גורים, שאמנם היא דומה לזו של האריה, למשל, אלא שתוחלת החיים הממוצעת של האריה היא כ־30 שנה, ואילו זו של הברדלס – רק כ־15 שנים.

עתה שוקלים החוקרים את הרעיון "להפגיש" את שתי האוכלוסיות של הברדלסים ובכך להעשיר את המאגר הגנטי שלהן, בתקוה להצילן מהכחדה.

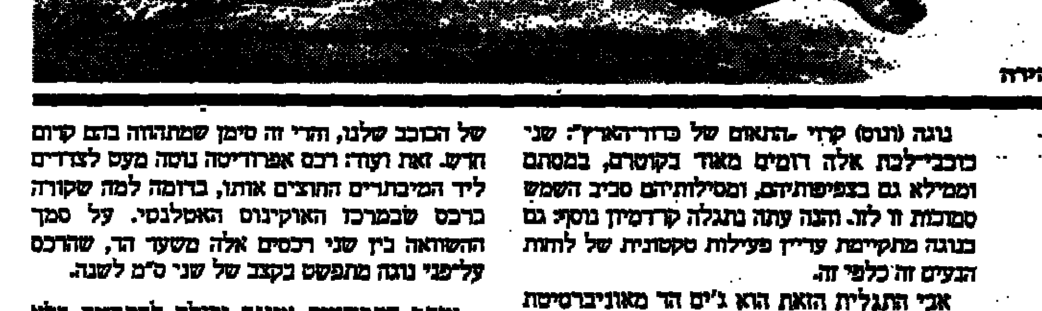

ריצה מהירה, הכחדה מהירה

גם נוגה איננו קופא על שמריו

נוגה (ונוס) קרוי "התאום של כדור־הארץ": שני כוכבי־לכת אלה דומים מאוד בקוטרם, במסתם ובמילא גם בצפיפותיהם, ומסילותיהם סביב השמש סמוכות זו לזו. והנה עתה נתגלה קו־דמיון נוסף: גם בנוגה מתקיימת עדיין פעילות טקטונית של לוחות הנעים זה כלפי זה.

אבי התגלית הזאת הוא ג'ים הד מאוניברסיטת בראון במדינת ניו־ג'רזי בארה"ב. הוא בדק את התצלומים של נוגה שנתקבלו מן הלווין "פיוניר ונוס" וממצפה־הכוכבים ארסיבו שבפוארטו ריקו והתמקד ברכס ההרים אפרודיטה טרה ("אדמת אפרודיטה", לפי שמה היווני של האלה ונוס), המתנשא מספר ק"מ מעל לסביבתו והנמשך לאורך של כמעט 4,000 ק"מ, לערך כשרשרת הרי האנדים. הד גילה, שרכס זה נחצה מפעם לפעם על־ידי בקעות שרוחבן מגיע ל־100 עד 200 ק"מ.

מיבתרים אלה ברכס, קבע הד, דומים לאלה החוצים את הרכסים התת־ימיים באוקינוסים של כדור־הארץ. הטופוגרפיה משני צידי טרה אפרודיטה סימטרית פחות או יותר, כמו ברכסים האוקיאניים של הכוכב שלנו, הרי זה סימן שמתהווה בהם קרום חדש. זאת ועוד: רכס אפרודיטה נוטה מעט לצדדים ליד המיבתרים החוצים אותו, בדומה למה שקורה ברכס שבמרכז האוקינוס האטלנטי. על סמך ההשוואה בין שני רכסים אלה משער הד, שהרכס על־פני נוגה מתפשט בקצב של שני ס"מ לשנה.

אותה התפשטות איננה יכולה להתקיים בלא התכווצות מקבילה באיזור אחר, שאילולי־כן היה כוכב־הלכת מתפשט ללא־הרף. תצפיותיו של הד ומחקרים קודמים של מדענים סובייטיים, שהסתמכו על הנתונים משתי חלליות "ונרה", מצביעים אמנם על אזור מתאים של התכווצות כזאת – בהרי קמט הנמצאים צפונית לרכס אפרודיטה.

ריבוי המבתרים לאורך רכס אפרודיטה נותן יסוד להשערה, שפניו של נוגה צעירים יחסית – 250 עד 500 מיליון שנה לכל היותר. ראיה נוספת להשערה זאת היא היעדרם של סימני ארוזיה. כיוון שכך יש יסוד רב להניח, שנוגה עדיין פעיל מבחינה טקטונית, כמו כדור־הארץ.

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והמח׳ לחנוך לבריאות עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

סכנות השיזוף ומניעתן
כתמי שמש

צוות רופאים מומחים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד שייערך ביום שלישי 12/5/87 בשעות 16:00 - 19:00 אחה"צ

דר׳ דוד מיכאל - בי"ח בילינסון
דר׳ אברהם דוד - בי"ח מאיר
דר׳ ורדה כצנלסון - בי"ח בילינסון
דר׳ אריה אינגבר - בי"ח בילינסון
דר׳ רוזנמן דגנית - בי"ח העמק
דר׳ ישראלוביץ שרון - בי"ח העמק

טלפונים: 03-433500 - שלוחות

בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק" ביום ג׳ שעה 6:05 בערב. רשת ב׳ - קול ישראל.

עוז יוקר לבריאות!

קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

כל קיץ מחזמר

אחרי הצלחות „גבירתי הנאווה" מתכננת משה יוסף להפקת היוקרה השניה שלו „אירמה לה דוס". השיבוץ הסופי טרם נעשה, אך שני הכוכבים כבר נבחרו: **חנה לסלאו ומשה בקר**. יביים אותם **צדי צרפתי**. את התפאורה מעצבת **יעל פרדיס** (גמר חברבורות), את התלבושות – **יובל כספין**. הניהול המוסיקלי יהיה של **קובי אשרת**. הצגה ראשונה מתוכננת בהיכל התרבות במחצית השניה של חודש יולי.

„אירמה" הועלתה לפני כ־20 שנה ב„הבימה", בכיכובם של אריק אינשטיין ודינה דורון. אף שההצגה היתה הלהיט הקופתי ביותר בזמנה, ההרי שעצם העלאתה בתיאטרון הלאומי היתה מלווה בוויכוחים ציבוריים רבים.

זה שיודע לשאול

שמעון פרס המשיל אותו למי שניצב באופק שבו החוכמה היהודית משיקה בקיום היהודי ושואל את השאלות החשובות. סול בלו, לא מסתיר התרגשותו

רק בישראל זכה סול בלו למחווה הזאת: סימפוזיון על יצירתו בהשתתפות חוקרי ספרות מן השורה הראשונה, סופרים־כוכבים מקומיים וגם מיני ראש ממשלה שהקדיש לו הרצאה שכולה שיר הלל ושבח. כמה סופרים זכו למחווה כזאת בחייהם? סול בלו, לא מסגיר סממני התרגשות. הוא מקבל את העניין בסיפוק מסויים, מודה שנוכחותו של פוליטיקאי בכינוס ספרותי הוא משהו שכדאי להתעכב עליו. „אצלנו, באמריקה, זה לא היה קורה", הוא אומר.

סול בלו, קשיש יפה תואר, לצדו נערה בת 25, בת זוגו הנוכחית, מרחף בין ההרצאות לבין קבלות הפנים לכבודו. הוא עייף מראיונות לעיתונות. „במיוחד כאן. הישראלים שאני פוגש לא כל כך שואלים שאלות. בעיקר הם מציבים דרישות. „מר בלו, מקומך כאן, איתנו" חוזרים ואומרים לי כאילו התחייבתי לעשות מצוות עליה".

הדרישות האלה קצת מטרידות אותו, הוא מודה. „אני יודע שנורא להגיד זאת. אבל מקהלת הקולות כאן התובעת – במיוחד עכשיו – מיהודי ארה"ב לעלות לישראל נעשית בעיניי די אומלל. בארה"ב, בעקבות פרשת פולארד היו ביטויים אנטישמיים בנוסח 'גיס חמישי' ומקומם של היהודים בישראל. כשלביטויים האלה מצטרפת מקהלת הקולות הישראלית בתביעות לעליה המונית, זה לא כל כך מלהיב"...

העייפות שלו מראיונות עיתונאיים, לא רק אצלנו, היא בקושי להשיב בכל פעם תשובה שונה על שאלה זהה. „כמה פעמים יהיה עליי להדוף את ההכללות הרווחות, המציבות אותי בשורה אחת עם פיליפ רות וגרוזף הלר, כאילו היינו האחים מארקס של הספרות די בכך שאנחנו יהודים"...

לסול בלו היו סיבות לרוות נחת מן הסימפוזיון. הוא אהב את הרצאתו של פרופ' הרולד פיש מאוניברסיטת בר־אילן „בין פרנץ קפקא לסול בלו" ואת הרצאתו של עמוס עוז על מר סמלר (גיבור „כוכב הלכת של מר סמלר") והבאנאליות של חנה ארנדט. עוז ציטט מתוך הספר: „הרעיון להראות את הפשע הנורא של המאה כמשעמם, איננו באנאלי. מבחינה פוליטית ופסיכולוגית היה לגרמנים רעיון גאוני. הבאנאליות היתה רק מסווה... אינטלקטואלים אינם מבינים. הם שואבים את מושגיהם על עניינים כאלה מן הספרות. הם מצפים לגיבור רשע בנוסח ריצ'ארד השלישי... אבל זה היה קשר נגד קדושת החיים... האם מפעל כזה הוא סרייואלי?"

עוז מצדיק את עמדתו של סמלר. המוות שהגה את הבאנאליות הבירוקראטית איננו באנאלי. זה היה מוח יצירתי בשטניותו. לכאורה היו השיטות הנאציות פרוזאיות וטכניות מאוד, אך למעשה היו מקוריות להדהים ועיבודיות מעבר לאפרוריות הבירוקראטית. לדברי עוז הציג סול בלו באמצעות סמלר את „הבאנאליות של הטוב": למשמעות סובבת יש מושג קיטשי ושמאלצי על „כיצד נראים גדולי הרוח של הרע".

בעיני שמעון פרס סול בלו משול למי שניצב באופק שבו החוכמה היהודית משיקה בקיום היהודי, ושואל את השאלות החשובות. „האם אלוהים מת? או האם המוות הוא אלוהים? האם יש גשר יש בין רגשותינו האינטימיים לבין המחשבות המופשטות? האם אנחנו, היהודים, חייבים להשתנות או שמא אנחנו יכולים לשנות את העולם? היכן היא הארץ המובטחת ומהי ארץ ההבטחות?"

סול בלו שמע את הדברים בקשב רב. הוא חשב שאם אמא שלו היתה שם, היא לא היתה מאמינה.

מירי פז

בימים אלה מוצגת ב„בית התפוצות" בת"א תערוכה לציון מאה שנה להולדת בן־גוריון – „דוד בן־גוריון והעם היהודי". **בתמונה**: צילום מאסיפת פועלים שנערכה בחיפה בשנות ה־30 בה נאם בן־גוריון. התערוכה תהיה פתוחה במשך החודשים הקרובים.

תיאטרון

סיאם בהתקווה, חגיגה

התיאטרון הקאמרי: **„המלך ואני"**, מחזמר מאת רוג'רס והמרשטיין על פי „אנה ומלך סיאם" מאת מרגרט לנדון. נוסח עברי: דן אלמגור. בימוי: יוסי אלפי. כוריאוגרפיה: ג'רום רובינס. תפאורה: אריק סמית. ניהול מוסיקלי, עיבודים וניצוח: מישה בלכרוביץ'. ביצוע כוריאוגרפיה: אברהם צורי. תלבושות: איירין שרף. תאורה: אבי צברי. משתתפים: רבקה רז, יוסי גרבר, אורי לוי, דפנה ארמוני, סימה עמיאל, גבי שושן, יהויכין פרידלנדר, נתן כוגן, ישראל טרייסטמן, דוד שמול, רקדניות סדנת ענבל וחברי סדנאות התיאטרון בשכונת התקווה. בית דני, שכונת התקווה.

מרגש לראות הפקה מרהיבה ועשירה כל כך מתוצרת כחול־לבן שבה משתתפים כוכבים ושחקנים ותיקים לצד חובבים ביומנים, חברי הסדנאות בשכונת התקווה. השילוב הזה מלהיב ומסקרן. האהדה נתונה לו מראש. אז מה אם לא כל הרקדנים רוקדים בצעד אחיד, ויש התולקיות פה ושם, ולא כולם צעירים, יפים וחסובים להלל? אותי זה ריגש יותר מטבי המיוזיקלס היזחדים שראיתי בחיי – מלוטשים ומקצועיים – בברודוויי.

אם כבר לראות מחזמר – ואינני חובבת מחזמרים – אני בוחרת ב„המלך ואני", בדיוק בהפקה הזאת. התפאורה של אריק סמית יפהפיה, עשירה ומרשימה מאוד. מרשימה גם התזמורת בניצוחו של מישה בלכרוביץ'. וכמובן, הכוכבים, השחקנים, הרקדנים והזמרים. טוב לראות את הטריאומוירט הוותיק – רבקה רז, יוסי גרבר ואורי לוי – יוצא את כל חופני הכשרון, הנסיון והחן בעיצוב תפקידים נהדרים. רבקה רז שרה נפלא כתמיד ומשחקת בחן את הליידי האנגליה. יוסי גרבר הבריק כמלך סיאם. המלך שלו היה גרוטסקי, ברברי ואנושי מאוד. הדיקוד המשותף של רז וגרבר הוא קטע בלתי־נשכח, ממש ריקוד־פסגה. אורי לוי היה ראש ממשלה כובש לב. דפנה ארמוני היא תגלית בעיניה, מקסים הילד־השחקן המגלם את תפקיד לואיס, בנה של אנה (גוד אלפי, מיכאל בדל ושי דיין ברוטציה).

סיפור המחזמר – המפגש בין שתי תרבויות שונות, במקרה זה מזרח ומערב – עוד לא התיישן לגמרי. אך ככלות 40 שנה, כשלא׳ור המפגש־בין־תרבויות יש עדנה בספרות (דניסן, דיראס) ובקולנוע, אפשר היה לרענן את הסיפור הנאיבי־על־המודה האנגליה המלך הסיאמי בעיבוד קצת יותר חדשני. על פי הלקה האופטימי של המחזמר שני אינו עניין לדרוג ערכי: לא על פי הרצף של טוב ורע, וודאי לא על פי הרצף עליון־נחות. רק כשתתבטל ההדרגה הזאת, עשוי המפגש בין השנים להיות מפרה וכנה, ולא הרסני. אין תרבות אחת לבה שהיא התגלמות כל הצדק והנאורות. עדיין יש למערב מה ללמוד מן המזרח, ולמזרח – מן המערב. המחזמר „המלך ואני" (תוצר מערבי מאוד, כמובן) כפי שהוצג ב„קאמרי" – חוטא קצת בחוסר איזון, ועל כן בהתנשאות. ככלות הכל, אתה שואל את עצמך, מה באמת למדה המורה אנה בארמונם של מלך סיאם, עשרות בשותיו וילדיו משהו עמום מאוד על חשיבותה של סבלנות. אבל אתה יודע היטב מה למד המלך סיאם מן המורה אנה: כמעט הכל, וגם שיעור בריקוד. במחזמר זה הרי השיעור הכי חשוב.

מירי פז

בקצרה

החיפושיות לנצח. 20 שנים לאחר „צוללת צהובה", הסרט המצויר החביב המתבסס על דמויותיהם ושיריהם של רביעיית הפלאים מליברפול. חוזרים שירי „החיפושיות" לשמש בסיס לסרט אנימציה בשם „שדות תות לנצח" כשם אחד משיריהם המצוינים של הארבעה. אל ברודקס, שהיה מעורב בהפקת הסרט ההוא. מביים את הסרט הזה. בימים אלה נערכים מבחני קול לשחקנים האמורים לגלם את הביטלס.

קבוצת תיאטרון־תנועה „תמרגע" חוזרה בימים אלה ממסע הופעות בן חמישה שבועות בארצות הברית במהלכו הציגה את ההצגה „5 צעקות". במהלך המסע הועברו מספר סדנאות לסטודנטים לאמנויות בעיר בולטימור. הקבוצה הוזמנה להופיע בחודש יוני הקרוב בפסטיבל בין־לאומי לתיאטרון תנועה המתקיים על־ידי עיריית פילדלפיה.

עירית חוזר לבמה. המרכז לתיאטרון עכו יעלה החל מה־6 ביוני מופע מוסיקלי בשם „חזרתי אל הכפר" מאת המשורר הערבי־דרוזי נעים עריידי, ובהשתתפותו. הערב מבוסס על חמישה משירי של עריידי, אשר הולחנו על־ידי אודי וזיוזלבסקי ומבוצעים על־ידי השחקניות סמדר יערון־מעין ויקטוריה סרויה. את קטעי הקישור מגיש המשורר המספר על עצמו כדרוזי וערבי־ישראלי.

הבירירה הטבעית במילאנו. להקת „הברירה הטבעית", שהוזמנה לייצג את ישראל בפסטיבל בין־לאומי לאמנויות עבריות שנערך בעיר מילאנו. מסיימת היום סידרה של קונצרטים שהגישה במסגרת הפסטיבל. עם שובה ארצה תתחיל הלהקה בחזרות אינטנסיביות לקראת בכורת תכניתה „ערום ועריה" בפסטיבל ישראל. בספטמבר הקרוב תצא הלהקה לפסטיבל בין־לאומי בספרד.

רנה שינפלד בסינפונייטה. לפני כשנה הזמינה הסינפונייטה יצירה מאת הרקדנית והכוריאוגרפית רנה שיינפלד. היא בחרה את הסוויטות 3 ו־4 לצ'לו ללא ליווי מאת יוהאן סבסטיאן באך, וקראה ליצירתה „בי באך". יצירה זו פותחת את תכניתה החדשה של הסינפונייטה בצ'לו יגנן דוזרון פוסטר.

כאן קאן

בקאן כמו בקאן, העניינים כרגיל. גם אם זה שנים אין זה הפסטיבל החשוב או המעניין ביותר, הרי שתמיד יהיה זה הנוצץ והגדול שבהם. **איב מונטאן**, ידידנו השארמנטי, מגשים חלקית את חלומות הנשיאות שלו בכהונתו כנשיא חבר השופטים. בערב הפתיחה נסחף מונטאן בזכרונותיו, וסיפר לקהל הסבלני על ילדותו העשוקה בפרברי מרסיי ועל החוויה הקולנועית הראשונה שלו בגיל תשע. אחר כך הוקרן סרט קצר של הבמאי האיטלקי **ברנרדו ברטולוצ'י** והבמאי הנאון עצמו זומן לבמה לקבל פרס על מפעל חייו (שיש לקוות שרק מתחיל לצבור תנופה מחודשת).

בתמונה למעלה נראה ברטולוצ'י במרכז כשמימינו השחקן האמריקאי **רוברט דה נירו** ומשמאלו השחקנית הצרפתיה **אנוק איימה**, שאף הם זכו בפרסים על מפעלם באמנות השביעית.

גם **מנחם גולן** שם, ועוד איך. פסטיבל קאן כבר היה מאמן לבמה המרכזית של חברת „קנון" שבבעלות הקוזינים הטבריינים. בתמונה משמאל נראה גולן עם הסופר האמריקאי הנושא **נורמן מיילר** שהיה אמור ליטול חלק בהפקת „המלך ליר" של **ז'אן לוק גודאר** בהפקת „קנון".

אמיר רותם

פסטיבל תיאטרוני רחוב במסגרת פסטיבל ישראל

שמונה קבוצות מתחומי האמנויות השונים יטלו חלק בפסטיבל תיאטרוני הרחוב הראשון בישראל, אשר יעמוד השנה במרכז ארועי החוצות של פסטיבל ישראל שייפתח בשבוע הבא. הפסטיבל הוא תחרותי ובסופו יזכו שלוש הקבוצות הראשונות בפרסים כספיים. אוצר הפסטיבל הוא **יגאל בן־מן**, צייר, שהציג עבודות מסוג זה בפסטיבל עכו, בפסטיבל שפיים ובגלריה שרת. לכל ההצגות נושא משותף – ירושלים.

★

ברחבת תיאטרון שרובר יתקיים משך כל ימי הפסטיבל יריד אמנויות. ברחבה הוקם מרכז תצוגות פתוח ובתוכו יציגו מדי שבוע כ־20 אמנים שונים את יצירתם. בין המציגים *מעצבי תכשיטים*, ציירים, קרמיקאים, פסלים, צלמים, בוני כלי מוסיקה, מעצבי מסיכות ובובות לתיאטרון ועוד. אוצרת היריד היא **רחל גולדשטיין**.

★

ברחבת אולם הנרי קראון תתקיים מדי יום בין השעות 16:30־18:30 הצגתו של **אלי דור־כהן** „עליזה בארץ הבלהות". לאחר מכן יתקיימו במקום מופעים של זמרים, טרובאדורים והרכבים קאמריים שונים.

מפגש כפול

גיטריסט הפלמנקו הישראלי **באלדי אולייר** ונגן כלי ההקשה **אהרל'ה קמינסקי** יוצאים במופע מוסיקלי משותף ושמו „מפגש" המציג שילוב מוסיקלי מקורי בין עולם הפלמנקו לעולם הג'אז. 10 קטעים מוסיקליים בביצוע שני המוסיקאים יצאו בימים אלה גם על גבי תקליט. הרעיון לתוכנית המשותפת נולד בעקבות מופע חד פעמי שערכו השניים במסגרת פסטיבל הגיטרה שנערך השנה ב„בית ליסין" בת"א בהפקתו של גיורא נאור. רוב היצירות המוסיקליות שבתוכנית נכתבו על ידי באלדי אולייר.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמוד, שניים אוחזין: בעיה 2.
08.40 מסך לספרות (יסודי).
09.00 אנגלית ה׳.
09.20 השעה שלנה: הסנדלר העני והמלך (כ).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד׳.
10.30 פרפר נחמד: גולי חולה.
11.00 חשבון ה׳: הכל בגלל אגוז קטן.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה: המזרח התיכון, פסיפס אנושי.
12.00 ספרות: שתי הספות.
12.25 אנגלית ט׳.
1.00 אנגלית י׳.
1.30 מוסיקה: המוסיקה של דרום אמריקה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בלי סודות: חיריק 4.
2.35 הלו ישראל
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: ניהול משאבי אנוש: עידן המהפכות.
4.00 רחוב סומסום.
4.30 ילדת הפלא – סדרת הרפתקאות חדשה בת 24 פרקים על חייה של משפחת לאוסון הנאלצים לשתף בחייהם גם את הילדה־הרובוט ויקי.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „מתגלגלים" – סדרה לילדים. המציגה אל מאחורי הקלעים של קרקס תאטרון נודד: „הקרקס הסיני"
6.00 „לאקי בר מזל" – סדרת מערבונים בהמשכים. שם הפרק: „הכבל המזמר".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 הידון המאוואן – פרק רביעי מתוך ההצגה „אל־אראם", לפי ספרו של טה חוסיין (ערבית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „עד פופ" – מוסיקה ישראלית חדשה וישנה עם להקת „הצ'רצ'ילים" הוותיקה, להקת „האריות" בבחורות משיריה הישנים, ריקי גל ומירי אלוני עם הופעת תקליטיהן החדשים. מנחים: ענת דולב והנטום גרנית.
8.30 „תביעות קטנות" – תכנית דו־שבועית, הדנה בתביעות קטנות עד 3000 שקלים. השופט לשעבר דן כהן הוא הבורר באולפן, ופסיקתו מחייבת את הצדדים. ביעוני הצדדים כועלים כאן במקרים בפעם הראשונה.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 „לקראת שידור".
9.50 „שושלת" – פרק 41: מייקל סוראנס הוא אבן אדם קרינגטון – עם כך מסכימים אלקסיס ובלייק. אדם מסרב להצעת בלייק לעבור ב„דנוור־קרינגטון" ומעדיף לעבור ב„קולביקו", הסייכת לאמו. בלשי אלקסיס מודיעים לה שניסואיה הראשונים של קריסטל עדיין בתוקף. פאלון נמשכת אל ארם, לפני שנודע לה שהוא אחיה.
10.40 מבט ציונות – עינייני ספרות. מנחה ירון לונדון.
11.20 „גבול הדמדומים" – אירועים בדיוניים וכמבבים על־טבעיים. שם הפרק: „אם המוות".
11.40 חדשות בלילה.

„עד פופ", 20:02. מחצית השעה על טהרת המקומיים. לקראת שני ערבי הנוסטלגיה בסינרמה השבוע, יקדמו את מכירת הכרטיסים בהפגשה חוזרת של שתי היריבות הגדולות: „הצ'רצ'ילים" (בתמונה), מול „האריות". שתי הלהקות הגיעו באמנן להישגים לא מבוטלים. „הצ'רצ'ילים" אף סבבו בעולם, הקליטו, ברוח הימים ההם, יצירה משותפת עם התזמורת הפילהרמונית וגילמו את שאיפת הלבאנט אל המערב בנסותם להדמות ל„לד זפלין". „סגול כהה" ושאר דינוזאורי סוף שנות ה־60, ראשית ה־70. חלקה השני של התכנית ישיב אותנו לימינו אלה ולשתי זמרות ותיקות ויחודיות. **ריקי גל** הנהדרת, מוקד התכנית וגעגוע ויזואלי מאז הופעתה המסחררת ב„סיבה למסיבה", שבה למסך הקטן ונקווה שתיענה אגב כך ללחץ לצאת ולהופיע. גם **מירי אלוני**, זמרת בעלת קול ששמה שורבב באחרונה ליותר מדי שערוריות חוץ מוסיקליות, תנסה להוכיח שעדיין יש לה את זה.

אמיר רותם

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניצוחה – מוצרט: „הטוח", מוסיקה לבלט ק. 299 ב׳ (תזו. הקפרית הסקטית / ר. לפארד) (פ. רחל / תז. דהסון / ר. בלומסטסט) ברהמס: שלישיה בדו מג'ור, לפסנתר, כנור וצ'לו אופוס 87 (י. קצ'ן, פסנתר / י. סוק, כנור / י. סטאפק, צ'לו) סיבליוס: סונטה מס׳ 2 במי במול מג'ור לכנור ולפסנתר אופוס 102 (ג. גוסקובסקי, כנור / י. בוקוה, פסנתר) ראבל: „קברו של קופרן" (אקדמיית סנט־מרטין / נ. מרינר).

09.00 קונצרט בוקר – שפוהר: סימפוניה מס׳ 9 בסי מינור, „העונות" אופוס 143 (תז. רדיו בוואריה / קרל־אנטון ריקנברג). צ'ייקובסקי: „וריאציות רוקוקו", לצ'לו ולתזמורת אופוס 33 (ע. הרנוי / תז. „ויקטוריה" / בניצוח של פול פרימן) שוברט: שלישיה בסי במול מג'ור לכנור, צ'לו ופסנתר, אופוס 100 (שלישיית בורודין). שובאק: „אהבת משורר", מחזור שירים אופוס 48 (פ. שרייאר, כנור / ג. שסלר, פסנתר) טלמן: סוויטה בלה מינור לחליל ולכלי קשת (נ. מלודי / מולטי זגרב / בניצוחו של גולווה). פרטוריוס: „סקה בתולות" ולהקת נגלנים פרפסינדרה / פ. גרייארד.

11.57 פינת השיר – בשירי נתן זך.

12.00 אבנים באולפן – נעמי כלינקיה, פסנתר – ליסט: „ניחומים". סקריאבין: פנטסיה אופוס 58; הנגרה אילתור אופוס 1 :31. גריג: סונטה במי מינור אופוס 7.

13.05 בהאזנה ניצוחה – פ. טארגה: קטעים מתוך „זכרונות מאלהמברה" (נ. ייפס, גיטרה). הנדל: סונטה אופוס 141 א. לחליל כנור וחלילה וק. בסו־רין / ר. קסקס / א. ריידלג ק. הבליוה: רביעיה אופוס 38 במי במול מג'ור. ל־4 קרנות: ויואלדי־באך: קונצ'רטו בדו מג'ור לעוגב (פ. קולייראלה: מוצרט: סימפוניה מס׳ 39 במי במול מג'ור (סימפ. של סיקאגו / ג. סולטי) פרנץ שוראט: שלושה פרקי רביעיה לקשתות.

15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – תכניה ביחודת למלחין הצרפתי אלאן באנקאר הנבקר בימים אלה בארץ, ראיון עמו (מראיין יצחק סדאי) סימפוניה מס׳ 1 (תזו. הלאומית הצרפתית / ל. סגרסטאם).

16.05 מוסיקה ליום ראשון – באך: אורטורית הפסחא (זמרים סולנים / מקה. האקדמיה של וינה / האמ. של שטוטגרט / מינשינגר) ליסט: מיסת הכתרה ההונגרית ב־478 בריל (זמרים סולנים / מקה. שרות השידור ההונגרי / הסימפ. של בודפסט. ג׳ להלנ׳) ברהמס: „מה טובו אהליך" מתוך „רקיאם גרמני"; בליוה: קטע מתוך רקיאם (המקה. והתז. הסימפ. של אטלנטה / ר. שאו).

18.00 הזידון המוסיקלי וס.ת.ג.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי – הדים מימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון – פגניני: שלישיה ברה מג'ור לכנור, צלו וגיטרה (צ. קרזן / ק. אליאה באייר / ד. כלהמן) איבר: נגינת ביניים לחליל וגיטרה (א. כהם / ד. כלהמן) קרסבר: סביעיה בבי במול מג'ור לחצוצרה, פסנתר, רביעיית כלי קשת וקונטרבס, אופוס 65 (א. אטר / א. ברנטר אדד / א. סירן / א. פריאל / ע. אדד / א. אליאה באייר / ג. ולהנ; שוברט: חמישיה בלה מג'ור, לפסנתר (כלי־קשת ד. 667 „רג הסמך" (פ. ולצמן / ג. קרזן / ע. אדד / ק. אליאה באייר / ג. הולה).
22.30 כן המקורות – העליה לקבר ר׳ שמעון בר־יוחאי במירון.
23.00 מהמורי יצירות – ברהמס: רביעיה

רשת א׳

15.30 הקבלה היעה לכל.
16.05 רדיו עשרה – במוזן נוער – כוכבי נוער כרווזים על הבתרים בחיי הנוער.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה.
19.05 כחשבת ישראל.
22.05 תפוח ועץ – תבנית על הקשר בין הורים לילדיהם. הפעם: „קו פתוח".

רשת ב׳

18.06 מסיבת עתונאים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 אזור בשבחון – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 צבעקים ושקרים – מבחר שירים ביידיש. הפעם: גדולי הזמרים שרים יידיש.
23.05 שירים עבריים.

רשת ג׳

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 ארוס עתיק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

15.05 כסם של פעם.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על בלבלה.
19.05 רדיו ספורט – באוויר ספורט.
19.05 רדיו רדיו וצה"ל 42.
20.05 מכבבבב׳ים וצה"ל 42.
20.05 כאלוניקו אוזוזיך – שעה ראשונה מתוך הבשדר התיעודי ביותר של גל״צ ליום הזיכרון לשואה ולגבורה השב״ז והב.ת.
21.30 אוניברסיטה בשודרת – הפסיכולוגיה של הקריאה והבנת הנקרא – רכישת הקריאה.
22.05 על הרבש ועל העוקץ.
23.05 קול הגו זהה וצה"ל 42.
23.55 סיפור הבית – עם הביסודרות כרכל מבנית.
00.05 ציפורי לילה בשונות.

לקראת שידור

„מהמקורות", קול המוסיקה, 22.30. בתכנית ישמעו נגינות וקטעי זמר מהעלייה המסורתית לקבר ר׳ שמעון בר־יוחאי במירון. המלחין והחוקר אנדרה הידו הולך כל שנה, בערב ל״ג בעומר, להילולה הגדולה. במהלך השנים אסף והקליט צלילים ושירים למכביר, בשביל הפונותיקה הלאומית בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי של האוניברסיטה העברית. בתכניתו יציג מבחר מהקלטותיו המקוריות ויספר על ההווי המיוחד במירון, שמשולבים בו מנגנים אופייניים.

ישראל דליות

סרטים

■ תל־אביב

אסתר: 8 מיליון דרכים למות 9.45, 7.15, 5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הערפרים (סלח לי אתה נושך את צוארי) 11.15
בייהדרה: יומן חוף ברייטון 9.30, 7.15, 5
גורדון: אהבה גבוהה 9.30, 7.15
גת: חגות קטנה ומכריסה 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: המזרח 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
היכל־ארץ: פלאטון 10.00, 7.45 / תצוגת – סקס
הוד: פיצוץ לוהט 9.30, 7.15, 5

הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שבגע עדין 9.30, 7.30, 5
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45
חן 2: פשעים שבלב 9.45, 7.30, 5
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
חן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.40, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: הרומן שלי באוקספורד 9.40, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חליפת ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לב 2: בקצב השעון 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: טרדפי התק 9.40, 7.40, 5, 2
לב 4: מלך 9.40, 7.30, 5, 2
לימור: הבוקר שאחרי 9.30, 7.15, 5
מוגרבי: סטד לרגל שיפצים
מוזיאון: תמיד 9.50, 7.15
מקסים: כלא הנשים 9.30, 7.30
פאר (לשעבר אלנבי): האינטסלמור 9.30, 7.30, 5
פריזה 1: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
פריזה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5
סמרדיה: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: מרכבת הדואר

9.30 הרפתקאה וזיא הרפתקאה 7.15
סמר: סעיפורים שסיפרתי לאמא 9.30, 7.30, 5
פריז: כוכב בלו 9.30, 7.15, 4, 2, 11 / מצירים 11.30
צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
צופקי: פלאטון 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב: מצבים משונים 9.30, 7.30
תבלתי: דקה לחצות 9.35, 7, 4.30
תל־אביב: נער הזהב 9.30, 7.15, 5

■ ירושלים

אדיסון: נער הזהב 9.30, 7.30, 4.30
אורגון: סיפר־גאוס 9.15, 7.15, 4.30
אורין 1: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: חליפת ערב 9.15, 7.15, 4.30 / 11.15 מתח גבוה
אור 4: ג'ק פלאש הקופץ 9.15, 7.15, 4.30 / 11.15 סילברדו
אור 5: להתחתן סבית 9.15, 7.15, 4.30 / 11.15 הקשר הצרפתי
אור גיל: אל תקרא לי לבן 9.15, 7.15, 4.30

בית אגרון: תיאטרון ביתן מציג: כמוני כמוך 8.00 / מנטי פייתון צחוב הזקן 10.15
בנייני האומה: סגור
הבירה: האינטסלמור 9.30, 7.30, 5
כפיר: פלאטון 9.30, 7.15, 4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
מקדה: מפרץ מוסקיטו 9.30, 7
עדן: כלא הנשים 9.30, 7.30, 4.30
רון: מלקלם 9.30, 7.30, 4.30
תיאטרון ירושלים: כם הרמים 9, 6.45

■ חיפה

אורה: שם הורד 9, 6.30, 4
אורלי: דקה לחצות 9.15, 6.30
אמפיתיאטרון: פלאטון 9, 6.30, 4
ארמון: הרומן שלי באוקספורד 9.00, 6.45, 4.30
חן: סיבליות הן בתולות 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.10, 6.45, 4.15
עצמון 2: שיחות מלוכלכות 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: סמתי ברז למורה 9.15, 7, 4.30

פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7, 4.30
קרייאמר: סיפורים מהודים 9.15, 7, 4.30
רון: נער הזהב 9.10, 7, 5
רב בת 1: פשעים שבלב 9.15, 7, 4.30
רב בת 2: חליפת ערב 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה

ספיר: אהבה גבוהה 9.30, 7.15
סבוין: קסומים שבאלה 9.15, 7
אדורה: בלבודת 52 9.15, 7
בית העם: מחור בחבבר 9.15, 7
היובל: צבע הכסף 9.15, 6.45
ביצה: נער הזהב 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: נועים בבלמודת 9.30, 7.15
אשדודה: ללא רחמים 9.30, 7

■ אשקלון

אסתר: אמבר האם 9.30, 7.15
באנה: מחיר הסקם 9.30, 7.15
רה: ללא רחמים 9.30, 7

■ באר־שבע

חן: בלבודת 52 9.30, 7.30, 5

■ הרצליה ורמת השרון

תיכלה: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
כוכב דניאל: מפרץ מוסקיטו 9.30, 7
כוכב: חגרה לנצודים 9.30, 7.00

■ עפולה

כיפטרון: מלקלם 9.00

■ חולון, בת ים

ארמון: להתחתן סבית 9.30, 7.30 / 5
האינטסלמור
בגיל: אל תקרא לי לבן 9.30, 7.15
מתפיס קריית שרת: עסקה ללא רחמים 9.30, 7.15 - 4.00 במכר
סבוי: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
רינה: ג'ק פלאש הקופץ 9.30, 7.15
צבצבצינה: חיח הדם 9.30, 7.15, 5

■ טבריה

אביב: תופסה בכורפת באירופה 9.30, 7.15

■ כפר־סבא, רעננה

עקבה: ג'ק פלאש הקופץ 9.30, 7.15
וק: צבע הכסף 9.30, 7.15
אחווה: סמתי ברז למורה 9.15, 7.15, 5

■ לוד, רמלה

אורלי: סגור
בית הם: סגור
אורן: הנבט 9.15, 7.15

■ נהריה ועכו

הוד: צוחק כי ששותר אחרון 9.30, 7.15
רון: סוכו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15
אדריהיהב: סגור

■ נתניה

ספוריה: הבוקר שאחרי 9.15, 7, 5
אסתר: סמתי ברז למורה 9.15, 7
שלום: השנולה שבנאלה 9.15, 7, 5

■ פתח־תקוה

שלום: אהבה גבוהה 9.30, 7.15

■ ראשון־לציון ורחובות

ב.ב. רון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
ב.ב. רון 2: פלאטון 9.30, 7, 4.30
עצמון: סגור
ראשונה: אל תקרא לי לבן 9.30, 7.15
בית העם: כיסה 9.30, 7
הדרה: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 7.15
זה: פלאטון 9.30, 7, 5

■ רמת־גן וגבעתיים

אואהים: 8 מיליון דרכים 9.40, 7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.40, 7.15, 5
לילה: פלאטון 9.30, 7, 4.30
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רב בן 1: הבוקר שאחרי 9.45, 7.25, 5.00 בבכר
רב בן 2: הגבל הברומור 7.25, 5 כבנה ליוה 9.45
רב בן 3: צבע הכסף 9.45, 7, 4.30
רב בן 4: חגות קטנה ובבריסה 9.45, 7.30, 5
שביבה: גינס אתמול והיום 9.30, 7.15
הדכל 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15, 4.30
הדכל 2: נער הזהב 9.30, 7.15, 4.30
הדכל 3: פלאטון 9.30, 7.15, 4.30

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום.
תן טרמפ לחייל!

הכזא מן الأصل